

AKADEMIJSKA GALERIJA
STROSSMAYEROVA

6. IZDANJE

PRIREDIO
DR. PETAR KNOLL

IZDALA
JUGOSLAVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI
I UMJETNOSTI

ZAGREB 1922.

AKADEMIJSKA GALERIJA
STROSSMAYEROVA

6. IZDANJE

PRIREDIO
DR. PETAR KNOLL

IZDALA
JUGOSLAVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI
I UMJETNOSTI

ZAGREB 1922.

Sadržaj.

	Strana
Predgovor	5
I Povijest galcrije	7
II Slikarske škole, zastupane u galeriji	12
III Popis umjetnika, kojima se pojedine umjet- nine pripisuju	63
IV Popis umjetninâ	72

Dodatak.

Soba biskupa Strossmayera	
-------------------------------------	--

Predgovor.

Ovo šesto izdanje kataloga temelji se u glavnom na predašnjem — najviše dotjeranom — izdanju, što ga je priredio dr. Josip Brunšmid. Kao nov uvršten je u ovo izdanje povjesni uvod s natpisom „Slikarske škole, zastupane u galeriji“. On ima da bude tumač slika, koje se nalaze u akademskoj galeriji Strossmayera, a nije mu svrha, da naknadi kakovu općenu povijest o slikarstvu.

Drukčije ovo je izdanje po mogućnosti skraćeno, a dopunjeno, gdje je trebalo, samo najnovijim rezultatima znanstvenih istraživanja u pogledu biografskih podataka.

Dosadanje atribucije pojedinih umjetnina, makar i nijesu svagdje posve pouzdane i potpune, ostale su nepromijenjene. Za to su nužne zasebne znanstvene predradnje, a i više vremena.

Kod pojedinih umjetnina označeno je u ovom izdanju samo još mjesto, gdje je umjetnina u galeriji smještena, da je gledalac lakše nađe.

Godine 1917. bila je u galeriji 481 umjetnina; danas imade ih 498. No u katalog uvrštene su i one slike, koje nijesu pristupačne publici. To su većinom ili neznatnije kopije ili one slike, koje se tek zbog nedostatka prostora nijesu mogle izložiti.

U Zagrebu, 30. studenoga 1921.

P. Knoll.

Povijest galerije.

Utemeljenje Strossmayerove galerije slikâ u Zagrebu djelo je đakovačkoga biskupa Josipa Jurja Strossmayera (* u Osijeku 4. veljače 1815., † u Đakovu 8. travnja 1905.). Imajući već od prirode dosta smisla za umjetnost, dao se on nekako od g. 1859. na to, da je temeljito u svim njezinim granama proučava. Najviše ga je na to potaklo, što je namjeravao, da u Đakovu gradi stolnu crkvu, za koju je želio, da u umjetničkom pogledu bude što savršenija. Na svojim putovanjima po Italiji i Njemačkoj, na koja se dao, da se upozna s najznatnijim starim građevnim i inim spomenicima, dolazio je u dodir s mnogim umjetnicima i poznavacima stare umjetnosti, pa je koje od njih koje njihovim posredovanjem stao nabavljati umjetnine svih vremena i slogova. Glavna misao, koja ga je kod toga sabiranja vodila, bila je, da te slike „narodu i učećoj se mladeži budu

koristile". Biskup je imao na raspolaganje lijepih sredstava, a kupovao je u doba, kada se za razmjerno dosta nisku cijenu moglo nabaviti dobrih starih umjetnina. Kako je uza to još i sâm imao dosta razumijevanja, a katkada i sreće kod nabavljanja, zbirka mu je uz dulje sabiranje morala da postane i lijepom i drago-cjenom. Osobito su mu na ruku išli kod nabavljanja dr. Nikola Voršak, kanonik kod sv. Jerolima u Rimu, i biskupov prijatelj njemački slikar Ivan Overbeck. U šezdesetim i sedamdesetim godinama prošloga stoljeća postajalo je nabavljanje slikâ sve to intenzivnijim. Već 2. listopada 1868. nalazilo se u đakovačkom dvoru 113 slika, a 15 godina kasnije, kada su se slike prenijele u galeriju u Zagreb, bilo ih je 280.

Biskup je svoju zbirku već g. 1866. namijenio bio jugoslavenskoj akademiji, a kada je ova u život stupila, proglasio ju je darovnicom od 2. listopada 1868. baštinicom svih svojih slika, koje bi joj imale pripasti iza njegove smrti. Kasnije se predomislio, pa ih je akademiji darovao još za života. Da se tako stvorena galerija uzmogne dostojno smjestiti, trebalo je za nju sagraditi prostorije, jer ih aka-

demija nije imala. U tu svrhu darovao je biskup 25. ožujka 1875. akademiji 40.000 for., a kasnije dodao je još 22.000 for. Već u kolovozu 1877. počela se graditi po osnovi bečkoga građevnoga nadsavjetnika Franje Schmidta na Zrinjskom trgu monumentalna palača jugoslavenske akademije u slogu talijanske renesanse. Osim biskupa za tu su gradnju pridonijeli: hrvatska vlada (uz uslov, da se u zgradi smjesti arheološki odio narodnoga muzeja), grad Zagreb (koji je dao besplatno gradilište) i nekoliko imućnika. Ono, što je do građevne svote od 250.000 for. još trebalo, uzelo se iz akademijinih zakladnih sredstava. U ljetu g. 1880. bila je zgrada gotova, tako da je akademija već 11. listopada mogla u njoj da drži prvu razrednu sjednicu.

Po želji akademije izjavio je biskup u pismu od 7. srpnja 1882., da će svoje slike na vlastiti trošak dati u Zagreb prevesti, da se smjeste u galeriju, za koju se opredijelio gornji sprat palače. Da se te prostorije dostojno prirede, dale su se izmaljati arkade, hodnici i dvorane i namjestile se skele za slike prema nacrtima arhitekta Hermana Bollea. 13. srpnja 1883. preuzeo je u Đakovu slike, a zatim u galerijskim

prostorijama razredio prof. dr. Iso Kršnjavi, kojega je akademija na pet godina imenovala ravnateljem galerije.

Dne 9. studenoga 1884., na godišnjicu velikoga potresa od g. 1880., sâm je biskup galeriju posvetio i svečano otvorio sjajnim govorom, kako ih je on pri takovim zgodama umio da izrekne. Tom prigodom uzidana je na gornjem stubištu spomen-ploča s prigodnim natpisom. Pred njom je smješteno bronsano poprsje utemeljitelja galerije. U pet dvorana bile su smještene slike, u šestu kartoni i minijature, a u predsoblje gobeleni i plastičke radnje. Velika većina slika, kojih je bilo 235, bila je od starih talijanskih slikara, dok su slikari novijega vremena bili zastupani samo sa 24 slike, a među njima po jedna od Čermaka, Matejka, starijega i mlađega Seitza i tri od Steinlea.

U skupnoj sjednici akademijskoj od 27. veljače 1883. odobrena su „pravila za akademijinu galeriju Strossmayerovu“. Po njima zvat će se zbirka na vjekovitu uspomenu njezina utemeljitelja akademijska „galerija Strossmayerova“. Galerijom upravlja akademija preko naročito u tu svrhu izabranog odbora od četiri lica i po njoj imenovanoga ravnatelja. Ravnatelj

ima među ostalim prema sredstvima nastojati, da se zbirke sustavno popune. Svrha galerije imala je biti, da bude u pomoć akademijinu razredu za krasne umjetnosti, kad ovaj jednom u život stupi, a u drugu ruku, da širi u narodu ukus za ljepotu i tako mu oplemeni ćud i srce.

Biskup Strossmayer brinuo se za napredak galerije i iza njezina otvorenja. Često je po koju lijepu sliku kupio i galeriji poklonio, a među tim slikama bilo ih je više i od hrvatskih umjetnika Nikole Mašića, Vlaha Bukovca i Celestina Medovića. Tako je ušla u galeriju hrvatska umjetnost, koja se malo po malo u njoj domogla veoma ugledna položaja. Da namakne sredstava za uzdržavanje galerije, darovao je biskup povodom proslave svoje zlatne mise akademiji 10.000 for., prema dopisu od 19. ožujka 1888. kao vječitu zadužbinu uz namjenu, da se prihod te glavnice upotrijebi u svrhe galerije slikâ. Osim ovoga dohotka počev od god. 1904. i sama akademija stavlja u svoj godišnji proračun neku svotu za nabavljanje umjetninâ.

Od g. 1916. postoji uz galeriju i posebni grafički odsjek, koji će njegovati osobito hrvatsku grafičku umjetnost.

Slikarske škole, zastupane u galeriji.

(Kratice: ark. = arkade; stub. = stubište; rimskim brojem (I—VI) označene su dvorane galerije, a slovima (a, b, c) odjeli dvorane.)

Bizantinsko slikarstvo.

(Slike ove skupine nalaze se u dvorani Ia).

Prve početke kršćanskog slikarstva naći ćemo u starokršćanskim katakombama. Krijući se od progona i javnosti razvilo se tadašnje slikarstvo u čednim granicama, iako mu je umjetnička vrijednost bila znatna. Ali kad je rimska država pod Konstantinom Velikom (323.—337.) priznavala kršćansku vjeru, uskrslo je slikarstvo iznenada i razvilo se do tada nevidena sjaja. Velike crkve, koje su tada nastale, imale su se urediti slikarskim ukrasom, i tako nastade mozaik na crkvenim stijenama i podovima. Tim se stvorila velika podloga golemoj umjetnosti i sjajnu slikarstvu, što ga nazivamo bizantinskim. Ono je u prvom redu služilo ukrasu arhitekture, a

poprimilo je monumentalno obilježje baš poradi te svoje stroge zavisnosti od arhitekture. Ta je slikarska umjetnost u prvom redu reprezentativna. Njoj je ponajprije stalo do prikazivanja stanovita umjetničkog predmeta, ne mareći toliko ni za vjernost, ni za apsolutnu ljepotu, ni prostornost, kao ni za ostale zakone slikarstva. Držeći se kod prikazivanja pojedinih ličnosti strogo položaja te ranga, što ga je pojedina — svjetska ili svetačka ličnost imala, morala se umjetnost pokoriti nekoj šemi, koja je postala glavnim obilježjem bizantinskog slikarstva. Da se slikarstvo u svom načinu prikazivanja zato ponavljalo, prirodna je posljedica takova slikarskog shvaćanja. Samo tako ćemo razumjeti morozna lica bizantinskih madona i mrk, skoro zloban izražaj svetačkih muških likova. Jer što su prikazane ličnosti bile strože, ozbiljnije i raskošnije, to su bolje pristajale monumentalnoj ozbiljnosti arhitekture, u kojoj su bile smještene; to su bolje odgovarale raskošu i sjaju, što ga je zahtijevala crkvena ceremonija na Istoku. Ali u tradicionalnoj ozbiljnosti te umjetnosti javlja se na licu prikazanih madona prečesto nježan izražaj finih ustiju, blaga dragost nježnih očiju, graciozna kretnja ruku i fino, vanredno lijepo držanje bogorodičine glave. Biva nam jasno, da je u bizantinskom slikarstvu kraj stroga, tradicionalnog formalizma živio i postojao dubok, nešto savladan, rezerviran, nježan duševni umjetnički život; upravo onako, kako i u

plastici velike antike, gdje ga je formalizam i kruti kameni materijal obuzdao i prikrivao. Dugotrajna i sjajna vladavina cara Justinijana (527.—565.) podjednako je i prvo sjajno doba bizantinske umjetnosti. Ali tek pod Vasiljem I. (867.—886.) dosegla je ona vršak svoje slave. Pod dinastijom obitelji Komnenovića (počev od god. 1081.) opet se umjetnost pridigla, nakon što je bila nadovala, a u vrijeme Paleologa (1261.—1453.) doživjela je zadnji nacionalni pokret, povlačeći se oko polovine 16. vijeka u tihe manastire Sv. Brda.

Strossmayerova galerija nema iz ranijeg doba bizantinske umjetnosti nijedne slike. Vanredno lijepa slika, pod natpisom »Boga slave svi stvorovi« (br. 17 Ia) ruskog je podrijetla, valjda tek iz 17. stoljeća, a nastala je očito pod utjecajem sitne, minijatorske umjetnosti ukrašenih rukopisa, kakovima je bizantinska umjetnost obilovala. Slika »Madone«, koja se pripisuje kretske škole (br. 387. Ia) potječe tako isto iz 17. stoljeća, a ostale slike te umjetnosti, što ih galerija ima (broj 18, 388, 389, Ia), sve su radovi 18. stoljeća. K tomu su svi nastali očito pod uplivom zapadne umjetnosti. Samo divni diptih, iz slonove kosti (br. 10, Ia), vjerojatno je bizantinska radnja iz 9. ili 10. stoljeća, a drugi diptih iz slonove kosti, što ga galerija ima (br. 9, Ia), a navodno potječe iz 13. stoljeća, mogao bi biti djelo kakove zapadne rezbarske umjetnosti.

Talijansko slikarstvo 14. stoljeća.

(Slike ove skupine nalaze se u dvorani Ia, samo su gdje koje u dvorani Ib).

Do raskola između istočne i zapadne crkve došlo je tek u 11. stoljeću. Do toga su vremena zahtjevi obiju tih crkvenih područja s gledišta crkvene umjetnosti bili slični, ako ne isti. Ali dok je umjetnost na Istoku — kako smo vidjeli — doživjela veliko slavlje, živjela je umjetnost Italije u čednim i skućenim granicama. No kako je s vremenom moć i ugled zapadne crkve bivao sve to veći, crkva je sve to više trebala pomoći likovne umjetnosti za ukrašivanje svojih crkava i za veličanje crkvenog svog obreda. Prirodno je dakle, da je zapadna crkva u tom pogledu tražila pomoći od istočne crkve, pa da su se zato mnogi grčki umjetnici preselili na zapad, prenošeći u Italiju, vlasništvo rimskoga pape, tečevine bizantinskog slikarstva. Ali već početkom 10. stoljeća javljaju se u Toskani novi porivi zasebna slikarstva. Ujedno je ovdje nastala očita borba te nove, domaće umjetnosti protiv dosadašnjeg, uobičajenog bizantinizma. U dosadašnje oblike ulazi nov duh i posve novi umjetnički ciljevi. Ukočeno prikazana tjelesa kao da su se počela kretati, približujući se ponešto prirodnoj istini. Florentinac Cimabue di Pepe (oko 1240.—1303.) u tom je pogledu prokrčio put velikom utemeljitelju humanizma u likovnoj umjetnosti, svomu učeniku Giotto di Bondone (valjada 1276.—

1337.). Ma da su se u slikarstvu već i prije Giotto opazali očiti znakovi napretka, ipak se može reći, da je tek nastupom Giottove umjetnosti došlo do potpuna preloma sa dosadašnjim načinom slikarstva bizantinskoga sloga. Zlatnoga sjaja, reprezentativne ozbiljnosti i nujne moroznosti nestaje s obrazâ Giottovih slika, a mjesto svega toga vidimo na slikama prave žive stvorove sa živim, istinskim kretnjama, s temperamentom i čuvstvom svagdašnjega čovjeka. Ali glavna je sadržina tih slika misao, dok je anatomija i verizam prikazanih ličnosti samo toliko dotjeran, a predmeti oko njih samo su toliko obilježeni, koliko je prijeko potrebno, da misao na slici bude dovoljno izražena. Prostor, u kom se prikazane ličnosti nalaze, prikazan je posve općeno i idealno, a nipošto vjerno. Kod prikazivanja nebeskih, vizionarnih pojava služi međutim Giottovoj umjetnosti još sveudilj bizantinski način prikazivanja. Ali kod prikazanih odora, kod njihovih nabora osjećamo već neki ritam i otmjenost linijâ i prečesto već očitu namjeru, kako da slika ljepotom svojom djeluje.

Naša galerija nema od Giottove ruke nijedne slike. Ali slika »Isus na križu« (br. 19, Ia) te »Krunisanje Bogorodice« (br. 20, Ia) jesu po dobi i po načinu slikanja blizu Giottovoj umjetnosti. Po njima možemo doista shvatiti glavna obilježja te rane znatne talijanske škole. I oba slikama ukrašena »krsta«, što ih galerija ima (br. 29 i 30

Ia), bit će iz iste dobe, jer su mnogi slični krstovi nastali baš od Giottove ruke, a služili su općeno kao ukras nad glavnim žrtvenikom u crkvama.

Još uvijek pod uplivom bizantinske umjetnosti nastala je u to doba domaća slikarska škola u Sieni. Ali i ona se pod utjecajem Giottovim razvila, a razlikovala se od nje raskošnim koloritom i bogatim ukrasom u prikazanoj odori i na arhitekturi. Uzato je za tu umjetnost značajan izražaj religiozna osjećaja i ritam oblikâ. Glavni zastupnik te umjetnosti bio je uz Simona di Martino (1285?—1344.) Ambrogio (umro oko 1348.) i Pietro (radio 1309.—1340.) Lorenzetti. — Pietru Lorenzettiju pripisuje se »Raspeće« u našoj galeriji (br. 33, Ia), a od ruke nepoznata slikara te sijenske škole potječu četiri druge slike galerije (br. 31 Ia, 26 Ia, 28 Ia i 27 Ib).

Talijansko slikarstvo 15. stoljeća.

(Većina slika ove skupine nalazi se u dvorani Ia, samo je gdje koja smještena u arkadama te u dvorani Ib i Ic i u dvorani II.)

Realizam, koji se u talijanskom slikarstvu 14. stoljeća samo naslućivao, u 15. je vijeku dozreo. Zbilja i priroda odsada su glavni vodiči u slikarstvu, a predmet je njegov sve, što čovjeka zanima. Čovječiji akt, perspektiva i prostor, sve to počeli su umjetnici ovog razdoblja proučavati velikim marom. Uz religiozni sujet ulaze u sli-

karstvo, mitologija, alegorija i historija. Religiozni sujet ostaje doduše i nadalje glavni predmet slikarstva, ali mu je motiv, shvaćanje i prikazivanje sasvim nešto drugo. Lik Spasiteljev poprimio je otmjene i plemenite oblike, a stroga i zamišljena Bogorodica pretvorila se u brižnu i sretnu majku, na krilu pak njezinu ne sjedi više neprirodno nužno dijete, već joj se oko grudi vere živahan i veseo dječarac. Sve je poprimilo života. Iz pojma općenosti ušla je u slikarstvo individualnost. Hladna, stroga ljepota pretvorila se u živu, toplu ljepotu ćutilâ.

I opet je Firenca prednjačila u ovom pokretu. Slikari, koji su proizašli iz ovog grada, bili su za razvitak slikarske umjetnosti cijeloga svijeta upravo odlučni. Masaccio zapravo Tommaso di Ser Giovanni (1401.—1428.) glavni je umjetnik tog pokreta, i njegove zasluge za otkrića u slikarskoj anatomiji, perspektivi i proporciji ne dadu se dostatno ocijeniti. Fra Angelico da Fiesole (1387.—1455.) obogatio je slikarsku umjetnost nekom vrhunavnom čistoćom i dubljinom religioznog čuvstva kao nitko prije, a ni poslije njega. To nam zorno svjedoči divna slika i biser naše galerije, koja predstavlja »Stigmatizaciju sv. Franje i smrt sv. Petra mučenika« (br. 34, Ia). Fra Filippo Lippi (oko 1406.—1469.) učenik je Masaccijev, što se njegova naturalizma tiče, ali nježan i blag duh, koji vlada njegovim slikama, razvio se očito pod utjecajem Fra Angelika. Filipu Lippiju pripis-

suje se slika »Bogorodica s Isusom« naše galerije (br. 48. ark.), a slike »Madona s Isusom i dva andela« (br. 43. Ia) pa »Bogorodica s Isusom na krilu« (br. 47. ark.) svakako su nastale pod njegovim utjecajem. Ali u Firenci bila je u tom razdoblju druga skupina slikarâ, kojoj nije nedostajao ovaj laki, rekao bih naivan način slikanja. Ti su slikari težili za savršenom slikarskom tehnikom, a bavili su se u prvom redu proučavanjem prirode. Toj skupini pripada strogi Andrea de Verrochio (1435.—1483.), pa Alesso Baldovinetti (1427.—1499.), koji je pretežno tehnik u slikarskom umijeću, a ktomu su njegove slike ispunjene teškim naturalizmom. »Bogorodica s Isusom« (br. 50. Ia), što je naša galerija ima, pripisuje se njemu. Pod uplivom svoga oca Filipa Lippija razvio se Filippino Lippi (oko 1460.—1505.). Njegove slike imaju nešto pretjerana duševnog afekta, ali i dramatskog života te snažne karakteristike. Prekrasna slika »Svete obitelji« u našoj galeriji (br. 54. Ia) potječe navodno od njegove ruke. Njemu je srodan Cosimo Roselli (1439.—1507.). Lica njegovih slika imaju krasno i živahno izvedene obraze, ali je Roselli u umjetničkom shvaćanju i u svom koloritu kadikad odviše trezven. »Bogorodica s Isusom« (br. 56. Ia), što ju galerija ima, pripisuje se njemu, a na drugoj slici galerije »Bogorodica s Isusom na krilu« (br. 52. Ia) razbira se samo Rosellijev smjer.. Alesso Baldovinetti odgojio je

poznatog slikara Ghirlandaia (1449.—1494.), zapravo Domenico di Tommaso Bigordi. Njegove slikarske namjere idu očito za ljepotom likova, a odlikuje se velikom i jasnom kompozicijom te osobito otmjenim ukusom, — kako se to razbira na »Rođenju Isusovu« naše galerije (br. 49, Ia). Lorenzo di Credi (1459.—1537.) pripada po dobi svojoj već 16. vijeku, ali po umjetničkom smjeru naginje još slikarstvu 15. vijeka. Boje su mu bistre i lijepe, oblici dotjerani, a cijela mu je umjetnost puna nježna žara i duboke pobožnosti. On je učenik Verrochija, pa zato malo i pretjerava u plastičkoj izvedbi čovječjeg tijela. Tijelo prikazuje uistinu odveć oblo i debeljkasto, kako se razbira na obim njegovim slikama, što ih galerija ima — na »Bogorodici s Isusom« (br. 55, Ia) i »Rođenju Isusovu« (br. 57, Ia).

Ali podaleko od velikoga tadašnjega političkog života, u osamljenoj Umbriji nastao je u 15. vijeku zaseban umjetnički život. I na tu su umjetnost doduše uplivala tečevine velike florentinske umjetnosti, ali pravi temelj toj umjetnosti potječe svakako iz domaćeg joj života. Gentile da Fabriano (oko 1360.—1427.), učitelj mletačkog slikara Jakopa Bellinija (str. 23.) spada među prvake umbrijskog slikarstva. »Bogorodica s Isusom«, što ju galerija posjeduje (br. 22, Ia), pripisuje se njegovu kistu: ona je, što se izvedbe tiče, svakako srodna njegovoj umjetnosti, a puna je idealne ljepote. I Piero Francesca

(oko 1420.—1492.) i Melozzo da Forlì (1438.—1494.) spadaju u tu skupinu, kao i manje obdareni Forlijev učenik Marco Palmezzano (oko 1490.—1540.). Od njegove je ruke slika »Spasitelj, koji nosi križ« (br. 83, 1c). Plastičko prikazivanje na toj slici odaje školu Melozzijevu, a u kolorističkom pogledu razbira se upliv mletačke slikarske škole Bellinija. Ali polovicom 15. stoljeća razvio se u Perugiji, glavnom gradu Umbrije, na temelju starije lokalne umbrijske umjetnosti, zaseban slikarski smjer. Pietro Peruginò (1446./7.—1523.) glavni joj je zastupnik. Njegove su slike, istina, pune religiozna čuvstva i pobožne odanosti. Ali jer se taj pobožni izražaj na njegovim slikama prečesto ponavlja, njegovo prikazivanje prelazi već u šematički rad. Galerija ima od njega izvornu sliku »Bogorodica« (br. 93 lb), te noviju kopiju po njegovoj slici »Isus na križu« (br. 331, nije izloženo). Mnogo je iskreniji Peruginov učenik Pinturicchio (valjada 1454. do 1513.), zapravo Bernardino di Betto, komu neki pripisuju tri slike galerije: »Skup anđela« (br. 86, ark.), »Sv. Kuzam« (br. 88, ark.) i »Bogorodica s Isusom« (br. 92, ark.). Slika pod natpisom: »Sveta tri kralja klanjaju se Isusu« (br. 90, 1a), što je galerija ima, samo je starija kopija po Pinturicchijevoj izvornoj slici. Umjetnik voli prikazane likove kititi bogatim urešom, ali je pored svega toga čedan i naivan te bez svakog pretjeravanja. Peruginov učenik bio je Giovanni di Pietro, nazvan lo Spagna (oko

1480.—1530.), koji se rano družio s Rafaelom (str. 27.), stojeći dakako u slikarstvu pod njegovim uplivom. Njemu se pripisuje velika slika naše galerije: »Bogorodica zaštitnica vjernikâ« (br. 82, Ia).

U gornjoj Italiji preuzela je vodstvo toga novog umjetničkog pokreta realistička slikarska škola u Padovi. Razvila se proučavanjem starih rimskih spomenika priznajući uza to još uplive florentinske umjetnosti. Glavni zastupnik te škole bio je uz Franceska Squarcione-a (1398.—1474.) veliki Andrea Mantegna (1430.—1505.). Iz te paduarske škole razvila se ferrarska i bolonjska slikarska škola. Francesco Raibolini, nazvan i Francia (1450.—1517.) stoji na čelu te potonje škole; ali on je podjednako i najznatlija umjetnička ličnost te škole. Slikao je neobično precizno i glatko, a boje su mu diskretne i hladne; on je slikar sentimentalne duševne note, a njegove madone imaju — kako se obično veli — neki »uvrijeđeni« izražaj u licu. Jedan nacrt, što ga galerija ima (br. 100, Ia), a predstavlja »Pokop sv. Cecilije«, pripisuje se Franciji, a tako isto i kudikamo ljepša slika »Bogorodica« (br. 93, Ib), koja spada među najvrednije slike galerije. Timoteo della Vite (oko 1467.—1523.) najpoznatiji je učenik Francije. I njegove su slike vrlo pomljiivo izvedene, ali u njima nema umjetničkog poleta, dok se na njegovim kasnijim radovima jasno razbira upliv lo Spagne (Str. 21.) i Rafaelov

(Str. 27.). Njemu se pripisuje »Oplakivanje Isusovo«, što ga galerija posjeduje (br. 85, II.).

Pod utjecajem padovanske škole nastala je slikarska škola u susjednom gradu P a r m i. Mazzuola zvala se ondje cijela slikarska obitelj, a od nje bio je najpoznatiji slikar F i l i p p o M a z z u o l a (umro 1505.). Slike su mu ponešto tvrde i opore, ali su prožete nekim zdravim naturalizmom. »Ecce homo« naše galerije potječe od njegove ruke (br. 84, Ia).

Od svih gradova gornje Italije bit će da se slikarstvo u Mlecima najkasnije razvilo. Uz školu u M u r a n ō u, gdje je radio poznati realist Bartolomeo Vivarini (radio oko 1480. do 1499.) i minuciozni Carlo Crivelli (oko 1468.—1493.) razvila se u Mlecima uporedo znamenita škola obitelji Bellini. Jacopo je Bellini (1400.—1464.) još ponešto težak i tvrd, ali stariji sin njegov Gentile Bellini (oko 1427. do 1507.) naginje već na lak i gibak način prikazivanja težeći u svojim slikama očito za nekom kompozicijom. Brat njegov Giovanni Bellini (oko 1428.—1516.) odlikuje se jasnom karakteristikom, želeći u svojim slikama naglasiti slikovitost i čar bojâ. A i svijetlo znao je Giovanni vanredno fino da prikaže. Slikarski kolorit, što ga je upravo Giovanni u slikarstvu dotjerao, ostaje i nadalje glavnim obilježjem mletačkog slikarstva. Ta tajna harmonija bojâ, te diskretne sjene i nježni tonovi, mek način, kojim mletački slikari pri-

kazuju površinu, sve su to velike tečevine i veliki uspjesi njihove slikarske škole. Blaženi neki mir, tiha neka sreća provejava te sve slike tajnom snagom.

Od umjenika, koji su proizašli iz velike škole obitelji Bellini, najznamenitiji je daroviti *Vittore Carpaccio* (radio prije 1490.—1520.). I on je još ponešto tvrd, ali u njegovim slikama vlada ipak već neka sloboda i zanimljiv, pripovjesni način prikazivanja. Sve se to, istina, ne da razabrati na obje slike naše galerije, koje se njemu pripisuju (br. 269 i 270 ark.). Još pod uplivom muranske škole razvio se *Cimada Conegliano* (radio između 1489. i 1516.). Njegove se slike odlikuju divnom harmonijom, bogatstvom bojâ i pravom slikarskom otmjenošću. Jasnó se sve to razbira na lijepoj slici naše galerije, koja predstavlja »Dva sveca« (br. 243, II.). Manje je zanimljiv drugi učenik muranske škole *Vincenzio di Biagio*, nazvan *Catena* (oko 1470.—1531.). On nije niti posve nezavisan, nema dovoljne karakteristike, a boje su mu napadno blijede. Od njegove ruke potječe navodno u našoj galeriji »Bogorodica s Isusom i svecima« (br. 106, Ia) i »Bogorodica sa svecima« (br. 248, Ib). Mletačkoj umjetnosti moramo još pribrojiti slikara *Piera Francesca Bissolo* (radio oko 1492.—1545.), ma da nije Mlečanin po podrijetlu. Njegove su boje lijepe i jasne, a lica njegova, naročito njegova ženska lica, vanredno su nježno izvedena. Od

njega potječe u našoj galeriji »Obrezanje Isusovo« (br. 255, II.).

Još treba spomenuti slikarsku školu u *Vicenzi*, koja je tako isto nastala pod uplivom mletačke škole. Pročelnik joj je *Bartolomeo Montagna* (oko 1445.—1523.), umjetnik velikih i otmjenih oblika, koji je lica, što bi ih prikazao, umio dobro karakterizirati. Njemu se u našoj galeriji pripisuje slika »Bogorodica i Isus« (br. 91, II.).

Pod uplivom padovanske i ferrarske škole nastala je potkraj 15. stoljeća slikarska škola u *Cremoni*. Njoj je na čelu zanimljivi *Boccaccio Boccaccino* (1467.—1524./5.), a pripisuje mu se slika »Bogorodica s Isusom« (br. 102, II.) u našoj galeriji.

Talijansko slikarstvo 16. stoljeća.

(Slike ove skupine nalaze se u arkadama i u dvorani Ia, Ib, Ic II i III).

Sve one zasluge, što ih je steklo talijansko slikarstvo 15. stoljeća, bile su samo uvod i priprema za mnogo veće i znatnije uspjehe, kojima se može podičiti slikarstvo 16. stoljeća. Ono nije bilo tako raznoliko i mnogostrano, kao u 15. stoljeću, gdje je skoro svaki od tih mnogih slikara zastupao zasebnu školu i zaseban smjer; u golemom broju slikarâ 16. stoljeća nestalo je, rekao bih, pojedinaца, a nosioci velike slave toga velikog umjetničkog odsjeka bila je samo nekolicina nedostižnih velikana.

Sretna Firenze ostala je i ovaj put na visini slave, a umjetnike, što ih je ona rodila, rodila je zaista umjetnosti cijeloga svijeta. Leonardo da Vinci (1452.—1519.), možda najveći genij ovoga svijeta, bio je slikar i kipar, a uza to arhitekt i istraživač valjada na svakom polju tadašnje kulture. Njegove umjetničke vr-snoće i neizmjerne zasluge, što ih je stekao za slikarstvo, teško je ukratko opisati. Možda bi se moglo reći, da mu je glavna zadaća bila proučavati čovjeka. Za njega se može reći, da je cijelu slikarsku umjetnost postavio na nove temelje i dao joj nove i vječne smjerove. Pod njegovim kistom nastala je umjesto doadašnjeg linearnog i plastičkog slikarstva slikarska mekoća svijetla i sjene, a njegove studije oko slikarske kompozicije postale su tečevinama za sva kasnija stoljeća.

Velik bijaše njegov upliv, a velik i broj slikara, koji su se razvili i koji su radili pod uplivom njegove snažne umjetnosti. Tako Fra Bartolomeo (1475.—1517.), slikar velikoga, otmjenog koncepta i snažne arhitektonske kompozicije. Zatim Bartolomejev saučenik i prijatelj Mariotto Albertinelli (1474.—1515.), od koga možda potječe »Izgon Adama i Eve iz raja« (br. 95, Ia), koja spada među najvrednije slike naše galerije. Otmjen kao i Fra Bartolomeo, a i inače njemu srodan bio je Andrea del Sarto (1486. do 1521.). Duševna mu nota nije bila jaka, ali mu je kolorit prekrasan. On je bio prvi, koji je

tražio umjetničke veze između kompozicije i boje. Po izvornoj slici njegove »Muke sv. Sebastijana« izvedena je stara kopija, što je ima galerija (br. 109, Ia); no »Rođenje bl. Djevice« (br. 338, nije izloženo) samo je kopija po drugoj izvornoj njegovoj slici. Pod uplivom Leonarda stajao je konačno florentinski slikar Ridolfo Ghirlandajo (1483.—1561.), sin Domenika (Str. 20.), komu se pripisuje slika »Bogorodica s Isusom i Ivanom« u našoj galeriji (br. 94, Ib).

Kao u cijelom životu bio je osamljen i u slikarstvu veliki Michelangelo Buonarroti (1475.—1563.). Mnogostran, kao i Leonardo, bavio se pored kiparstva i slikarstvom, ali u prvom je redu bio kipar, i to — divovski, nikada nedostignuti kiparski genij. Zato mu i jesu slike plastike na plohi, a boje neobično hladne.

Treći velikan renesanse bio je Rafael Giovanni di Santi (1483.—1520.). Rodio se u gradu Urbinu, a na razvitak njegova božanstvenog dara bila je, bar isprva, od upliva umjetnička poduka, što je dobio od svog oca Giovannija Santi (umro 1494.); no od upliva bijahu na Rafaela i umjetnička djela Timotea della Vite (Str. 22.), Melozza da Forli (Str. 21.), te sjajne građevine urbinskog arhitekta Lucijana da Laurana (umro 1479.), koji je bio rodom iz Biograda u Dalmaciji. Sve te utiske primao je mladi Rafael za svoga boravka u Urbinu, a taj njegov boravak prvi je odsjek u velikom njegovu umjet-

ničkom radu. Slike iz te njegove rane umjetničke dobe imaju obilježja duboke pobožnosti i nježne duševnosti. Boravak u Firenzi spada u drugi odsjek njegova rada; slike te dobe već su kudikamo slobodnije; jasno se opaža, kako se umjetnik riješio religioznih spona i kako teži za slobodnom ljepotom oblika i novom kompozicijom. Treći je period njegova djelovanja ono doba, kada je Rafael boravio u Rimu, gdje je i umro. Historijski i umjetnički spomenici, kojima taj grad obiluje, raskošni gradski život i saobraćaj s ljudima visoke obrazovanosti, sve je to uplivalo na umjetničku dušu Rafaelovu i na smjer njegova rada u tom zadnjem umjetničkom odsjeku njegova života. Visina umjetničkog shvaćanja, što ga odaju ti radovi, veličina kompozicije i grandiozan historijski sadržaj njihov, sve je to očito nastalo pod jakim dojmom visokog kulturnog života centralnog grada cijelog tadašnjeg svijeta. Iz te dobe Rafaelove najveće umjetničke snage, najsilnije njegove ekspanzivnosti ima galerija dvije izvorne kopije od ruke Carla Maratta (1625.—1713.), uglednog slikara kasne rimske škole, sliku: »Parnas«, pa sliku »Papa Leon I. Veliki i Atila« (br. 1 i 2, ark.). Originali se tih slika nalaze na stijenama vatikanskih Stanza u Rimu. Razlika po sujetu i po umjetničkom shvaćanju obiju tih slika vrlo je velika. U prvoj od njih blažen elizijski mir u kolu pjesničkih velikana, gdje sve šapće i šuti osim Homera i Pindara. A

na drugoj dramatski život, snažno raspaljeno gibanje, te kao novost za tadašnje doba alegorija, — prikazana portretima tadašnjih živih ljudi. Naša galerija ima stariju kopiju portreta Rafaela i Pietra Perugina (br. 125, Ic), koja je samo odrezak iz velike slike Rafaelove »Scuola di Atene« u vatikanskim Stanzama, te staru kopiju »Preobraženja« (br. 428, nije izloženo). Ostale kopije te rimske periode »Missa di Bolsena« (br. 125, nije izloženo), te »Bitka Konstantina s Maksencijem« (br. 113, nije izloženo) jesu novije kao i »Madonna di Foligno« (br. 356, nije izloženo). I »Madonna del cardellino« (br. 117, nije izloženo), »Madonna d'Alba« (br. 132, Ic) te slika »Isusa polažu u grob« (br. 118, nije izloženo), što ih ima galerija, manje su kopije po izvorima ranije florentinske periode Rafaelove.

Umjetnost Leonarda i Michelangela, svaka je od njih bila umjetnost umjetničkih individualiteta, vezana na velike vrsnoće pojedinca. Smrću njihovom i nije je nestalo skoro bez nasljednika. Umjetnost je Rafaelova naprotiv tečevina slikarstva uopće, harmonička veza i zaobljeno izjednačenje duše i oblika u svijetu idealne ljepote. Sve borbe našega života, svi oprečni problemi ovoga svijeta kaoda su u toj savršenoj Rafaelovoj umjetnosti rasplinuli, i sva umjetnička i slikarska pitanja kaoda su u toj bogom nadahnuтой umjetnosti njegovoj našla jasno, lako i davno iščekivano konačno rješenje. Zato i jest broj Rafaelovih sljedbenika tako velik,

a upliv njegove umjetnosti na kasnije slikarstvo sve do današnjega dana nije sasvim prestao. Giulio Romano (1492.—1546.) najpoznatiji je od Rafaelovih sljedbenika; zatim Giulio Clovio (1498.—1578.), glasoviti miniaturist one dobe, rodom iz Grižanâ u Hrvatskoj. Konačno visoko nadareni, ali već manirirani Piero Buonacorsi ili del Vaga (1500.—1547.). Njegova lijepa slika naše galerije »Muka sv. Lovrinca« (br. 99, ark.) daje nam dobru predodžbu o izgledenoj umjetnosti njegovoj, kao i cijelog postrafaelitskog slikarstva. Vanredno nadaren bio je drugi nasljednik Rafaelov, Bartolomeo Ramenghi, nazvan Bagnacavallo (1484. do 1542.). Njemu se pripisuje slika »Bogorodica s Isusom« u našoj galeriji (br. 97, lc).

Slikarska škola u Ferrari u bivstvu svom je domaća, urođena umjetnost. Lodovico Mazzolini (oko 1481.—1530.), gornjo-talijanski realist sa sjajnim, žarkim svojim koloritom, pripada još ovoj staroj umjetnosti. Slika »Sveti Luka kako slika Bogorodicu« (br. 24, Ia), »Obrezanje Isusovo« (br. 116, II.), pa »Kraljica sabejska pred Salomunom« (br. 119, Ia), sve te slike naše galerije, pripisuju se njegovu kistu. Benvenuto Tisi da Garofalo (oko 1481.—1559.) drugi je još nezavisan slikar ferrarske škole, komu neki pripisuju »Nepoznata tri mučenika« naše galerije (br. 133, lc). Njegove slike nemaju više umjetničke sadržine, ali su zato boje njegove

osobito lijepe. Ali već Giovanni Dosso, nazvan Dosso Dossi (oko 1474.—1542.), slikar lijepa užarenog kolorita, koji je pun umjetničkog osjećaja, stoji pod uplivom mletačke umjetnosti. Među njegove slike računa se i »Uskrsnuće Isusovo« u našoj galeriji (br. 107, Ia).

Iz bolonješko-ferrarske škole potekao je jedan od najslavnijih slikara svijeta: Antonio Allegri da Correggio (1494.—1532.). Boravio je ponajviše u Parmi, a glavna mu je zasluga, što je od kolorita i svijetla stvorio kompozicioni temelj, provodeći to načelo do savršenstva. Pod njegovim bogom nadarenim, nedostižnim kistom izgubili su prikazani nam likovi svaki realizam, a cijela mu se slika rasplinula i opet stapala u more bojâ i svijetla, u žar i poeziju osjećaja. Arhitektonske kompozicije, pozitivnosti izražaja, svega je toga nestalo u čarobnom moru svijetla i boje. Njegova svijetlo-tama, poznati chiaroscuro, velika i nova je tekovina za slikarstvo; a sitne, skoro pretjerane kretnje prikazanih lica vanredno oživljuju divne njegove kompozicije. Prekrasni »Isus na križu«, kojim se naša galerija s pravom ponosi (br. 112, Ic), pripisuje se njegovu kistu. A sve krasote toga remekdjela i jesu vrlo srodne umjetnosti tog nedostižnog umjetnika. Vrlo prebojadisana slika »Isus u vrtu Getsemiani« naše galerije (br. 121, III) pripisuje se tako isto Correggiju, a njegovu nam »Madonu di S. Girolamo« (br. 120, nije izloženo) te »Madonu della Scodella« (br. 122, nije izloženo) prikazuju dvije novije kopije.

Umjetnost Correggia silno je uplivala na razvitak mletačkog slikarstva. Slikovitost njegovih kompozicija i čar njegova osobita svijetla odražuje se skoro na svima radovima mletačke škole. Ali prirodni mir, koji je za mletačku školu oduvijek obilježan, nije ona nikada napustila i nikad nije htjela da primi jakih tjelesnih kretnja, koje su za umjetnost Correggia bile značajne. Glavni zastupnik mletačke škole 16. stoljeća bio je Giorgio Barbarelli, nazvan Giorgione (oko 1478.—1510.). Otmjeni oblici, idiličko shvaćanje te upravo idealan kolorit glavne su značajke toga neobično velikog umjetnika. On je prvi otkrio ljepotu, koja nastaje kontrastom gola ljudskog tijela prema prirodi, a prvi je unio u slikarstvo novelistički sadržaj. Galerija ima samo noviju kopiju po njegovu izvorniku, koji predstavlja »Našašće Mojsijino« (br. 244, nije izloženo). Pod uplivom Giorgiona stoji daroviti Jacopo Palma il vecchio (oko 1480.—1528.), inače učenik Bellinijev. Poznate su njegove slike, na kojima prikazuje lijepe i zdrave ženske iz savremenoga života punim, sočnim bojama, u zdravom i vedrom svom realizmu. Njemu se pripisuju »Tri majke« iz naše galerije (br. 229, Ic). Odličnu umjetniku, kakav je bio Giorgione, nije bilo suđeno, da bude prvakom mletačke umjetnosti svoga doba, ma da je imao za to doista sve preduvjete. On je mlad umro, a slava ta dopade zato njegova saučenika, slavnoga Tiziana Vecel-

lija (1477.—1576.). Tizian doživio je skoro stotinu godina života i kroz dugi taj vijek primao je i usavršavao sve one velike tečevine, sva ona velika svojstva, kojima se mletačko slikarstvo dotada bilo odlikovalo. Značajno obilježje i glavno sredstvo njegove je vелеbne umjetnosti boja — nedostižna moć, neopisiva čarobnost njegovih boja. One kaoda su pod njegovim kistom zadobile neku vrhunaravnu snagu, a prekrasne njegove umjetnine, reći bi, nije stvorila čovječja ruka. Tihu, blagu umjetnost mletačkog slikarstva obogatilo je Tizian dramatskim elementom. Tih slikarskih svojstava, istina, nije lako raspoznati na slici »Mater dolorosa«, što je ima galerija (br. 237, Ic), a koja se Tizianu pripisuje, koliko na druge dvije slike, koje potječu od njegove ruke, a koje zato i jesu ponos i ures naše galerije. Te su slike »Dva razdoblja čovječjeg života« i »Sveta obitelj« (br. 238 i 241, Ic). One su doista umjetnine nedostižne ljepote i neprocjenljive umjetničke vrijednosti. Sliku »Sv. Marko«, koja se nalazi u crkvi »S. Maria della Salute« u Mlecima, a nastala je još pod uplivom Fra Bartolomea, prikazuje nam naša galerija u kopiji (br. 273, nije izložena), dok nam je lijepi Tizianov »Sv. Ivan Krstitelj«, čiji se izvornik nalazi u mletačkoj akademiji, tako isto prikazan u jednoj kopiji galerije (br. 239, Ic) od ruke nizozemskoga nekog slikara. Tizianov učenik bio je Andrija Medulić, nazvan Andrea Schiavone (rođ. oko 1503. u Zadru, a umro

1563. u Mlecima), glasoviti slikar hrvatskog podrijetla. Od njegove ruke ima u Mlecima, a i inače velik broj lijepih slika; vrijedno je znati, da baš od njega potječu najraniji pejzaži toga doba. I u njegovoj je umjetnosti najjača strana boja. Najradije i najčešće upotrebljavao je tamno-smeđu boju, a kolorit mu je lijep i harmoničan. Slike, što ih galerija ima, a njemu se pripisuju, nijesu ni pošto najbolji radovi njegovi, a niti su obilježne za njegovu umjetnost. Većina ih je alegorijskog sadržaja (br. 221, 223—226, 257, 259, 260, 264 ark.), ali imade slika i mitologijskog (226 ark., 261 Ia, 263 ark.) i religioznog (222, 252, 258, 280 Ia i 352, nije izloženo) sadržaja.

Od velikog broja slikara, koji su se razvili pod uplivom Tizianovim, najpoznatiji je Giovanni Antonio Pordenone (1483.—1539.), čuveni umjetnik sa dramatskom snagom, a pun finih osjećaja za boje. Njemu neki pripisuju sliku »Mlečanka«, što je ima galerija (br. 249, Ia).

Od mnogih slikarskih škola, koje su u gornjoj Italiji nastale pod utjecajem mletačke umjetnosti, najpoznatija je slikarska škola u Bresciji, a Alessandro Bonvicino, nazvan Moretto (1498.—1555.) najslavniji je umjetnik te škole. Slike su mu vanredno otmjene, a boje su mu u sivu nekom tonu prekrasne. »Klečeći redovnik pred križem«, što je ima galerija, pripisuje se Morettu (br. 250, Ia).

Nasljednici Giorgiona i Tiziana bili su čla-

novi slikarske porodice Bonifazio. Najstariji slikar te obitelji, nazvan Bonifazio Veronese (umro je godine 1540.) bio je najpoznatiji član te porodice. Ostali su slikari njezini vrlo nalik jedan drugomu. Najmlađi, Bonifazio nazvan Veneziano (1555.—1579.) bio je najslabiji od njih, ali su ipak boje na njegovim slikama vanredno lijepe. Naša galerija ima više slika, koje se pripisuju Bonifaziju Venezianu. Tako slika »Bogorodica« i »Sv. Katarina« (br. 231, Ic), »Zaruke sv. Katarine« (br. 232, II), »Poklon mudraca« (br. 233, Ic), »Bogorodica s Isusom i sv. Cecilijom« (br. 246, Ic), »Bogorodica s Isusom i Ivanom« (br. 247, Ic), »Isus i Samarićanka kod bunara« (br. 253, ark.) te »Magdalena pred Isusom« (br. 498, Ic). Učenik Tizianov bio je još Paris Bordone (oko 1500.—1571.); među njegovim su slikama najbolji brojni portreti mladih, lijepih žena. Bio je slikar fina ukusa, lijepa kolorita, ali nije bilo u njega umjetničke dubine. »Krunisanje bogorodice«, što je ima galerija, pripisuje se njemu (br. 240, ark.).

Dok je talijanskomu slikarstvu u drugoj polovini 16. vijeka ponestalo umjetničke snage, pokazujući nakon svog dugotrajnog slavlja očito tragove nazadovanja, doživjelo je jedino mletačko slikarstvo još pod zadnje neki preporod. Dva velika požara (1574. i 1577.) uništila su slike, koje su resile unutrašnjost duždove palače, pa su se zato morale nadomjestiti. K tomu su se u to doba

u Mlecima gradile velike crkve, pa su se naručivale slike velika objama, a slog i kompozicija tih slika morade se prilagoditi tim prilikama. Zahtjevima, što su se sada stavljali na slikarstvo, imala je da zadovolji nova mletačka škola, kojoj je bio na čelu slavni Jacopo Robusti, nazvan Tintoretto (1518.—1594.). Njegov je umjetnički smjer bio u očitoj opreci s dotadašnjim načinom mletačke škole. Dok se ova bila naime izgubila u posvemašnjoj slikovitosti boje i svijetla, smjerao je Tintoretto na modelovanje, na strukturu i na jaku kompoziciju u slikarstvu, približujući se tako temeljnim načelima florentinskog slikarstva. Poučni su u tom pogledu njegovi brojni portreti: oni nas poradi svoje jednostavnosti upravo iznenađuju, a izvedeni su najjednostavnijim sredstvima, što ih samo možemo zamisliti. Svaki ures, svaka raskoš, uopće sve, što nije bezuvjetno nužno za karakteristiku predmeta, isključeno je u toj umjetnosti Tintoretta. Licem i izražajem očiju imade portret da djeluje. Sve nam to potvrđuje portret »Mletačka obitelj«, što ga ima naša galerija, a pripisuje se Tintoretu (br. 234, III). Dok je Tintoretto u svojim slikama bio strastven i dramatičan, a uza to čedan i jednostavan, bio je njegov savremenik Paolo Calieri, nazvan Paolo Veronese (1528.—1588.) baš opreka svemu tomu. Veronese bio je miran, dostojanstven, ali pun bogatstva i raskoši na svojim opsežnim reprezentativnim slikama, Dvije slike

naše galerije — »Andeli svirci« (br. 227, II) i »Bogorodica sa svecima« (br. 268, Ic) — pripisuju neki Paulu Veronesu. Paulov saučenik Giovanni Battista Farinati, nazvan Battista Zelotti (oko 1532.—1590.) išao je istim smjerom, ali nije dostigao Paola. Od njega možda potječe vanredno lijepa slika galerije, koja predstavlja »Ženu Zebedejevu pred Isusom« (br. 235, II). — Od Carletta Caliari (1570.—1596.), sina Paola Veronesa, ima galerija ponešto manipriranu, ali pored svega toga lijepu sliku »Sreća i jakost« (br. 271, II).

Slikarski genre — opsežni sujeti, koji potječu iz našeg svagdašnjeg života — javlja se u mletačkom slikarstvu tu i tamo rano. Ali ova se grana slikarstva zapravo razvila tek umjetnošću porodice Bassano. Događaji iz starog i novog zavjeta predmetom su opsežne umjetnosti te slikarske porodice i brojnih slika, koje su nastale kistom njezinih članova; okolina je tim slikama priroda, ali ponajviše unutrašnjost seoskih kuća. Jacopo da Ponte, nazvanu Bassano (rod. između 1510. i 1515.—1592.) pripisuju se slike »Sv. Petar liječi hroma čovjeka« (br. 228, II), »Krvnici vežu Isusa« (br. 230, Ic) i »Krštenje sv. Brigite« (br. 242, II), koje se nalaze u našoj galeriji. Samo »Portret nepoznata odlična muškarca« (br. 236, III) jedni pripisuju Jacopu, a drugi njegovu sinu Francescu Bassano (valjda 1549.—1592.) Od Franceskove su ruke u našoj galeriji obje slike

istoga naziva »Isus kod Marije i Marte« (br. 251 i 277, III), te »Isus u vrtu Getsemani« (br. 274, II).

Talijansko slikarstvo od kraja 16. do 18. stoljeća.

(Većina slika iz ove skupine nalazi se u dvorani III, samo po gdje koja u arkadama i u dvoranama Ia, II i IVa).

Šesnaesto stoljeće znači za talijansko slikarstvo vršak njegova slavlja. Ali i poslije toga vremena proživjela je talijanska umjetnost još lijepih dana, koji se teško dade isporučiti s predašnjom umjetnošću, ma da je još sveudilj pokazivala zamjernu stvaralačku snagu i zasebne oblike. Velike tečevine prošlih vremena bile su dakako od upliva i na kasnija umjetnička pokoljenja: one su, što više, za dalji razvitak te kasnije umjetnosti bile upravo odlučne. Još počev od polovice 16. stoljeća nastali su ovdje smjerovi, što smo ih vični nazivati »manirizmom«, »eklekticismom«, a na koncu se tog vremenskog odsjeka javlja očita »naturalistička« struja.

Slikari manirizma poprimili su tečevine velikih slikara visoke renesanse, pretvoriv ih u »maniru«, u svom načinu slikanja. Općenito se može reći, da im je više bilo do oblika, nego do sadržaja one umjetnosti, koja im je služila uzorom. Florentinca Angela di Cosimo nazvanog Bronzino (oko 1502.—1592.) možemo držati za najranijeg zastupnika toga smjera. Iza njega spomena su vrijedni Giorgio Vasari (1512.—1574.), slikar, arhitekt i biograf, te

rimski slikar Giuseppe Cesari, nazvan Cavaliere d'Arpino (1568.—1640). Od Vasarija potječe po svoj prilici lijepa »Sv. Obitelj« u našoj galeriji (br. 105, II), a drugomu se slikaru pripisuje »Sv. Đuro«, što ga ima galerija (br. 103, III).

Utemeljiteljima eklekticizma diže se — bar za Bolognu — članovi porodice Caracci. Od maniristâ razlikuju se eklektici ozbiljnijim i temeljitijim radom, savjesnim proučavanjem prirode i nekom većom nezavisnošću. Najstariji član slikarske obitelji Caracci bio je Ludovico Caracci (1555.—1619.), od kojega galerija nema nijedne slike. Ali od njegova bratića Annibala Caraccija (1550.—1609.), koji ponešto pristaje uz Correggija (str. 31.), imamo sliku »Armida i Antimon« i portret »Pape Sixta V.« (br. 166—167, II). Iz Caraccijeve škole proizašla su međutim tri znatna slikara toga doba: Guido Reni, Dominichino i Guercino.

Guido Reni (1575.—1642.) bio je slikar bolonjske škole, a pristao je uglavnom uz oblike antike i uza smjer Rafaelova slikarstva (str. 27.). Samo kratko vrijeme podlegao je on uplivu naturalističke škole Carravaggija (str. 41.), kako nam potvrđuje uspjela kopija naše galerije po njegovoj lijepoj slici, koja predstavlja »Smrt sv. Petra«, (br. 141, III). Za drugu sliku galerije »Isusa snimaju s križa« (br. 168, III) misli se, da je izvorna slika Renijeva. Od ruke Dominika Zampieri, nazvanoga Domenichino

(1581.—1641.) potječe krasna »Herodijada« (br. 172, III.) galerije. Na njoj vidimo, kako je savjesno Domenichino radio, težeći za savršenim oblicima ljepote. Trećem učeniku bolonjske eklektičke škole, Giovanniju Francesku Barbieri, nazvanu Guercino da Cento (1591.—1666.) pripisuje se »Uskrsnuće Isusovo« galerije (br. 155, I a) pa »Sv. Magdalena pred mrtvim Isusom« (br. 171, IV a).

Rimsku eklektičku školu osnovao je Andrea Sacchi (oko 1600.—1661.), koji je u slikarstvu išao za što sredenijim oblicima te za što jasnijim bojama, ali odavajući pri tome duševnu sadržinu. Njemu se pripisuje »Portret nekog svećenika« galerije (br. 199, III). Lijepa jedna »Bogorodica s Isusom«, što ju ima galerija (br. 96, II), potječe od drugog ugledna zastupnika te škole Giovannija Battiste Salvi, nazvana Sassoferrato (1605.—1685.). I na njegovim su slikama oblici lijepi i izgledni, ali boje se čudne, rekao bih suhe. Rimska eklektička škola traje još koncem 17. stoljeća, ali joj kompozicija postaje lakša i slobodnija, a boje sve svjetlije i hladnije. Njoj pripada Carlo Maratta (1625. do 1713.), od kojega su obje uspjele kopije Rafaelovih slika »Parnas« te »Papa Leon I. i Atila«, što ih ima galerija (br. 1 i 2, ark.).

I u Firenzi, toj staroj kolijevci talijanskog slikarstva, nije ni u ovom kasnom vremenskom

odsjeku umjetnosti ponestalo stare stvaralačke snage. Nizozemac Justus Sustermann ili Suttermans (1597.—1681.), koji je u tom gradu mnogo radio, bio je za ono vrijeme najglasovitiji slikar portretâ. Od njega je portret »Hristiana V. Danskog kao kraljevića«, kojega noviju kopiju ima galerija (br. 147, nije izloženo).

Znatniji bio je svakako florentinski slikar Ludovico Cardi, nazvan Cigoli (1559.—1613.), od koga je »Ecce homo« u našoj galeriji (br. 110, III.) te intimni i umiljati Francesco Furini (oko 1600.—1646.), kojega sliku »Sv. obitelj« ima galerija (br. 170, II.).

U Milanu nastao je pod utjecajem slikarske obitelji Procaccini sličan umjetnički pokret kao u Bologni pod utjecajem obitelji Caracci. Možda bi se mala sličica »Amoretti«, što je ima galerija (br. 144, III.) smjela pripisati Cesaru Procaccini (1548. do oko 1626.).

Ali koncem 17. stoljeća doživjelo je slikarstvo u Italiji velik pokret nastupom naturalizma. Pokret se taj pripisuje Michelangelu Merisi da Caravaggio, koji se rodio (oko 1565.) u bergamskoj provinciji, a umro je (oko 1609.) u Napulju: slikao je vjerno po prirodi cvijeće i voće, a uza to biblijske i historijske prizore, naročito pak tipove iz naroda. Njegov upliv na cijelo talijansko slikarstvo bio je vrlo velik. U Genovi isticao se Bernardo Strozzi nazvan Prete Genovese (1581.—1644.)

kao ugledan zastupnik toga realističkog smjera. Bio je umjetnik snažna i smiona kista, a volio je šarene boje. On njega su »Zaruke sv. Katarine« (br. 159, II.) i »Bogorodica sa svecima« (br. 162, III.), što ih ima galerija. Ali naj snažniji je bio taj naturalistički pokret u Napulju, gdje je Caravaggio živio i umro. Glavni joj je zastupnik Jusepe de Ribera, nazvan Spagnoletto (oko 1588.—oko 1656). Bio je podrijetlom Španjolac, ali je radio najviše u Italiji. Na njega su uplivali radovi Correggija (str. 31.) i Tiziana (str. 32.), ali najviše Caravaggio. Značajan je za njegove slike snažan kontrast sjene i svijetla, oštro njegovo opažanje prirode, a uzato dubina osjećaja. Sve to lijepo razbিরamo na obje krasne slike naše galerije, koje se njemu pripisuju. Jedna predstavlja »sv Matiju« (br. 174, III.), a druga »sv. Jerolima« (br. 177, III.).

Kao slikar bitaka poznat je konačno napuljski umjetnik Salvator Rosa (1615.—1673.). Osim ovakovih motiva bavio se on pejzažom. I jedno i drugo uveo je on u slikarstvo Italije. Tri slike galerije, »Bijeg u Egipat« (br. 145, III), »Lot i njegova kći« (br. 146, III) pa »Aleksandar Veliki i Diogen« (br. 151, III) pripisuju se Rosi. Nasljednik njegov bio je Jaques Courtois, nazvan Bourguignon (1621.—1675.), podrijetlom Francuz, od kojega potječu obje slike »Poslije bitke« i »Bitka« (br. 142—143, V.), što ih galerija ima.

Slikarstvo izvan Italije od 15. do 18. stoljeća

(Slike nizozemskih slikara nahode se u dvorani IVa, slike njemačkih slikara u dvorani IVb, a slike francuskih slikara smještene su u dvorani V.)

Veliki duh renesanse, koja je u Italiji začela, nije ni u ostalim zemljama Evrope ostao bez znatnijeg utjecaja. U Nizozemskoj, Njemačkoj, Francuskoj i u Španiji, svagdje se budi nov kulturni život, svagdje se javljaju znaci tog svjetskog pokreta. Ali dok su arhitektura i kiparstvo u tim zemljama za vrijeme renesanse očito stajali pod uplivom Italije, išlo je slikarstvo tih zemalja svojim putem. Dakako, slikarstvo u tim zemljama nije doživjelo one slave, niti je doseglo umjetničke visine, kao veliko mnogostrano slikarstvo talijanske renesanse. Za to nije ono imalo znatne kulturne grade, a u prvom redu raskošnih kneževskih palača i onih mnogih golemih crkvenih zgrada, što ih je imala Italija. Slikarstvo je u onim drugim zemljama, izvan Italije, imalo da ukrasi kuće građanske — i to ponajviše na pločama umjerene veličine, a ne na opsežnim zidovima, kako je bivalo u Italiji. I po predmetu svome slike su mnogo čednije, uže i skućenije. Slikaru je više do vjerne istine nego do ljepote oblika, a prikazivanje im je i izvedba tvrda i opora. Zato na njima teško razbiramo pravu njihovu duševnu sadržinu, što je slike tih škola svakako imadu, i lako neopazice prelazimo preko

mnogih skrivenih ljepota ritma i oblika, za koje su se ti umjetnici istinski borili.

Ali prijelazom iz 17. u 18. stoljeće razvilo se i u tim zemljama slikarstvo na osobit način. Procvat n i z o z e m s k o g slikarstva nije ništa drugo nego odjek državnog procvata, manifestacija oslobođenja te države od tudinskog jarma. Njemačko slikarstvo naprotiv u tom razdoblju nije nipošto napredovalo. Njemačka nije imala ni domaćih slikara, ni zgode ni prilike, da bi se oni mogli razviti. A pojedini slikari, koji bi se ondje pojavljivali, tražili su i obuke i zarade u tuđini. Ni 18. stoljeće nije Njemačkoj donijelo velika napretka. Slikarstvo to primalo je za vrijeme cijeloga baroka tuđih utjecaja, i to ponajviše iz Francuske. Naprotiv je francusko slikarstvo 17. stoljeća doživjelo procvat kao nikada prije. Dakako, Italija ni ovdje nije mogla ostati bez znatna utjecaja i udjela; ali se pokraj svega toga može reći, da je francusko slikarstvo toga razdoblja doskora zadošlo zasebno obilježje i svojih posebnih oblika. Aristokratska reprezentativna elegancija s jedne strane, a neka hladna akademijska strogost s druge strane možda su značajne crte toga slikarstva. Ali toga načina francuskog slikarstva ponestalo je iza smrti Ljudevita XIV., a onaj slog, koji je zatim zavladao, dovoljno je poznat pod imenom r o k o k o a. Namjesto stroga otmjenog dvorskog svijeta ulazi u tadašnje društvene slojeve ideali-

ziranje prirode, sanjarenje i fantazije pastirskog života.

a) Ako proučimo pojedine pojave nizozemskog slikarstva iznenađuje nas neočekivani nastup dvaju slikara — braće Huberta (možda 1366.—1426.) te Jana (rođ. možda oko 1390., umro 1432.) van Eycka. Oba brata izveli su glasoviti žrtvenik u Gentu, koji se sastojao od dvanaest slikanih ploča. Slike na tom žrtveniku izvedene su tolikom sigurnošću, krasotom bojâ i dubinom čuvstva, da se ne možemo dosta nadiviti toj savršenoj umjetnini. Možda pripada »Bogorodica s Isusom« naše galerije (br. 70, IVb) toj ranoj nizozemskoj školi, jer je nekad nabavljena kao izvorna slika Huberta van Eycka. Hans Memling (oko 1430./35.—1495.) proizašao je iz slikarske škole Rogiera van der Weyden (1400.—1464.), najznamenitijeg nasljednika braće Eyck. Memling bio je podrijetlom Nijemac, pa je zato i nešto nježniji od savremenih nizozemskih slikara, te slikar iskrenih umjetničkih osjećaja. Njemu se pripisuje »Sv. Trojstvo« naše galerije (br. 71, IVa). Quinten Matsys (Massys) (1466.—1530.) glavni je zastupnik toga smjera u nizozemskom slikarstvu, koji je već pod uplivom talijanske renesanse. Zato i jesu oblici na njegovim slikama snažniji i puniji, a lica imaju mnogo bistrijeg i jasnijeg izražaja nego u tadašnjih nizozemskih slikara. Lijepa slika »Bogorodica s jabukom« (br. 139, IVa) pripisuje se

Matsysu. Matsys bio je zastupnik slikarske škole u Antverpenu, iz koje potječe Pieter Brueghel (oko 1525.—1569.). On je toj školi podao narodni smjer, a slikao je motive iz seljačkog života i seljačkih običaja, zatim biblijske događaje usred pejisaža. Pieter Brueghel mladi (1564.—1638.), nazvan »Höllenbrueghel« mladi mu je sin, a naslijedio je uglavnom umjetnost očevu. »Napast Sv. Antuna«, što je ima naša galerija (br. 154, VIa) bar je sadržajem svojim blizu umjetnosti obitelji Brueghel. Još bismo imali spomenuti nekoliko nizozemskih slikara, koji su radili pod jakim utjecajem talijanske umjetnosti. Amo spada Frans Pourbus (1545.—1581.), od koga možda potječe »Ženski portret« galerije (br. 432, IVb) te Frans Floris, ispravnije Francois de Vrient (oko 1515./16.—1570.), komu se pridaje »Suzana u kupelji«, što je ima galerija (br. 138, IVa). Boje, naročito inkarnat gola tijela Suzanina, kao i uzorna tehnika te slike, sve je to prekrasno. Od mnogih umjetnika, na koje je Floris uplivao, zastupan je u galeriji Georg Geldorp, nazvan Gortzius Gualdorp (1553.—1616.). Od njega je u galeriji slika »Isus kao vrtlar« (br. 205, IVa). Od nizozemskih pejisaža ima galerija konačno dva pejisaža slikara Jan Frans van Bloemen, nazvana Orizone (1662.—1749.) pod natpisom »Talijanski kraj« (br. 217, IVa) te »Krajoblik« (br. 210, IVa). Ali on je već bio pod uplivom francuske škole

Claude Lorraina (str. 53.) kao mnogi savremeni pejzažisti.

Ali počev od polovine 17. stoljeća javljaju se u Nizozemskoj dvije zasebne struje, koje su se do pod konac 18. stoljeća razvile u dvije velike i ugledne slikarske skupine. One sačinjavaju flandrijsko ili brabantско te holandsko slikarstvo. Pročelnik je flandrijskog slikarstva Peter Paul Rubens (1577.—1640.). Njegova je slikarska snaga bila tako golema, a broj slika, koje su nastale u njegovoj slikarskoj radnji, tako velik, da se ne treba čuditi tomu silnomu uplivu, što ga je njegova umjetnost imala na slikarstvo uopće. Rubens je bio snažan, kad je prikazivao pojedinosti, a upravo veleban u komponiranju svojih slika. Boje bijahu sočne i svijetle, a svijetlo je znao prikazivati u nedostiživu nekom sjaju. Koža njegovih jedrih ženskih tjelesa blješti se od bjeline, a gola tjelesa prikazanih muškaraca sjaju se kao obasjana neka tamna kovina. Kretnje su mu pune života, a duševni izražaj snažan. Sve to možemo lijepo razbrati na uspjelejoj kopiji po Rubensovoj slici »Četiri dijela svijeta«, što ju galerija ima (br. 140, IVa). Ali i »Sveta obitelj«, koja je nabavljena kao Rubensova izvorna slika (br. 150, IVa), za studij je Rubensove umjetnosti vanredno poučna. Izrazita je protivština snažne umjetnosti Rubensove slikarstvo njegova slavnog učenika Antona van Dycka (1599.—1641.). U njega nije bilo dra-

matske snage učiteljeve, djela su njegova puna najsavršenije slikovitosti, zadojena najfinijom nekom nervoznom tankoćutnošću i nježnim osjećajem dekadentna kulturnog života. Kist je njegov blag, ali postojan, boje krasne i umiljate, pa se rastapaju u mističko neko polusvijetlo. Obje slike galerije, koje se pripisuju van Dycku — »Majka Božja s mrtvim Isusom« (br. 137, IVa) i »Portret pjesnika« (br. 136, IVa) — ako i ne bi bile od ruke van Dyckove, daju nam dobru predodžbu o umjetničkom smjeru toga velikog slikara.

Uporedo s monumentalnim slikarstvom Rubensovim i s otmjenom umjetnošću van Dycka razvila se u Flandriji sasvim druga vrsta slikarstva, koja se posvetila neiscrpivomu seljačkom životu i njegovim običajima nastavljajući tako započeti slikarski način umjetničke obitelji Brueghel (str. 46.). Glavni joj je zastupnik bio David Teniers mlađi (1610.—1690.). Od njegove ruke potječe navodno »Kirurškijska operacija« (br. 431, IVa) naše galerije, a druga je »Kirurškijska operacija« (br. 220, IVa) i »Ples pred krčmom« (br. 148, IVa), kao i »Tučnjava« (br. 149, IVa) samo izvedena po njegovu umjetničkom načinu. Obje male slike »Starac« i »Starica« (br. 157, 158, IVa) jesu kopije po njegovim izvornim slikama.

Holandsko slikarstvo, koje je počev od 17. stoljeća, kako rekosmo, išlo drugim smjerom od Flandrijskog slikarstva, zastupaju dvije znamenite slikarske ličnosti: slavni portretist

Frans Hals stariji (1580.—1666.) i veliki mistik Rembrandt Hermensz van Rijn (1606.—1669.). Genre, pejsaž i portret glavni su predmeti te velike holandske umjetnosti, koja je imala neobično upliva na savremeno i kasnije slikarstvo. U našoj je galeriji iz te škole zastupan portretist Pieter Mierevelt (1596.—1632.). »Portretno poprsje muškarca« i »Portretno poprsje gospode« u galeriji je od njegove ruke (br. 77, 78, IVa). Od Cornelisa van Poelemburgh (1586.—1667.), koji je najčešće slikao predmete iz mitologije, ima galerija sliku »Nimfa poslije kupke« (br. 212, IVa), a od Louisa de Moni (1698.—1771.), koji je ponajviše slikao genre, posjeduje galerija sliku »Mati s djetetom« (br. 429, IVa). Adrian van Ostade (1610.—1685.) poznat je holandski slikar, koji je slikao predmete iz seljačkog života. Od njega je lijepa slika »Glazbenik«, što je ima galerija (br. 74, IVa). Izaak van Nijkelen (umro 1703.) slikao je arhitekturu i unutrašnjost građevinâ; njegova je slika jedne »Crkve« (br. 214, IVa) naše galerije; a kasniji već slikar Otto de Boer (1797.—1856.) slikao je portrete i genre. Galerija ima od njega sliku »Starac s čašom vina« (br. 75, IVa). »Portret nepoznata muškarca« (br. 315, IVa) od belgijskog slikara Josipa Laurent Dyckmana (1811.—1888.) pripada kao i predašnji slikar već 19. stoljeću.

b) Njemački slikari nijesu u našoj galeriji brojno zastupani. Ali u malenom nizu tih slika ima doista odličnih majstora njemačkog slikarstva te slikâ osobite ljepote. Iz rane dobe švapskog slikarstva moglo bi biti uspjelo »Portretno poprsje mlada muškarca« naše galerije (br. 73, IVb), koje se pripisuje Bartolomeju Zeitblomu (rođ. prije 1470., umro poslije 1516.), slikaru svetačkih slika iz Ulma. Njegove se slike odlikuju čednom harmonijom. Drugi pripisuju tu sliku velikomu augsburškomu portretistu Hansu Holbeinu mlađemu (oko 1497.—1543.), za koga se može reći, da je njemačko slikarstvo riješio tvrdoće i ukočenosti, koja je bila značajna za starije njemačke majstore. Ali druge dvije slike galerije: »Sv. Pavao i Antun u pustinji« (br. 69, IVb) te divno izvedeni »Ecce homo« (br. 72, IVb) pripisuju neki samomu Albrechtu Düreru (1471.—1528.), najvećemu njemačkom slikaru. Neobičn mar, velika istinoljubivost te dubina osjećajâ i misli jesu možda karakteristička obilježja velike Dürerove umjetnosti. Upravo biser je galerije »Rodjenje Isusovo« (br. 65, IVb), — veličanstveno komponirana, suvereno crtana slika divnih boja. Neki su tu sliku pripisali Matthiasu Grünewaldu (rođ. 1470., ili 1480., umro valjda 1523.), velikom slikaru čarobna svijetla, a drugi su je dosudili Lukasu Jakobsz van Leydenu (1494.—1533.), najvećemu umjetniku holandske

renesanse. Mnogo kasnijoj dobi pripadaju konačno dvije slike galerije: »Starac« i »Poprsje gospode« (br. 66 i 68, IVb) od njemačkog slikara Samuela Botschiida (1641.—1706.).

Začetnik velikog pokreta romantike, što ga je njemačko slikarstvo u 19. stoljeću doživjelo, bio je Ivan Fridrik Overbeck (1789.—1869.). Od njegove ruke ima galerija niz uistinu divnih nacрта olovkom: svi su oni religiozna sadržaja (br. 325—330, 332—336, 341, 342, 344, 348, nije izloženo), jer bijahu naručeni po biskupu Strossmayeru za ukras unutrašnjosti dakovačke stolne crkve. Ti nacrti međutim nijesu nikada izvedeni. Oni imaju sva obilježja religiozne romantike prošlog stoljeća: strogo simetričku kompoziciju, savršenih proporcija, ritam, harmoniju i nadasve jasno, a izrazito prikazivanje. Linija vlada u toj romantici, a Michelangelo te Rafael (str. 27.) bili su uzorom toga umjetničkog smjera. Boje bijahu blijede, a laki kolorit sjeća na koloriranu grafiku. To razbiramo dobro na lijepoj slici Overbeckovoj, koja predstavlja »Smrt sv. Josipa«, a nalazi se u našoj galeriji (br. 391, IVb). Gebhard Ivan Flatz podrijetlom Austrijanac (1800.—1881.), radio je kao i Overbeck u Rimu, a stoji očito pod njegovim uplivom. Od njegove je ruke slika »Isus se ukazuje Mariji« (br. 311, IVb). Eduard Steinle (1810.—1886.) drugi je austrijski slikar te religiozne romantičke škole; njegove su slike: »Sv.

Ilija« (br. 281, IVb) i »Sv. Veronika« (br. 286, IVb) u našoj galeriji. Boje i izražaj tih slika pune su strastvene snage i prava asketskog žara. A to i jest obilježje toga zanimljivog umjetnika, koji je kao i predašnji njegov drug iz Austrije stajao pod uplivom Overbeckovim. Krasna Steinleova »Bogorodica« (br. 295, IVb) komponirana je u divnoj harmoniji, a nadahnuta dubokom, istinskom naivnošću. I od trećeg austrijskog romantika religioznog smjera Leopolda Kuppelwiesera (1796.—1862.) ima galerija dvije slike, »Poklon mudraca« i »Bogorodica sa svecima« (br. 287, 288, IV b).

Uz veliki uplivni smjer Overbeckov pristaje monakovski slikar Aleksandar Maksimilijan Seitz (1811.—1888.), koji je zajedno sa svojim sinom Ludovikom Seitz (1844. do 1909.) izveo lijepe slike u unutrašnjosti dakovačke stolne crkve. Divni karton galerije — »Isus tjera trgovce iz hrama jerusolimskog« (br. 323 stub.) djelo je starijeg Seitz, a drugi karton, koji predstavlja »Potop« (br. 343 stub.) potječe od ruke njegova sina Ludovika. Obje su slike izvedene u stolnoj crkvi dakovačkoj. Od starijeg je Seitz u galeriji još triptih: »Isus, sv. Josip i Sv. Juraj« (br. 303, IV b), zatim »Sv. Đuro« (br. 337 nije izloženo) i »sv. Franjo Asiški« (br. 339, nije izloženo); od mladega pak Seitz ima galerija krasnu sliku »Madona kao kraljica andeoska« (br. 285, IV b).

»Portret konjanika« (br. 392, IV stub.) potječe od ruke znamenitog njemačkog slikara bitaka i konja Albrechta Adama (1786.—1862.), koji inače pripada naturalističkom smjeru, koji je u njemačkom slikarstvu uporedo sa drugim smjerovima vladao u 19. stoljeću. Od savremene njemačke umjetnosti ima galerija samo Portret kralja Franje Josipa I. (br. 360, nije izloženo) od ruke bečkog slikara Karla Fröschla (rod. 1848.).

c) nacionalno francusko slikarstvo začelo se pod Nikolom Poussinom (1593. do 1665.) ali on je u prvom redu pejsazišt i začetnik takozvanog heroičkog ili historičkog pejsaža. Načelna je namjera toga pejsaža, kako da se historički ili mitologijski događaj dovede u unutrašnje suglasje s prirodom, u kojoj se događaj zbiva. U istom smjeru radio je učenik i šurjak Poussinov Gaspard Dughet (1613.—1675.), od kojega je »Krajolik« naše galerije (br. 204, V). U više idealnom smjeru jesu pejsaži Claude Géléea, nazvana Claude Lorraine (1600.—1682.), komu se pripisuje »Krajolik« naše galerije (br. 178, V). Ali francuski pejsaž izgubio se posve u idealizirane oblike, i time mu je ponestala svaka sveza s prirodom. Claude Joseph Vernet (1714.—1789.) nastavljao je taj neprirodni pejsaž: njegova je slika »Oluja na moru« u našoj galeriji (br. 156, V).

S Antoinom Wateauom (1681.—1721.)

pčinje se za Francusku slavno i sretno doba rokoka. Jean Honoré Fragonard (1732.—1805.) dostojan mu je bio nasljednik. Bravuroznom lakoćom izvedena »Bahantica«, što je ima galerija (br. 435, V), pripisuje se njemu.

Dalje doba pripada francuskomu klasicizmu, a Jaques Louis David (1798.—1825.) prvak je toga slikarskog sloga, komu pripisuju — po svoj prilici nedovršenu sličicu »Belizar« galerije (br. 446, V.). Pierre Paul de Saint Ours (1752.—1809.) pripada istoj dobi, ali je još pod uplivom predašnje umjetnosti, kako nam svjedoči lijepa slika njegove »Francuske republikanke« (br. 179, V). Bliži klasicizmu i Davidu svakako je Pierre Paul Proudhon (1758.—1823.), premda je od njega puno blaži i mekši. »Portret carice Josephine«, što ga ima galerija, od njegove je ruke (br. 39, V). Jean Baptist Wicar (1762.—1834.) bio je Davidov učenik i suradnik, od koga je »Poprsje stara muškarca« u našoj galeriji (br. 184, V). Izvrstan portretist te dobe bio je drugi učenik Davidov Anne Louis de Coussy Girodet-Triosson (1767.—1824.); od njega je »Portret kraljice Hortenzije« u galeriji (br. 40, V). I Antoine-Jean-Gros (1771.—1835.) iz iste je Davidove škole. »Portret nepoznate mlade gospode«, slika krasnih boja u našoj galeriji (br. 36, V) pripisuje se Jeanu Gros. Od Jean-Baptista Paulin Guérina (1783.—1855.),

poznatog slikara historijskih događaja i portretâ potječe fini, otmjeni »Portret Karla X.« (br. 37, V). Od Alexandra Gabriela Decampa (1803.—1860.), koji je slikao genre i historijske događaje, jest »Vjetrenjača« u našoj galeriji (br. 445, V). »Portret markize de Piennes« (br. 444, V) i »Portret nepoznate mlade gospode« (br. 38, V) spadaju već u slikarski slog 19. vijeka. Prva je od ruke Charlesa Francoisa Selliera (1830.—1882.), a drugi je slikar nepoznat. Ali prvo spomenuta slika već jasno odaje prijelazno stanje u buduću umjetnost.

Slavensko slikarstvo.

(Slike ove skupine nalaze se u dvorani VI.)

Osim slike »Boga slave svi njegovi stvorovi« (br. 17, Ia), koja je valjada ruskog podrijetla 17. stoljeća, sve su slike slavenskog slikarstva, naše galerije, nastale u 19. vijeku. Od ruskih slikara te dobe ima galerija samo dvije slike poznatog realista Vasilija V. Vereščagina (1842.—1904.): »Goru Kazbek u Kavkazu« i sliku »U Vologdi« (br. 357—358, V). Od poljskog slikarstva ima galerija sliku »Smrt poljskog kralja Pžemislava« (br. 290, V), divno djelo poznatoga slikara Jana Matejka (1838.—1893.), učenika Karla Pilotyja (1825.—1886.), glasovitog monakovskog realista. I tom slikom vlada jak realizam; ona je nemirna i šarena kolorita kao sve slike Matejka. Od Hen-

ryka Siemiradzkiego (1843.—1902.) jest slika »Krajobraz«, »Krajobraz iz rimske Kampagne« s licima iz staroklasičkoga doba, pa »Talijanka« (br. 283, 284, 314, V). I Siemiradzki bio je učenik Pilotyjev, a lijepa, solidna monakovska škola i kod njega svagdje izbija. Toj starijoj dobi poljskog slikarstva pripada još u kolorističkom pogledu vrlo lijepi »Bijeg u Egipat« (br. 301, V) od W. Kotabinskog (rod. 1849.). Posvema u smjeru modernog impresionizma slikane su dvije preostale slike poljske umjetnosti, što ih galerija ima: »Kuća u vrtu« od Stanisława Czajkowskog (br. 481, V) te »Propovijed« od Wojciecha Weissza (br. 482, V). — Češko je slikarstvo zastupano jednom jedinom slikom, a ta je »Ranjeni Crnogorac« (br. 282, V) od Jaroslava Čermaka (1831.—1878.). Ali ova je slika ponos naše galerije i remek-djelo stare realističke škole. Jaroslav Vesin (rod. 1860, — br. 411, V), Gospodin Željezkov (rod. 1876. — br. 412, V), Aleksandar Mutafov (rod. 1879. — br. 410, VIa) te Atanas Mihov (rod. 1880. — br. 409, VIc) zovu se slikari, koji u našoj galeriji zastupaju bugarsko slikarstvo potkraj 19. stoljeća. Od srpskih slikara ima galerija sliku »Proljetne oblake« (br. 406, VIb) i »Vrijes« (br. 407, VIc) od Marka Murata (rod. 1864.) te od čuvenog slikara starijeg smjera Uroša Predića (rod. 1857.) malu sliku »Na izvoru« (br. 453, VIa). Novijoj školi

srpskog slikarstva pripada Rista Vukanović (rod. 1873. — br. 413, VIc), Milan A. Milovanović (rod. 1876. — br. 441, VIa) i Beta Vukanović (rod. 1876. — br. 408, VIc), kojih su radovi u galeriji izloženi.

Slike Slovenaca, što ih galerija ima, potječu sve od savremenih umjetnika, a ti su slikari: Matija Jama (rod. 1871. — br. 439, VIa) Henrieta Šantel (br. 400, V) i Ferdo Vesel (br. 401, VIa).

Od hrvatskog slikarstva 19. stoljeća ima u galeriji dakako najviše slikâ. Ali pored svega toga nije hrvatsko slikarstvo ranijih decenija toga stoljeća ovdje skoro nikako zastupano. Zato nam galerija o počecima slikarstva iz te dobe i ne može dati jasnu sliku razvitka, kako bismo to željeli. Fali u njoj Ferdinand Waldmüller (1793.—1865.); premda je bio Bečanin, radio je on dosta u Hrvatskoj. Nema u njoj I. F. Muckea, koji je šezdesetih godina 19. stoljeća radio u Zagrebu, slikajući poznatu seriju iz hrvatske historije. Samo od simpatičnoga slikara te dobe Ivana Zachea (1830.—1865.), koji je kao i svi ovi spomenuti slikari došao iz Austrije, ima galerija jednu sliku »Krajoлик« (br. 319, VIa), ma da je od njegove ruke u samom Zagrebu nastao velik broj krasnih portreta i slikâ figuralnog sadržaja. Po više slikâ ima galerija od dalmatinskog slikara Franje Salghetti-Drioli (1811.—1877.), koji je u Italiji polazio

nauke. Između ostalih (br. 293 V, 386 IV b i 422 nije izloženo) pada u oči velika kompozicija: »San Faraonov« (br. 300 V) — tipičan primjer poklasicističkog slikarstva iz sredine 19. stoljeća. Kompozicija je jednostavna, sredena i ritmička, ali boje su monotone i hladne. Blizu je toj umjetnosti slika »Caeci vident« (br. 480, nije izložena) od Frana Pavačića (rod. 1860.), što je ima galerija. Salghettijev učenik bio je Karlovčanin Vjekoslav Karas (1821.—1858.), od koga galerija nema nijedne slike. I od Dragutina Weingärtnera (1841.—1916.) ima galerija samo slabiju radnju »Turopoljac« (br. 384, VI a), kao što i od Franje Quiquerca (1845.—1893.) sliku manje vrijednosti: »Novicu Černo-
vića« (br. 308, VI c) i »Crnogorca« (br. 317, VI a). S Nikolom Mašićem (1852.—1902.) počinje se za hrvatsko slikarstvo nova era. Salghetti i Karas pošli su bili u Italiju tražeći u toj retrospektivnoj umjetnosti nauke i pobude svomu radu; Zasche presadio je u Zagreb lokalnu austrijsku slikarsku školu. Mašić pošao je u Monakov i Pariz. U Monakovu širio je Karl Piloty (1826.—1886.) svoju nauku, koja je bila od velika upliva naročito na slikarstvo Slavena. Pariz posta baš u to doba ishodištem nove slikarske struje. Zato i razbiramo u mnogim Mašićevim radovima uz preciznu maniru monakovske škole utjecaj lake, modernije francuske škole. To se vidi jasno na »Ljetnoj idili« (br. 289, VI b) te na ljepoj,

poznatoj slici »Gušćarica na Savi« (br. 297, VI b), što je galerija ima. Slika »Starac« (br. 375, VI b) i »Ličanin« (br. 307, VI b) te niz njegovih krasnih škica i u tom su pogledu vrlo poučne. Monakovskoj školi pripada još daroviti Antun Aron (rod. 1859.), od koga galerija ima prekrasnu sliku »Slijepa djevojka u crkvi« (br. 313, VI b). Monakovskoj školi pripada i Konrad Filip (rod. 1847. — br. 383, VI a), te donekle Iso Kršnjavi (rod. 1845. — br. 486.—489., VI c).

Na raskršću renesansizma te modernog impresionizma nalazio se u drugoj polovici 19. stoljeća velik broj naših slikara: tako Celestin Medović (1859.—1920.), od koga galerija ima pomljivo izvedene slike »Sv. Bonaventura« i »Sv. Franjo« (br. 310, 312 V, a). Radio je i pejzaž — kako nam svjedoči »Vrijes« u našoj galeriji (br. 466, VI c) — a i ovećih historijskih kompozicija. Ali u velikim kompozicijama daleko zaostaje za svojim dalmatinskim zemljakom Vlahom Bukovcem (rod. 1855.). S njim se počinje u hrvatskom slikarstvu posve nov smjer te živi, možda dosada najživlji pokret toga slikarstva uopće. Neka sloboda i gipkost zavladała je u hrvatskom slikarstvu pod konac 19. vijeka umjesto dotadašnjeg precizna i marljiva rada, što smo ga opazili kod dotadašnjih slikara. Upliv tudašnjih smjerova ne da se dakako zatajiti ni na Bukovčevim kompozicijama, ali on je kraj svega toga ostao nezavisan. Osim toga mu je ku-

(rođ. 1866.), slikar naše jadranske marine, a izrazit realist. Od više slika, što ih galerija od njega ima (br. 368—369, nije izloženo, 461, 463 i 464 VI a) najpoznatija je lijep primorski motiv »Školi sv. Marka« (br. 389, VI a). Pejzažist, u koga je jaka lirička nota, jest Ferdo Kovačević (rođ. 1870.), kojega se vrlo mile slike »U predvečerje«, »Bura« i »Pred olujom« (br. 399 VI b, 458 i 460 VI a) nalaze u galeriji. Od Tomislava Krizmana (rođ. 1883.), kojega se pejzaži odlikuju rijetkom otmjenošću i finim vazduhom, ima galerija jedinu sliku »Sa Veternice« (br. 440 VI b). Od Emanuela Vidovića (rođ. 1872.) — liričkog pejzažista splitske marine, ima galerija dvije slike (br. 438 VI b i 497, nije izloženo). Branko Šenoa (rođ. 1879.) poznat nam je slikar primorskih pejzaža (br. 405 VI c) i konjâ; supruga njegova Nasta Rojc Šenoa (rođ. 1883.) darovita je portretistica (br. 468 VI a), koja se bavi i pejsažom (br. 467 VI b).

Moderno se slikarstvo u nas počinje tek s Mirkom Kraljevićem (1885.—1913.), vrsnim slikarom pariške škole i pariških bohemskih motiva. Golemu opreku u umjetničkom shvaćanju ove i sadašnje škole prema starijoj razbiraćmo jasno u »Autoportretu« M. Kraljevića (br. 493 VI a). U novijim je radovima i Mirko Rački (rođ. 1879.) modernist, kako vidimo na njegovoj »Morskoj vili« (br. 485, VI c), ali druge njegove slike galerije, kojih sujeti potječu iz Danteova »Pakla«

lorit živahan, ali nipošto šaren, izvješten je u crtežu, a što se kompozicije tiče, upravo snažan. To nam svjedoči velika njegova slika, koju naziva »Gundulić zamišlja ‚Osmana‘« (br. 322, VI c), što je ima galerija. »Mlada patricijka« br. 291, VI c) ranije je djelo Bukovčevo. Ono je doduše izrađeno već u plain airu, ali oblici i boje još jasno odavaju neki renesansistički, skoro bismo rekli, klasicistički duh prošlih decenija. Njegovo portretističko umjeće potvrđuje nam psihološki fino zamišljeni »Portret barunice Ivke Vraniczani«, što je ima galerija (br. 395, VI a). Na raskršću starijega i novijeg smjera u slikarstvu stoji Oton Iveković (rođ. 1869.) sa svojom velikom historijskom kompozicijom »Vivat rex« (br. 456, VI a) te donekle Bela Csikos (rođ. 1864.) i Robert Auer (rođ. 1873.). »Pięta« (br. 361, VI a) od prvog slikara i slika »Kraj crvenog svijetla« (br. 469, VI c) od Auera obje su slike studije svijetla i u tom pogledu vrlo poučne. Od figuralnih slikara kaoda je Jozo Bužan (rođ. 1876.) vrlo rano pristao uz impresionizam, kako nam svjedoče mnoge njegove slike iz seoskog života (br. 402 VI c, 472 VI b, 473 I b i 471 VI a).

Medutim je jedna grana slikarstva najranije prešla impresionizmu, a to je pejzaž. To je posve prirodno i razumljivo, pa zato i jest vrlo velik broj pejzaža, koji su onda nastali. Jedan je od najstarijih naših pejzažista Klement (Menci) Crnčić

(rođ. 1866.), slikar naše jadranske marine, a izrazit realist. Od više slika, što ih galerija od njega ima (br. 368—369, nije izloženo, 461, 463 i 464 VI a) najpoznatija je lijep primorski motiv »Školi sv. Marka« (br. 389, VI a). Pejzažist, u koga je jaka lirička nota, jest Ferdo Kovačević (rođ. 1870.), kojega se vrlo mile slike »U predvečerje«, »Bura« i »Pred olujom« (br. 399 VI b, 458 i 460 VI a) nalaze u galeriji. Od Tomislava Krizmana (rođ. 1883.), kojega se pejzaži odlikuju rijetkom otmjenošću i finim vazduhom, ima galerija jedinu sliku »Sa Veternice« (br. 440 VI b). Od Emanuela Vidovića (rođ. 1872.) — liričkog pejzažista splitske marine, ima galerija dvije slike (br. 438 VI b i 497, nije izloženo). Branko Šenoa (rođ. 1879.) poznat nam je slikar primorskih pejzaža (br. 405 VI c) i konjâ; supruga njegova Nasta Rojc Šenoa (rođ. 1883.) darovita je portretistica (br. 468 VI a), koja se bavi i pejsažom (br. 467 VI b).

Moderno se slikarstvo u nas počinje tek s Mirkom Kraljevićem (1885.—1913.), vrsnim slikarom pariške škole i pariških bohemskih motiva. Golemu opreku u umjetničkom shvaćanju ove i sadašnje škole prema starijoj razbiraćmo jasno u »Autoportretu« M. Kraljevića (br. 493 VI a). U novijim je radovima i Mirko Rački (rođ. 1879.) modernist, kako vidimo na njegovoj »Morskoj vili« (br. 485, VI c), ali druge njegove slike galerije, kojih sujeti potječu iz Danteova »Pakla«

(br. 344 i 437 VI b), pripadaju očito starijoj fazi njegova umjetničkog djelovanja. Posve drugim putom ide Maksimilijan Vanka (rod. 1889.). On je nadahnut dramatskim slikarstvom Španjolaca, ali su mu sujeti nacionalni, prožeti pravim slavenskim osjećajem. O toj njegovoj umjetnosti ne mogu nam uostalom prave predodžbe dati obje njegove slike, što ih ima galerija: »Jesen 1916« i »Barke« (br. 483 VI b i 479, nije izloženo). Ali najmoderniji revolucionarni pokret, koji naumice zanemaruje dosadašnje pojmove o ljepoti oblika, želeći u daljem svom razvitku sve više da prikaže posve apstraktne predodžbe u umjetnosti, našao je kod najmlađeg naraštaja naših umjetnika zamjeran broj pristaša. Sava Šumanović (rod. 1896.) spada među najizrazitije sljedbenike toga najmodernijega smjera, a »Milo-srdni Samaritanac« (br. 496, nije izloženo) do sada je najmodernija slika, što je galerija ima.

III.

Popis umjetnika, kojima se pojedine umjetnine pripisuju.

Adam , Albert br. 392.	Bassano , Francesco (da Ponte) br. 236, 251, 274, 277.
Albani , Francesco br. 144.	Bassano , Jacopo (da Ponte) br. 228, 230, 242.
Albertinelli , Mariotto br. 95.	Batoni , Pompeo br. 163.
Amicis , De br. 426.	Bayer , A. br. 320.
Angelico , Fra Giovanni — da Fiesole br. 34.	Bianchi , F. br. 349, (34 i 35).
Aron , Antun br. 313.	Bissolo , Pier Francesco br. 255.
Arpino , Cavaliere d' — Giuseppe Cesari br. 103.	Boccaccino , Boccaccio br. 102.
Auer , Robert br. 469, 470.	Boer , Otto de — br. 75.
Auer-Schmidt , Leopoldina br. 478.	Donifazio , Veneziano br. 231—233, 246, 247, 253, 498.
Bagnocavallo , Bartolomeo (Ramenghi) br. 97.	Boos , Jean van — br. 452.
Baldovinetti , Alesso br. 26, 31, 45, 50.	

- Bosboom**, Jan br. 452.
Bordone, Paris br. 240, 247.
Bottschild, Samuel br. 66, 68.
Bourguignon, (Jaques Courtois) br. 142, 143, 366, 367.
Bril, Paul br. 152.
Brueghel, Pieter ml. br. 154.
Bukovac, Vlaho br. 291, 316, 322, 364, 395, 476, 494, 495.
Bužan, Josip, br. 380, 402, 471, 472, 473.
Cantarini, Simone da Pesaro — vidi Pesaro.
Caracci, Annibale br. 166, 167.
Carletto, (Carlo Caliari) br. 271.
Carpaccio, Vittore br. 106, 269, 270.
Carpeaux, Jean Baptist br. 442, 443, 454.
Castelli, Alessandro br. 294, 298, 299.
Castiglione - Colonna (Marcello) br. 3.
Catena (Vincenzio di Biagio) br. 106, 248.
Cigoli (Lodovico Cardì) br. 110.
Cima da Conegliano, Giambattista br. 243.
Consoni, Niccolò br. 296, 305, 306, 340.
Correggio, Antonio Allegri da — br. 112, 121; kopije br. 120, 122.
Costa, Lorenzo, br. 94.
Credi, Lorenzo br. 55, 57, 58.
Crivelli, Carlo br. 108, 265 — 267.
Crnčić, Klement (Menci) br. 368, 369, 398, 461, 462, 463, 464.
Čermák, Jaroslav br. 282.
Csikos, Bela — pl. Sessia br. 361, 474.
Czajkowski, Stanislav br. 481.
David, Jaques Louis br. 446.
Décamps, Alexandre Gabriel br. 445.
Delacroix, G. br. 433 434.
Dolci, Carlo br. 128.

- Domenichino**, (Domenico Zampieri) br. 172.
Donegani, Vatroslav br. 15, 393.
Dossi, Dosso (Giovanni Niccolò di Lutero) br. 107.
Douven, Frans Jan br. 152.
Dürer, Albrecht, br. 69, 72.
Dyck, Anton van — br. 136, 137.
Dyckmanns, Joseph, Laurens br. 315.
Eyck, Hubert van br. 70.
Fabrizio, Gentile da — br. 22.
Filip, Konrad br. 383.
Flatz, Gebhard br. 311.
Floris, Frans (de Vriendt) br. 138.
Fra Bartolomeo, br. 95.
Francia, (Francesco Raibolini). br. 93, 94; naert br. 100.
Fragonard Jean Honore br. 435.
Frangese, Robert, br. 379, 403, 465.
Fröschl, Karl br. 360.
Furini, Francesco br. 170.
Garbo, Rafaelino del — br. 59.
Garofalo, (Tisi da Benvenuto) br. 133.
Geldorp, Georg (Gortzius Gualdorp) br. 205.
Genovesi — il prete — vid Strozzi Bernardo.
Ghirlandajo, Domenico (D. di Tommaso Bigordi) br. 48, 49.
Ghirlandajo, Ridolfo br. 94.
Ghislandi, Fra Vittore (il Frate Paolotto) br. 183.
Giangiaco, Francesco br. 113, 126.
Giorgione, (Giorgio Barbarelli): kopija br. 244.
Girodet-Triosson, Anne Louis de Coussy — br. 40.
Gortzius, Gualdorp vidi Geldorp Georg.
Gros, Antoine-Jean br. 36.
Grünwald, Matthias br. 65.

Done 5

- Guercino da Cento** (Giovanni Francesco Barbieri) br. 115, 171.
- Guérin**, Jean-Baptist Paulin br. 37.
- H**, R. br. 321.
- Hayez**, Francesco br. 302.
- Holbein**, Hans ml. br. 73.
- Iveković**, Oton br. 362, 404, 456, 457, 491.
- Jama**, Matija br. 439.
- Jurkić**, Gavro, br. 477.
- Kaiser**, Eduard br. 101, 120, 122, 147, 244, 331, 338.
- Kerdić** Ivan br. 349 (47).
- Kotarbinski**, W. br. 301.
- Kovačević**, Ferdo br. 370, 399, 458, 459, 460.
- Kraljević**, Miroslav br. 493.
- Krizman**, Tomislav br. 440.
- Kršnjavi**, Iso br. 486 — 489.
- Kupelwieser**, Leopold br. 287, 288.
- Lebrun-Vigée**, Elisabeth Louise de — br. 80.
- Leyden** Lukas van br. 65.
- Lippi**, Filippino br. 54.
- Lippi**, Fra Filippo br. 43, 47, 48.
- Löwenthal - Marojčić**, Anka barunica br. 374.
- Lorenzetti**, Ambrogio di Lorenzo br. 33.
- Lorrain**, Claude (Cl. Gellée) br. 178.
- Mantegna**, Andrea br. 106.
- Maratta**, Carlo br. 1, 2.
- Marschall**, Rudolf br. 349 (36), 349 (42).
- Massys**, Quintin br. 139.
- Mašić**, Nikola br. 289, 297, 307, 309, 371 — 373, 375 — 378, 415 — 420, 492.
- Matejko**, Jan br. 290.
- Mazzolini**, Lodovico br. 24, 46, 116, 119, 127.
- Mazzuola**, Filippo br. 84.
- Medović**, O. Celestin br. 310, 312, 423, 424, 466.
- Medulić**, Andrija (il Schiavone) br. 221 — 226, 252, 257 — 264, 280, 352.
- Memling**, Hans br. 71.

- Meštrović**, Ivan br. 396, 455.
Mierevelt, Pieter br. 77, 78.
Mignard, Pierre br. 435.
M'hov, Atanas br. 409.
Milano, Matteo da — br. 349, 350 (1 — 18).
Milovanović, Milan M. br. 441.
Moni, Louis de — br. 429.
Montagna, Bartolommeo br. 91.
Morazzone, (Pietro Francesco Mazzuchelli) br. 112.
Moretto da Brescia (Alessandro Bonvicino) br. 250.
Murat, Marko br. 406, 407.
Mutafov, Aleksandar br. 410.
Neer, Aart van der — br. 430.
Nepoznati umjetnici uopće br. 6, 7, 185, 197, 200, 202, 215, 385, 390.
 — — bečke škole br. 318.
- — bizantskog sloga br. 10, 17, 18, 388 — 389.
 — — bolonjske škole br. 129, 134, 160, 169, 173, 216.
 — — engleske škole br. 450.
 — — ferrarske škole br. 46.
 — — flamske škole br. 203.
 — — florentinske škole br. 32, 43, 47, 51, 52, 58, 104, 128, 135, 354.
 — — francuske škole br. 35, 38, 206 — 208, 359, 425, 435, 447, 451.
 — — Giottove škole br. 19 — 21, 23, 42.
 — — kretske škole br. 387.
 — — lombardske škole br. 81.
 — — mletačke škole br. 245, 249, 256, 265 — 268, 272, 275, 276, 278, 279, 355.
 — — napuljske škole br. 161.

Nepoznati umjetnici nizozemske škole br. 76, 79, 150, 152 – 155, 164, 165, 176, 180, 181, 196, 209, 213, 219.

— — njemačke stare škole br. 60 – 64, 67, 69, 70, 72, 73, 127.

— — rimske škole br. 53, 59.

— — ruske stare škole br. 17.

— — sienske škole br. 26 – 28, 31.

— — španjolske škole br. 436.

— — talijanske škole br. 25, 29, 30, 45, 89, 108, 130, 131, 175, 186 – 188, 191, 195, 201, 211, 218, 324, 365.

— — umbrijske škole br. 44, 86 – 88, 93.

Nikkelen, Isaak van — br. 214.

Nikolov, Andrija br. 414.

Orizonte (Jan Frans van Bloemen) br. 210, 217.

Ostade, Adrian van — br. 74.

Overbeck, Ivan Fridrik br. 325 – 330, 332 – 336, 341, 342, 344, 348, 391.

Palma il vecchio, Jacopo br. 229.

Palmezzano, Marco br. 83.

Paolotto — il Frate vidi Ghislandi.

Papenhoven, br. 181.

Pavačić, Fran br. 480.

Perugino, Pietro (Vannucci della Pieve) br. 87, 93, 331 (kopija).

Pesaro, (Simone Cantarini da —) br. 111, 114.

Pfeiler, Max br. 192 – 194, 198.

Piazzetta, Giovanni Battista br. 189, 190.

Pichl, I. B. br. 349 (44).

Pierre, Claude br. 353.

Pinturicchio, (Bernardino di Betto) br. 86, 88, 92; br. 90 (kopija).

Plrner, M. br. 349 (39 i 40).

- Pisanello**, (Vittore Pisano) br. 98.
- Plančić**, J. br. 4.
- Poelenburg**, Cornelis (Brusco - Satyro) br. 212.
- Popp**, Antun br. 349 (44).
- Pordenone-Giovanni**, Antonio de br. 249.
- Pourbus**, Frans, br. 432.
- Poussin**, Gaspard Dughet — br. 204.
- Predić**, Uroš br. 453.
- Procaccini**, Giulio Cesare br. 144.
- Prud'hon**, Pierre - Paul br. 39.
- Quiquerez**, Ferdo br. 308, 317.
- Raab**, Jakob br. 356.
- Rački**, Mirko br. 394, 437, 485.
- Rafael**, Santi kopije: br. 1, 2, 113, 117, 118, 123, 125, 126, 132, 356, 428.
- Ramenghi**, Bartolomeo, vidi Bagnocavallo.
- Raškaj**, Slava br. 381, 382.
- Rechnitz**, Elza br. 475.
- Rendić**, Ivan br. 363.
- Reni**, Guido br. 168; kopija br. 141.
- Reynolds**, Sir Joshua br. 41.
- Ricciarelli**, Daniele — da Volaterra br. 8, 124.
- Robbia**, Luca della — br. 5.
- Roesner**, Karl br. 345 — 347.
- Rojc-Šenoa**, Nasta br. 467, 468.
- Romano**, Giulio br. 53, 59.
- Rosa**, Salvatore br. 145, 146, 151.
- Rosselli**, Cosimo br. 56.
- Ruben**, Franjo br. 304.
- Rubens**, Peter Paul br. 140 (kopija), 150.
- Sacchi**, Andrea br. 199.
- Saint Ours**, Pierre Paul de — br. 179.
- Salghetti Drioli** Francesco br. 293, 300, 386, 421, 422.
- Sarto**, Andrea del — br. 109, 338 (kopije)

- Sassoferrato**, (Giovanni Battista Salvi) br. 96.
- Scaccioni**, Achille br. 125.
- Schryver**, de br. 448, 449.
- Seitz**, Alessandro Massimiliano br. 303, 323, 337, 339.
- Seitz**, Ludovico br. 285, 343.
- Sell**, Christian br. 292.
- Sellier**, Charles br. 444.
- Siemiradzki**, Henryk br. 283, 284, 314.
- Simonetti**, Ivan br. 262.
- Spagna**, Giovanni lo — br. 82.
- Spagnoletto**, (Jusepe de Ribera) br. 174, 177.
- Squarcina**, br. 273.
- Steinle**, Eduard Jakob pl. — br. 281, 286, 295.
- Strozzi**, Bernardo (il prete Genovese) br. 159, 162.
- Struppi**, Jelka udata barunica Wolkensterg br. 490.
- Sucharda**, Stanislav br. 349 (46).
- Sustermans**, Justus br. 147 (kopija).
- Šantel**, Henrieta br. 400.
- Šantrouček**, V. br. 349 (39, 40, 45).
- Šenoa**, Branko br. 405.
- Šumanović**, Sava br. 496.
- Tamm**, Franz Werner br. 182.
- Tautenhayn**, J. br. 349 (41, 43).
- Teniers**, David mlađi br. 220, 431; br. 148, 149, 157 (po načinu), 158 (kopije).
- Tintoretto**, (Jacopo Robusti) br. 234, 252.
- Tiziano Vecellio**, br. 237, 238, 241, 247; br. 239, 273 (kopije).
- Uccello**, Paolo br. 58.
- Vanka**, Maksimilijan br. 479, 483.
- Vaga**, (Piero Buonaccorsi del —) br. 99.
- Vasari**, Giorgio br. 105.
- Vereščagin**, Vasilji V. br. 357, 358.
- Vernet**, Claude-Joseph br. 156.

- Veronese** (Paolo Caliari) br. 227, 268.
Vesel, Ferdo br. 401.
Věšín, Jaroslav br. 411.
Vicentino (Andrea de Michelis) br. 254.
Vidović, Emanuel br. 438, 497.
Vite, Timoteo della — br. 85.
Volterra, vidi Ricciarelli Daniele da.
Volterrano (Baldassare Franceschini) br. 101 (kopija).
Vučetić, Paško br. 484.
Vukanović, Beta br. 408.
Vukanović, Risto br. 413.
Weingärtner, Dragutin pl. br. 384.
Wicar, Jean-Baptist br. 184.
Weiss, Wojciech br. 482.
Wolkensperg, Jelka vidi Struppi.
Zasche, Ivan br. 319.
Zeitblom, Bartolomäus br. 73.
Zelotti (Battista Farinati) br. 235.
Željezkov, Gospodin br. 412.

IV.

Popis umjetninâ.

L. KOPIJA KARLA MARATTE (1625.—1713.) po izvorniku Rafaela Santia (1483.—1520.) u Stanzama u Vatikanu u Rimu. Rimska škola.

Parnas. (Arkade).

Na visu Helikona sjedi ispod lovorika Apolon gudeći na guslama. Uza nj su Muze, od kojih dvije kraj njega sjede (Klio s trubljom i Erato s lirom). Lijevo do Muza dvije skupine pjesnika: u prvoj slijepi Homer recituje pjesmu, koju jedan dječak bilježi; kraj njega su Vergilije i Dante. U donjoj grupi sjedi Sapfa i promatra četiri ovjenčana pjesnika, među kojima su Petrarca i Boccaccio. Na desnoj strani grupa od osam ovjenčanih pjesnika, a završuje ju sjedeći Pindar, koji razgovara s Horacijem. Proslava humanističkoga doba.

U uglovima manje slike: gore lijevo stočarstvo, desno žetva. Dolje: Eros sa zavezanim očima gada u dvoje čeljadi, koja sjede, i Apolon s Daphnom, koja se pretvara u stablo.

Platno. Vis. 4.50, šir. 8.00. Darovao knez Baltazar Odealchi, vlastelin iločki u Rimu 1888.

2. *Papa Leo I. Veliki i Atila.* **KOPIJA KARLA MARATTE** (1625.—1713.) po izvorniku *Rafaella Santia* (1483.—1520.) u Stanzama u Vatikanu u Rimu. Rimska škola. (Arkade).

Na lijevoj strani papa Leo I. jaše na bijelcu-konju u pratnji dvojice kardinala i malene čete u susret huuskom kralju Atili, koji s druge strane dolazi s vojskom pred Rim (452). Atili, koji sjedi na crnom konju, pojavila se prikaza apoštola Petra i Pavla. U pozadini iza papine su čete ruševine Rima, a iza hunske vojske garište. U gornjim su uglovima dvije manje slike.

Slika je alegorija na izgon Francuza iz Italije (1512.). Lice Atilino slično je zato francuskomu kralju Ljudevitu XII., a lice pape Leona I. portret je pape Leona X.

Platno. Vis. 4'48, šir. 7'98. Darovao knez Baltazar Ode scalchi, vlastelin iločki u Rimu 1888.

3. **CASTIGLIONE - COLONNA** (umjetničko ime **MARCELLO**) kiparica XIX. vijeka (* 1837.). Živjela je u Švicarskoj.

Ecce homo. Poprsje. (Arkade).

Signirano: **MARCELLO.**

Kararski mramor. Vis. 0'80.

4. **J. PLANČIĆ**, kipar XIX. vijeka, rodom iz Hvara u Dalmaciji.

(Arkade).

Julije Clovio, slavni sitnoslikar, rodom Hrvat iz Grižana (1498.—1578.). Poprsje prema liku na grobnom spomeniku u crkvi sv. Petra in vinçulis u Rimu.

Mramor. Vis. 0'59.

5. LUCA DELLA ROBBIA, florentinski kipar (1399.—1482.).

Porodenje Isusa. Relijef od ocaklene pečene gline. (Dvor. Ia).

Vis. 1'05, šir. 0'68.

6. i 7. NEPOZNATI UMJETNIK XVI. VIJEKA.

Dva anđela kleče. Kipovi s nekoga žrtvenika. (Dvor. Ib).

Mramor. Vis. 0'49.

8. Navodno DANIELE RICCIARELLI da Volterra (1509.—1566.). Florentinska škola.

Zaruke sv. Katarine. (Dvor. Ib). Slika na ploči ocaklene pečene gline.

Desno iza bogorodice sv. Jerolim s lavom.

Signirano (dolje na rubu): PETRVS.

Vis. i šir. 0'27.

9. DIPTIH: SPASITELJ I BOGORODICA. *Rezbarija od slonove kosti; vjerojatno iz konca XIII. vijeka. Korice od knjige.* (Dvor. Ia).

Lijeva ploča, razdijeljena u dva nejednaka dijela: Gore na prijestolju sjedi blagosivljući Isukrst između dva sveća i dva anđela. Dolje propleti Spasitelj između majke Božje i Ivana.

Desna ploča: Stoji u gornjoj poli okrunjena bogorodica, odjevena dugom haljinom, sa jabukom u desnoj i djetetom na lijevoj ruci. U doljnjem je dijelu starac (bog otac?), koji drži veliku okruglu ploču.

Slonova kost. Vis. 0'25, šir. 0'105.

10. DIPTIH: BOGORODICA I SPASITELJ. *Rezbarija od slonove kosti bizant-skoga sloga iz IX. ili X. vijeka. Korice od knjige.* (Dvor. Ia.)

Na lijevoj ploči: Bogorodica, a na desnoj: Spasitelj.

Slonova kost. Vis. 0'23, šir. 0'10.

11. PORODENJE ISUSA. *Iskucan reli-jef XVIII. vijeka.* (Dvor. III).

Pokraj novorođenog Spasitelja s jedne strane bogorodica i sv. Josip, a s druge strane anđeli, pastiri i narod.

Bronsa. Vis. 0'36, šir. 0'27.

12. i 13. DVA VELIKA SAGA ZA STI-JENE (arrazzi, gobelins). Francuska radnja iz doba renaissance. (Stubište).

Slike prikazuju: bitku (12) i vojnički logor (13).

Dim. 3'57×3'87; 3'32×4'60.

14. MISNO ODIJELO: kazule, stole, manipuli sa slikama i iglom vezenim naki-tima. *Veziva XIV.—XVIII. vijeka.* (Dvor. VI.)

Na nekim je kazulama postava obnovljena, ali su veziva starinska. Slike su izveštene u na-kršću (Kreuzstich). Najstarija je prva (pod A), na kojoj su slike radene u Giottovu slogu: spri-jeda tri veće i šest manjih, a ostrag na krstu pet većih i trinaest manjih slika iz života bogorodi-čina. Na kazuli iz XV. vijeka pod B, koja nema prednje polovice, slike u krstu po sredini prika-zuju bogorodicu s djetetom među dva sveca, a

dolje apoštoli Petar i Pavao, sve u arhitektonskom ukrasu; po strani dva sveca. Na kazuli pod C na prednjoj su poli slike sv. Andrije i sv. Katarine, na stražnjoj slike bogorodice između dva sveca, te apoštolâ sv. Petra i Pavla. Na kazuli pod D sprijeda Spasitelj na križu, kojemu drvo grli sv. Magdalena; gore lijevo bogorodica, desno sv. Ivan a dolje sv. Petar; ostrag u sredini sv. Petar i Pavao, a pod njima još dva sveca, poprijeko andeo Gabrijel i bogorodica. Tako su izvezenim slikama manje ili više bogato iskićene i ostale kazule. K je od god. 1754., a I i L kožne su kazule XVIII. vijeka s bojadisanim ornamentima.

15. VATROSLAV DONEGANI (* na Rijeci 28. srpnja 1836., † u Đakovu 5. srpnja 1899.), hrvatski kipar. (Arkade.)

Poprsje biskupa J. J. Strossmayera, koje ga prikazuje potkraj njegovih četrdesetih godina.

Mramor. Vis. 0'62.

16. RUKOPIS BISKUPA J. J. STROSSMAYERA od 8. listopada 1841. u rezbarenom okviru. (Dvor. Ib).

17. BOGA SLAVE SVI NJEGOVI STVOROVI. Ilustracija 148. psalma u bizantskom slogu. Valjada *ruska škola XVII. vijeka*: (Dvor. Ia).

Nad slikom natpis: ГВАКОЕ ДЪХАНІЕ ДА
ХВАЛИТЬ ГДА. ХВАЛИТЕ ГДА СНЕСЪ. ХВАЛИТЕ
ГОВЪ ВИШНІИХЪ.

Uza pojedine retke psalma primjerene su slicice. U sredini je na vrhu Spasitelj na prijestolju, okružen anđelima; pod njim u zraku ptice nebeske, dalje dolje zemlja sa stabaljem i zvižerima oko velike vatre, a još niže podzemna dubljina. Sa svake strane skupine božjih ugodnika, a uz svaku riječi iz psalma.

Drvo. Vis. 0'35, šir. 0'30.

18. BOGORODICA S ISUSOM. *Bi-zantski slog iz XVIII. vijeka.* (Dvor. Ib).

Drvo. Vis. 0'155, šir. 0'12.

19. GIOTTOVA ŠKOLA.

Isus na križu. Iz XIV. vijeka. (Dvor. Ia).

Uz veći broj ženâ i dva vojnika majka božja, sv. Magdalena, a do njih apostol Ivan.

Iz samostana Sutiske u Bosni. Drvo. Vis. 0'33, šir. 0'23.

20. GIOTTOVA ŠKOLA.

Krunisanje bogorodice. Iz XIV. vijeka. (Dvor. Ia).

Iz samostana Sutiske u Bosni. Drvo. Vis. 0'33, šir. 0'235.

21. GIOTTOVA ŠKOLA.

Isusa polažu u grob. Iz XIV. vijeka. (Dvor. I. Stup 2).

Oko bogorodice više svetaca i svetica, a u zraku leti pet anđela. U raci stoji bradat starac, spreman da primi mrtvo tijelo. Na naličju ploče kleči anđeo s gorućom bakljom u rukama.

Drvo. Vis. 0'32, šir. 0'22.

22. Navodno **GENTILE DA FABRIANO** (oko 1360.—1427.). Umbrijska škola.

Bogorodica s Isusom. (Dvor. la).

Bogorodica s djetetom i povrh nje dva anđela s krunom.

Drvo. Vis. 0'42, šir. 0'315.

23. GIOTTOVA ŠKOLA.

Isus na križu. Ulomak veće slike s kraja XIV. vijeka. (Dvor. la).

Oko bogorodice sv. Ivan i četiri žene, desno dolje kleči sv. Magdalena, koja cjeliva križ, koji se nije sačuvao.

Drvo. Vis. 0'225, šir. 0'21.

24. Navodno **LODOVICO MAZZOLIN** (oko 1481.—1530.). Ferrarska škola.

Sv. Luka, kako slika bogorodicu. (Dvor. la).

Drvo. Vis. 0'39, šir. 0'21.

25. **TALIJANSKA ŠKOLA** iz sredine XV. vijeka.

Isus se prikazuje nekomu velikašu. (Dvor. I. stup 1).

Po predaji, koja se sačuvala kod bosanskih franjevaca, koji su ovu sliku u samostanu u Sutiskej čuvali, bio bi onaj klečeći velikaš, kojemu se Isus prikazuje, predzadnji bosanski kralj Stjepan Tomaš (1444.—1461.), bivši pataren, a iza toga katolik. Neki nasuprot misle, da je slika iz XIV. vijeka. Na drugoj strani daske priliječeno je kasnije „Родословіе“ Petra J. Ohmučevića.

pisano na koži tobože g. 1482., sa slikom sv. Grgura pape i grbovima Bosne, Slavonije, Hrvatske, Dalmacije, Srbije, Primorja te Nemanjića, Kosančića i t. d.

Drvo. Vis. 0'58, šir. 0'335.

26. SIENSKA ŠKOLA.

Sv. Franjo Asiški. Iz konca XIV. vijeka. (Dvor. Ia).

Na naličju daske napisano je od novije ruke ime Alesso Baldovinetti (1425.—1499.).

Drvo. Vis. 0'215, šir. 0'24.

27. SIENSKA ŠKOLA.

Bogorodica, sv. Augustin i sv. Ambrozije. Iz konca XIV. vijeka. (Dvor. Ib).

Triptih.

Drvo. Vis. 0'23, šir. 0'085+0'095+0'085.

28. SIENSKA ŠKOLA.

Napastvovanje sv. Antuna pustinjaka. Iz konca XIV. vijeka. (Dvor. Ia).

Svecu se ukazuje vrag u obliku rpe zlata.

Platno na daski. Vis. 0'22, šir. 0'32.

29. i 30. TALIJANSKA ŠKOLA XIV. VIJEKA.

Dva raspela sa slikom Isusovom u sredini i različnim svetim osobama na krajevima. (Dvor. Ia).

Drvo. Vis. 0'48, šir. 0'385.

31. SIENSKA ŠKOLA.

Sv. Martin. Iz konca XIV. vijeka. (Dvor. Ia).

Slika je od istoga slikara, od kojega je br. 26. Na naličju daske napisano je od novije ruke ime Alesso Baldovinetti (1425—1499.).

Drvo. Vis 215, šir. 0·24.

32. FLORENTINSKA ŠKOLA.

Bogorodica s Isusom. Iz godine 1464. (Dvor. Ia).

Sjedi bogorodica s djetetom, koje blagosivlje i ima češljugarku na lijevoj ruci. Sa svake strane po jedan svetac redovnik, koji su natpisima označeni kao .SANCTVS. FRACISCVS i .SANCTVS. BERNARDINVS. U pozadini četiri anđela. Na podnožju bogorodičina sjedala zabilježena je godina

+ Ä + D + M + CCCC + LXIII +

Drvo. Vis 0·43, šir. 0·32.

33. AMBROGIO DI LORENZO ili LORENZETTI (* početkom XIV. vijeka † oko 1348.). Sienska škola.

Raspeće. (Dvor. Ia).

Kraj križa su: lijevo majka božja, sv. Katarina i klečeći sv. Magdalena, desno sv. Ivan i sv. Martin. Anđeli kupe spasiteljevu krv u posude.

Drvo. Vis 1·75, šir. 1·45.

34. FRA GIOVANNI ANGELICO DA FIESOLE (1387.—1455.); pravo ime Guido di Pietro.

Stigmatizacija sv. Franje Asiškoga i sv. Petar mučenik. (Dvor. Ia).

Slika prikazuje dva različita prizora: lijevo je sv. Franjo Asiški, kako od prikaze propetoga Spasitelja prima znakove rana njegovih: desno dominikanac sv. Petar, gdje, napadnut od krivovjeraca iz zasjede i ranjen, svojom krvlju piše riječi: »credo in unum deum«.

Drvo. Vis. 0·25, šir. 0·44.

35. FRANCUSKA ŠKOLA XIX. VIJEKA.

Sv. Katarina. Slika na mramornoj ploči. (Dvor. V.)

Mramor. Vis. 0·25, šir. 0·205. Darovao Étienne marquis de Piennes u Vrbovcu 1903.

36. ANTOINE-JEAN GROS (1771.—1835.), francuski slikar.

Portret nepoznate mlade gospode (Dvor. V).

Platno. Vis. 0·62, šir. 0·51. Darovao Étienne marquis de Piennes u Vrbovcu 1903.

37. JEAN-BAPTIST-PAULIN GUERIN (1783.—1855.), francuski slikar.

Karlo X., kralj francuski (1824.—1830.). (Dvor. V).

Signatura: P. Guérin.

Platno. Vis. 0·73, šir. 0·58. Darovao Étienne marquis de Piennes u Vrbovcu 1903.

38. FRANCUSKA ŠKOLA. Početak XIX. vijeka.

Portret nepoznate mlade gospode. (Dvor. V).

Platno. Vis. 0'63, šir. 0'52. Darovao Étienne marquis de Piennes u Vrbovcu 1903.

39. PIERRE-PAUL PRUD'HON (1758. do 1823.), francuski slikar.

Portret carice Josephine, prve supruge Napoleona I. Škica. (Dvor. V).

Na stolu kraj carice poprsje Napoleona I.

Platno. Vis. 0'33, šir. 0'245. Darovao Étienne marquis de Piennes u Vrbovcu 1903.

40. ANNE-LOUIS DE ROUCY, nazvan **GIRODET-TRIOSSON** (1767.—1824.), francuski slikar.

Portret kraljice Hortensije, matere Napoleona III. Škica. (Dvor. V).

Platno. Vis. 0'335, šir. 0'27. Darovao Étienne marquis de Piennes u Vrbovcu 1903.

41. Navodno SIR JOSHUA REYNOLDS (1723.—1792.), engleski slikar.

Konjanik. Škica. (Dvor. V).

Platno. Vis. 0'40, šir. 0'29. Darovao Étienne marquis de Piennes u Vrbovcu 1903.

42. GIOTTOVA ŠKOLA. XIV. vijek.
(Nije izloženo).

Madonna sa dva sveca i donatorom. Kopija zagrebačkog slikara M. Antoninija po izvornoj slici, koja se otkrila na jednom stupu u crkvi sv. Marka u Zagrebu prigodom restauracije i tada uništila.

Papir. Vis. 0'31, šir. 0'23

43. SMJER FRA FILIPPA LIPPIJA (oko 1406.—1469.). Možda Pier Francesco Fiorentino. Florentinska škola.

Madonna, Isus i dva anđela. (Dvor. Ia)

U lijevom uglu dolje vidi se jedna ruka. Slika je dakle negda bila opsežnija, te su od nje otpiljeni dijelovi s drugim nekim figurama.

Drvo. Vis. 0'48, šir. 0'325.

44. UMBRIJSKA ŠKOLA XV. vijeka.

Zaruke sv. Katarine. (Dvor. Ia).

Drvo. Vis. 0'415, šir. 0'325.

45. GORNJOTALIJANSKA ŠKOLA XV. vijeka.

Bogorodica s Isusom na krilu. (Nije izložena).

Slika se pripisuje florentinskom slikaru Alessu Baldovinettiju (1425.—1499.).

Drvo. Vis. 0'185, šir. 0'125.

46. SMJER LODOVIKA MAZZOLINA (oko 1481.—1528.). Ferrarska škola.

Bogorodica s Isusom. (Dvor. I stup 2).

Uz bogorodicu s Isusom lik sv. Katarine i donatora slike. Na drugoj strani daske alegorija prolaznosti s natpisom u stihovima: »O extrema miseria humana sorte, quante vane fatighe in terra spandi; per far qualche bel fructo, tu fai una morte«.

Drvo. Vis. 0'43, šir. 0'335.

47. SMJER FRA FILIPPA LIPPIJA (oko 1406.—1469.). Škola florentinska.

Bogorodica s Isusom na krilu. (Arkade).

Drvo. Vis. 0·83, šir. 0·47.

48. FRA FILIPPO LIPPI (oko 1406.—1469.). Škola florentinska.

Bogorodica s Isusom. (Arkade.)

Do bogorodice stoje sv. Kuzma i Damjan, označeni natpisima u svetačkim osjenkama. Slika se pripisuje i školi Domenika Ghirlandaja (1449. do 1494.).

Drvo. Vis. 0·87, šir. 0·58.

49. DOMENICO DI TOMMASO BIGORDI nazvan **GHIRLANDAJO** (1449.—1494.). Škola florentinska.

Rođenje Isusovo. (Dvor. Ia).

Drvo. Promjer okrugle slike 1·26.

50. ALESSO BALDOVINETTI (1425.—1499.). Florentinska škola.

Bogorodica s Isusom. (Dvor. Ia).

Na okviru natpis: »Ave Maria gratia plena«. Na stražnjoj strani daske prilijepljena je artija s većom bilješkom od g. 1684., koja se tiče ove slike.

Drvo. Vis. 0·70, šir. 0·50.

51. FLORENTINSKA ŠKOLA XV. vijeka.

Bogorodica s Isusom. (Arkade).

Drvo. Vis. 0·745, šir. 0·39.

52. SMJER COSIMA ROSSELLIJA (1439.—1507.). Florentinska škola.

Bogorodica s Isusom na krilu. (Dvor. Ia).

Drvo. Vis. 0'61, šir. 0'46.

53. SMJER GIULIJA ROMANA (1492. do 1546.). Rimska škola.

Sveta obitelj. Većim dijelom premaljana slika. (Dvor. II).

Uz svetu obitelj mali Ivan, koji daje Isusu češljugarku. Neki pripisuju sliku Rafaelinu del Garbo (1466.—1524.). Isusov lik naslikao je Ludovik Seitz (1844.—1909.).

Drvo. Vis. 0'90, šir. 0'695.

54. FILIPPINO LIPPI (1460.—1505.). Florentinska škola.

Sveta obitelj. (Dvor. Ia).

Bogorodica i mlada sv. Margareta drže božansko dijete i maloga Ivana. Lijevo sv. Josip.

Drvo. Promjer okrugle slike 0'85.

55. LORENZO DI CREDI (1459.—1537.). Florentinska škola.

Bogorodica s Isusom. (Dvor. Ia).

Drvo. Vis. 0'48, šir. 0'37.

56. COSIMO ROSSELLI (1439.—1507.). Florentinska škola.

Bogorodica s Isusom i sa dva anđela. (Dvor. Ia).

Drvo. Vis. 0'70, šir. 0'47.

57. LORENZO DI CREDI (1459.—1537.).

Florentinska škola.

Rođenje Isusovo. (Dvor. Ia).

Drvo. Promjer okrugle slike 0'58.

58. FLORENTINSKA ŠKOLA. Smjer

Lorenza Credija (1459.—1537.).

Bogorodica s Isusom. (Dvor. Ib).

Neki pripisuju sliku Paolu Uccellu (1397.—1475.).

Drvo. Vis. 0'53, šir. 0'365.

59. SMJER GIULIJA ROMANA (1492.

do 1546.). Rimska škola.

Bogorodica s Isusom. (Dvor. Ic).

Neki pripisuju ovu sliku Rafaelinu del Garbo (oko 1466.—1524.).

Drvo. Vis. 0'725, šir. 0'545.

60. STARONJEMAČKA ŠKOLA.*Različni sveci i svetice.* Slika je iz godine 1522. (Dvor. IVb).

Dvoja vratna krila po sa dvije slike na svakom krilu sprijeda i ostrag. Sveci jesu: Sv. Leonardo (s njegvama u rukama) i sv. Katarina (s mačem i kotačem). Sv. Christophor (s djetetom na ramenu) i sv. Juraj (sa zmajem). Sv. Vendelin (s batinom, čislom i ovcama) i sv. Margarita (sa zmajem na uzici). Sv. Rok (s ranom na nozi, na koju pokazuje jedan anđeo) i sv. Florijan (koji gasi vatru).

Drvo. Vis. 1'52, šir. 0'52+0'52 iz župne crkve u Vrbovcu Nabavljeno 1889.

61. STARONJEMAČKA ŠKOLA.

Rođenje Isusovo na prednjoj, a *sv. Kastor* u čamcu na stražnjoj strani slike. (Dvor. IVb).

Drvo. Vis. 1'32, šir. 1'15. Iz župne crkve u Vrbovcu. Nabavljeno 1889.

62. STARONJEMAČKA ŠKOLA.

Smrt bogorodičina. (Dvor. IVb).

Drvo. Vis. 1'31, šir. 1'15. Iz župne crkve u Vrbovcu. Nabavljeno 1889.

63. STARONJEMAČKA ŠKOLA.

Krunisanje bogorodice. (Dvor. IVb).

Drvo. Vis. 0'90, šir. 0'71. Iz župne crkve u Vrbovcu. Nabavljeno 1889.

64. STARONJEMAČKA ŠKOLA.

Neki sveti biskup (sv. Ambrozije?) priječi smaknuće. (Dvor. IVb).

Drvo. Vis. 1'30, šir. 1'14. Iz župne crkve u Vrbovcu. Nabavljeno 1889.

• 65. Navodno **MATTHIAS GRÜNEWALD** (rođen 1470. ili 1480., umro valjda 1525.). Staronjemačka škola.

Rođenje Isusovo. (Dvor. IVb).

Neki ovu sliku pripisuju nizozemskomu slikaru Luki van Leyden (1494.—1533.).

Drvo. Vis. 0'625, šir. 0'46.

66. **SAMUEL BOTTSCHILD** (1641.—1706.). Njemački slikar.

Starac. Pastel od g. 1697. (Dvor. IVb).

Signatura: Samuel Bottschild fecit 1697.

Papir. Vis. 0'45, šir. 0'36. Dar gđe Zdenke Švrljuga rođ. Čačković 1890.

67. STARONJEMAČKA ŠKOLA (iz početka XVI. vijeka).

Prizor iz staroga zavjeta. (Dvor. IVb).

Mojsijini izaslanici donose iz kanaanske zemlje veliki grozd kao dokaz njezine plodnosti.

Drvo. Vis. 0'145, šir. 0'17. Dar dra. Ivana Ružića u Zagrebu 1892.

68. SAMUEL BOTTSCHILD (1641.—1706.), njemački slikar.

Poprsje gospođe. Škica izvedena pastell-bojama. (Dvor. IVb).

Papir. Vis. 0'44, šir. 0'365. Dar gđe. *Zdenke Švrljuga rođ. Čačković 1890.

69. STARONJEMAČKA ŠKOLA XVI. vijeka.

Sv. Pavao i Antun pustinjač. (Dvor. IVb).

Prikazan je prizor, kako gavran donosi svecima hljebove. Slika je nabavljena kao izvornik Albrehta Dürera (1471.—1528.).

Drvo. Vis. 0'36, šir. 0'275.

70. STARONJEMAČKA (KÖLNSKA) ŠKOLA.

Bogorodica s djetetom. (Dvor. IVb).

Bogorodica s djetetom i sa dva anđela, koji sviraju na harfi i na kitari. Slika je kupljena u Kölnu iz zbirke Ramboutove kao izvornik nizozemskoga slikara Huberta van Eycka (1366.—1426.).

Drvo. Vis. 0'46, šir. 0'32

71. Možda HANS MEMLING (oko 1430. ili 1435.—1495.). Nizozemska škola.

Sv. Trojstvo. (Dvor. IVa).

Na prijestolju sjedi bog otac, drži mrtva Isusa na krilu. Lijevo i desno majka božja s Ivanom i svetim ženama i dva anđela.

Drvo. Vis. 1'46, šir. 1'27.

72. STARONJEMAČKA ŠKOLA XVI. vijeka.

Ecce homo. (Dvor. IVb).

Nabavljena kao izvorna slika Albrechta Dürera (1471.—1528.). Gore desno umjetnikov monogram

Drvo. Vis. 0'30, šir. 0'245.

73. STARONJEMAČKA ŠKOLA XVI. vijeka.

Portretno poprsje mlada muškarca. (Dvor. IVb).

Sliku pripisuju neki Hansu Holbeinu mlademu (oko 1497.—1543.), a drugi Bartolomeju Zeithlomu iz Ulma (* prije 1470., † iza 1516.).

Drvo. Vis. 0'40, šir. 0'315.

74. ADRIAN VAN OSTADE (1610.—1685.). Holandijska škola.

Glazbenik. (Dvor. IVa).

Drvo. Vis. 0'51, šir. 0'40. Darovao Étienne marquis de Piennes u Vrbovcu 1903.

75. Možda OTTO DE BOER (1797.—1856.). Holandsijska škola.

Starac s čašom vina. (Dvor. IVa).

Ostrag je zabilježeno: HOLL-Boer.

Drvo. Vis. 0·27, šir. 0·25. Darovao Étienne marquis de Piennes u Vrbovcu 1903.

76. NIZOZEMSKA ŠKOLA.

Djevojka s ribama. (Dvor. IVa).

Drvo. Vis. 0·235, šir. 0·18. Darovao Étienne marquis de Piennes u Vrbovcu 1903.

77. PIETER MIEREVELT (1596.—1632.). Holandsijska škola.

Portretno poprsje muškarca. (Dvor. IVa).

Prikazani drži u ruci list adresiran na nekoga vojvodu u Brügge-u. Nečitljivo ime bit će njegovo. Gore lijevo natpis:

ANNO 1623.

ætatis suæ 52

i grb s tri uspravljena lava.

Drvo. Vis. 0·16, šir. 0·105. Darovao Étienne marquis de Piennes u Vrbovcu 1903.

78. Isti.

Portretno poprsje gospode. (Dvor. IVa).

Portret supruge predašnjega. Gore desno natpis:

ANNO 1623.

ætatis suæ 31

i grb s uspravljenim lavom

s mačem u crvenom polju.

Drvo. Vis. 0·16, šir. 0·105. Darovao Étienne marquis de Piennes u Vrbovcu 1903.

79. NIZOZEMSKA ŠKOLA.

Pri goručkoj svijeci. (Dvor. IVa).

Drvo. Vis. 0·47, šir. 0·37. Darovao Étienne marquis de Piennes u Vrbovcu 1903.

80. Stara kopija po **ELISABETI-LOUISI DE LEBRUN** rodenoj Vigée (1755.—1842.). Francuska škola.

Portret Marije Antoinette, kraljice francuske. (Nije izloženo).

Izvornik se nalazi u zbirci Biencourt u Parizu.

Papir. Vis. 0'60, šir. 0'46. Dar dra. Ivana Ružića u Zagrebu 1892.

81. **LOMBARDSKA ŠKOLA XV. vijeka.**

Spasitelj s trnovom krunom. (Dvor. Ia).

Drvo. Vis. 0'665, šir. 0'345.

82. **GIOVANNI LO SPAGNA** (oko 1480. do 1530.). Umbrijska škola.

Bogorodica zaštitnica vjernikâ. (Dvor. Ia).

Nedovršena slika, koja je po svoj prilici bila načinjena za zastavu neke bratovštine.

Platno. Vis. 1'56, šir. 1'14.

83. **MARCO PALMEZZANO** (* oko 1490., † oko 1540.). Umbrijska škola.

Spasitelj nosi križ. Iz g. 1525. (Dvor. Ib).

Na jednoj pločici napisana je kurzivom signatura: Marchus Palmezzanus pictor forolivien-sis faciebat MCCCCXXV.

Drvo. Vis. 0'52, šir. 0'41.

84. **FILIPPO MAZZUOLA** († 1505.). Lombardska škola.

Ecce homo. (Dvor. Ia).

Isus prikazan na stupu. Dolje signatura:

⤵ FILIPVS ⤵ MAZOLA ⤵ PP ⤵

Drvo. Vis. 0'595, šir. 0'415.

85. TIMOTEO DELLA VITE (* oko 1467. † 1523.). Umbrijska škola.

Oplakivanje Isusa. (Dvor. II).

Drvo. Vis. 0'355, šir. 0'42.

86. UMBRIJSKA ŠKOLA.

Skup anđela. (Arkade).

Slika, koju neki pripisuju Bernardinu di Betto, nazvanu Pinturicchio (* valjada 1454. † 1513.), samo je ulomak veće slike, koja je valjada prikazivala bogorodicu, kojoj se anđeli klanjaju.

Drvo. Vis. 0'92, šir. 0'37.

87. UMBRIJSKA ŠKOLA.

Oplakivanje Isusa. (Dvor. II).

Na desnom kraju kleči donator slike. Kompozicija slike podsjeća na Rafaelova učitelja Pietra Perugina (1446./7.—1523.).

Drvo. Vis. 1'49, šir. 1'63.

88. UMBRIJSKA ŠKOLA.

Sveti Kuzma. (Arkade).

Svetac, koji je bio liječnik, ima kao atribut lance i posudu s lijekom. Ulomak veće slike, i to po svoj prilici one, od koje je ulomak pod br. 86. Pripisuje se Bernardinu di Betto, nazvanu Pinturicchio (* valjada 1454. † 1513.).

Drvo. Vis. 0'92, šir. 0'37.

89. FLAMSKA KOPIJA STARE TALIJANSKE SLIKE.

Dva anđelića. (Dvor. Ia).

Drvo. Vis. 0'18, šir. 0'24.

90. KOPIJA po BERNARDINU DI BETTO nazvanu PINTURICCHIO (* valjada 1454. † 1513.). Umbrijska škola.

Sveta tri kralja klanjoju se Isusu. Izvornik se nahodi u Galeria Pitti u Firenci. (Dvor. Ia).

Drvo. Vis. 0'28, šir. 0'25.

91. BARTOLOMMEO MONTAGNA (oko 1445.—1523.). Gornjotalijanska škola u Vicenzi.

Bogorodica s Isusom. (Dvor. II).

Na slici je prikazana glava starijega donatora, koji ljubi Isusu ruke.

Drvo. Vis. 0'69, šir. 0'51.

92. BERNARDINO DI BETTI nazvan PINTURICCHIO (* valjada 1454.—1513.). Umbrijska škola.

Bogorodica i Isus. (Arkade).

Drvo. Promjer okrugle slike 0'61.

93. UMBRIJSKA ŠKOLA.

Bogorodica. (Dvor. Ib).

Slika je nabavljena g. 1890. u Firenzi, podsjeća na Rafaelova učitelja Pietra Perugina (1446./7.—1523.), ali ju neki pripisuju Francescu Raiboliniju, nazvanu Francesco Francia (1450.—1517.).

Drvo. Vis. 0'57, šir. 0'42.

94. RIDOLFO GHIRLANDAJO (1483.—1561.). Florentinska škola.

Bogorodica s Isusom i Ivanom. (Dvor. Ib).

Slika potječe iz zbirke kardinala Fescha, pa se u katalogu te zbirke pripisivala Francescu Franciji (1450.—1517.), a drugi su držali, da je od njegova učenika Lorenza Coste (1460.—1535.).

Drvo. Vis. 0'64, šir. 0'48.

95. MARIOTTO ALBERTINELLI (1474. do 1515.). Florentinska škola.

Izgon Adama i Eve iz raja. (Dvor. Ia).

Ovu prekrasnu sliku neki dosuđuju vrsnijemu drugu slikarevu Fra Bartolommeu (1472.—1517.).

Drvo. Vis. 0'595, šir. 0'555.

96. GIOVANNI BATTISTA SALVI nazvan **SASSOFERRATO** (1605.—1685.). Rim-ska eklektička škola.

Bogorodica s Isusom. (Dvor. II).

Sassoferrato oponašao je velike umjetnike talijanske iz početka XVI. vijeka, naročito Rafaela (1483.—1520.) i Tiziana (1477.—1576.). I ova slika sjeća na Rafaelovu Madonnu di Foligno u Vatikanu u Rimu.

Platno. Vis. 0'655, šir. 0'56.

97. BARTOLOMMEO RAMENGHI, nazvan **BAGNOCAVALLO** (1484.—1542.). Bolonjska škola.

Bogorodica s Isusom. (Dvor. Ic).

Isus, na krilu svoje majke, igra se s Ivanom Krstiteljem.

Drvo. Vis. 0'495, šir. 0'315.

98. VITTORE PISANO nazvan **PISANELLO** (oko 1380.—1456.). Florentinska škola.

Bogorodica sa sv. Franjom Asiškim i sv. Jerolimom. (Arkade).

Drvo. Vis. 0'91, šir. 0'52.

99. PIERO BUONACCORSI ili **DEL VAGA** (1500.—1547.). Rimska škola Rafaelova.

Muka sv. Lovrinca. (Arkade).

Drvo. Vis. 2'33, šir. 1'54.

100. Način FRANCESCA BAIBOLINIJA nazvana **FRANCIA** (1450.—1517.). Bolonjska škola.

Pokop sv. Cecilije. Nacrt. (Dvor. Ia).

Francesco Francia je u crkvi sv. Cecilije, koja sada služi kao hodnik za crkvu San Giacomo maggiore u Bologni, izveo na stijenama slike iz života sv. Cecilije, i to djelomice sam, a djelomice po svojim učenicima, kojima su služili njegovi nacrti. Dvije najljepše, vjenčanje i pokop sv. Cecilije, potječu od sama umjetnika. Na našem nacrtu je ostrag prilijepljena stara ceduljica s bilješkom, navodno od ožujka 1508., prema kojoj bi sam slikar piscu bilješke bio ovaj nacrt poklonio.

Drvo. Vis. 0'32, šir. 0'42.

101. KOPIJA po **BALDASSARU FRAN-
CESCHINI** nazvanu **VOLTERRANO** (1611.
do 1689.). Florentinska eklektička škola.

Amor spavajući. Kopija akvarelnim bojama
od bečkog kopista Eduarda Kaisera (1821.—
1895.) po slici u Galeria Pitti u Firenci. (Nije
izloženo.)

• Signatura: Eduard Kaiser nach Volterano.
Papir. Vis. 0'38, šir. 0'25.

102. BOCCACCIO BOCCACCINO (1467.
do 1524./5.). Kremonska škola.

Bogorodica sa svecima. (Dvor. II.)

Do majke božje lijevo je klekao sv. Jerolim,
a desno stoji sv. Ivan Krstitelj. Sprijeda na zemlji
listak i nejasna signatura.

Drvo. Vis. 1'41, šir. 1'415.

103. GIUSEPPE CESARI nazvan **IL CA-
VALIERE D' ARPINO** (oko 1568.—1640.).
Rimska škola.

Sveti Đuro. (Dvor. III.)

Kamen. Vis. 0'51, šir. 0'40.

**104. FLORENTINSKA ŠKOLA XVI. vi-
jeka.**

Bogorodica s Isusom, Ivanom i anđelom.
(Arkade.)

Pripisuje se Ridolfu Ghirlandaju (1483.—
1561.).

Drvo. Promjer okrugle slike 0'725.

105. GIORGIO VASARI (1512.—1574.).
Florentinska škola.

Sveta obitelj. (Dvor. II).

Drvo. Vis. 1'01, šir. 0'78.

106. VINCENZIO DI BIAGIO nazvan
CATENA (* oko 1470., umro 1531.). Mle-
tačka škola.

Bogorodica s Isusom i svecima. (Dvor. Ia).

Lijevo do majke božje stoje sv. Ivan Krstitelj i sv. Magdalena, a desno sv. Petar s ključem i donatorica slike. Slika je nabavljena kao original Vittoria Carpaccia (radio još prije 1490., umro 1520.), dok su ju drugi pripisivali Andriji Mantegni (1430.—1506.).

Drvo. Vis. 0'72, šir. 1'00.

107. GIOVANNI NICCOLO DI LUTERO
nazvan **DOSSO DOSSI** (oko 1474.—1542.).
Ferrarska škola.

Uskrsnuće Isusovo. (Dvor. Ia).

Sprijeda izilazi Isus iz grobnice. Lijevo u pozadini prikazuje se kao vrtlar svojoj majci.

Drvo. Vis. i šir. 0'75.

108. GORNJO-TALIJANSKA ŠKOLA na
koncu XV. vijeka.

Sv. Katarina i sv. Petar mučenik. (Dvor. Ia).

Slika podsjeća na Carla Crivellija (radio 1468.—1493.).

Drvo. Vis. 1'08, šir. 0'48.

109. Stara kopija po **ANDREU DEL SARTO** (1486.—1521.). Florentinska škola.
Sv. Sebastijan. (Dvor. Ia).

Drvo. Vis. 0'78, šir. 0'61.

110. **LODOVICO CARDI** nazvan **CIGOLI** (1559.—1613.). Florentinska eklektička škola.

Ecce homo. (Dvor. III).

Jedan Cigolijev »*Ecce homo*« nalazi se i u galeriji Pitti u Firenci.

Platno. Vis. 0'97, šir. 0'74.

111. **SIMONE CANTARINI** ili **DA PESARO** (1612.—1648.). Talijanska eklektička škola.

Bogorodica. (Dvor. III).

Drvo. Vis. 0'66, šir. 0'53.

112. Navodno **ANTONIO ALLEGRI DA CORREGGIO** (1494.—1532.). Modensko-parmanska škola.

Isus na križu. (Dvor. Ic).

Slika, koja je dosta potamnjela, sve ako i nije od Correggia, ipak spada među najbolje slike u galeriji. Neki su je pripisali milanskomu slikaru Pietru Francesku Mazzuchelliju nazvanu Morazzone (1571.—1626.).

Drvo. Vis. 0'53, šir. 0'325.

113. Kopija FRANCESKA GIANGIACOMA (1782.—1864.) po Rafaelu Santi (1483.—1520.). Rimska škola.

Bitka Konstantinova s Maksencijem. (Nije izloženo).

Izvorna slika u vatikanskim stanzama u Sali di Constantino izvedena je po Rafaelovu nacrtu od Giulija Romana (1492.—1546.) i saučenikâ. Priказuje bitku na Milvijskom mostu kod Rima u času, kad je odlučena u korist cara Konstantina. Konstantin u sredini, na čelu svoje vojske, nava-ljuje na svladanoga neprijatelja i diže koplje protiv Maksencija, koji se s konjem u rijeci utaplja. Iza Konstantina bojni znakovi urešeni krstovima, ko-jima je navodno imao pobjedu da zahvali. Dalje desno strijelci strijeljaju vojnike, koji hoće da bježe na prenapunjenim čamcima, a drugi su na-gnuli za bjeguncima, koji su krenuli preko mosta. Signatura kopiste: KOP. Franc. Giangiacomo dip. 1832.

Platno. Vis. 0'55, šir. 1'30.

114. SIMONE CANTARINI ili DA PE-SARO (1612.—1648.). Talijanska eklektička škola.

Sveta obitelj. Izvorna slika. (Dvor. III).

Drvo. Vis. 0'18, šir. 0'175.

115. GIOVANNI FRANCESCO BAR-BIERI nazvan GUERCINO DA CENTO (1591.—1666.). Bolonjska eklektička škola.

Uskrsnuće Isusovo. (Dvor. Ia).

Drvo. Vis. 0'15, šir. 0'105.

116. Navodno **LODOVICO MAZZOLINI**
(oko 1481.—1530.). Ferrarska škola.

Obrezanje Isusovo. (Dvor. II).

Drvo. Vis. 0'23, šir. 0'175.

117. Kopija po **RAFAELU SANTI** (1483. do 1520.).

Madonna del Cardellino. Izvornik se nalazi u galeriji Ufficijâ u Firenci. Rimska škola.

Platno. Vis. 0'415, šir. 0'295.

118. Isto.

Isusa polažu u grob. Izvornik se nahodi u galeriji Borghese u Rimu. (Nije izloženo).

Tijelo Spasiteljevo prati Magdalena, Petar i Ivan; na desnoj strani majka božja, poduprta od tri žene.

Papir. Vis. 0'185, šir. 0'18.

119. Navodno **LODOVICO MAZZOLINI**
(oko 1481.—1530.). Ferrarska škola.

Kraljica sabejska pred Salamunom. (Dvor. Ia).

Drvo. Vis. 0'265, šir. 0'39.

120. Kopija po **ANTONIU ALLEGRO DA CORREGGIO** (1494.—1532.). Modensko-parmanska škola.

Madonna di S. Girolamo. Kopija je u akvarelnim bojama od bečkog kopista Eduarda Kaisera (1821.—1895.) po izvorniku u Parmi. (Nije izložena).

Do Bogorodice s djetetom lijevo sv. Jerolim i andeo, desno kleči Magdalena, a uz nju andeo.
Signatura: Eduard Kaiser nach Correggio.

Papir. Vis. 0'62, šir. 0'44.

121. ANTONIO ALLEGRI DA CORREGGIO (1494.—1532.). Modensko-parmanska škola.

Isus u vrtu Getsemani. Navodno izvorna slika, koja je kasnije tako premolovana, da jedva više ima na njoj što staro. (Dvor. III).

Gore kleči Isus. Dolje spavaju apostoli Petar, Ivan i Jakov, a u pozadini desno Juda, koji vodi vojnike.

Drvo. Vis. 0'59, šir. 0'44.

122. Kopija po ANTONIU ALLEGRI DA CORREGGIO (1494.—1532.). Modensko-parmanska škola.

Madonna della scodella. Kopija akvarelnim bojama od bečkog kopista Eduarda Kaisera (1821.—1895.) po izvornoj slici u Parmi. (Nije izložena).

Signatura: Eduard Kaiser n. Correggio.

Papir. Vis. 0'65, šir. 0'40.

123. Kopija po reprodukciji GIOVANNI BATTISTE SALVI, nazvana SASSOFERATO (1605.—1685.). Predstavlja sliku Rafaela *Santia* (1483.—1520.).

Madonna del garofalo. (Nije izloženo).

Izvorna se Rafaelova slika izgubila.

Drvo. Vis. 0'305, šir. 0'25.

124. DANIELE RICCIARELLI, obično **DA VOLTERRA** (oko 1509.—1566.). Florentinska škola.

Bogorodica s Isusom. (Dvor. Ic).

Drvo. Vis. 0'64, šir. 0'50.

125. Kopija po **RAFAELU SANTI** (1483. do 1520.). Rimska škola.

Messa di Bolsena. Kopija je od Achilla Scaccionija (1845.). (Nije izloženo).

U vatikanskoj Stanza d'Elidoro prikazao je Rafael na stijeni događaj u Bolseni od g. 1263., kad se neki svećenik, sumnjajući o transsubstanciji, uvjerio o toj crkvenoj nauci krvlju, koja je potekla iz po njemu posvećene hostije. Pred žrtvenikom kleči svećenik, na desnoj strani žrtvenika na klecalu papa Julije II. Iza svećenika natiskuje se narod, a iza pape kleče kardinali i drugi prelati.

Signatura: A. Scaccioni.

Platno. Vis. 0'69, šir. 0'99.

126. Kopija **FRANCESKA GIANGIACOMA** (1782.—1864.) po slici **Rafaela Santia** (1483.—1520.).

Portret Rafaela i Pietra Perugina. (Dvor. Ic).

Na velikoj slici Rafaelovoj »Scuola di Atene« ili »Philosophia« u »Camera della segnatura« u vatikanskim Stanzama naslikao je Rafael uz skup Arhimedov sebe, kako ulazi u dvoranu sa svojim učiteljem Peruginom. Odanle su snimljena ova dva poprsja.

Signatura: Franco Giangiacomo 1809.

Platno. Vis. 0'485, šir. 0'38.

127. STARONJEMAČKA ŠKOLA XVI. vijeka.

Isusa polažu u grob. (Dvor. IVb).

Neki su tu sliku pripisivali Lodoviku Mazzoliniju (oko 1481.—1530.).

Drvo. Vis. 0·21, šir. 0·175.

128. FLORENTINSKA ŠKOLA XVII. vijeka.

Bogorodica s Isusom. (Dvor. III).

Oponašanje slike Carla Dolcija (1616.—1686.).

* Platno. Vis. 0·20, šir. 0·15. Darovao dr. Ivan Ružić u Zagrebu 1892.

129. BOLONJSKA ŠKOLA XVI. vijeka.

Sv. Franjo u razmišljanju pred križem. (Dvor. III).

Na stražnjoj strani ploče natpis iz novijega vremena: S. FRANCESCO † OPERA † DI ALBANI.

Crni mramor. Vis. 0·21, šir. 0·26. Darovao dr. Ivan Ružić u Zagrebu 1892.

130. GORNJOTALIJANSKA ŠKOLA XVI. vijeka.

Sveta obitelj sa sv. Franjom Asiškim. (Dvor. II).

Kompozicija likova i slog bojâ podsjeća na Correggija (1494.—1532.).

Platno. Vis. 1·06, šir. 0·92. Darovao dr. Ivan Ružić u Zagrebu 1892.

131. TALIJANSKA ŠKOLA s konca XVII. vijeka.

Isus u hramu. (Dvor. III).

Na slici se opaža utjecaj napuljske naturalističke škole.

Platno. Vis. 0·91, šir. 1·21. Darovao dr. Ivan Ružić u Zagrebu 1892.

132. Kopija slike »MADONNA D'ALBA«, koja se nalazi u carskoj galeriji u Petrogradu od Rafaela Santia (1483.—1520.).

Bogorodica s Isusom i Ivanom. (Dvor. Ic).

Platno. Promjer okrugle slike 0·955. Darovao dr. Ivan Ružić u Zagrebu 1892.

133. Navodno BENVENUTO TISI DA GAROFALO (oko 1481.—1559.). Ferrarska škola.

Nepoznata četiri mučenika. (Dvor. Ic).

Platno. Vis. 0·455, šir. 0·64. Darovao dr. Ivan Ružić u Zagrebu 1892.

134. BOLONJSKA ŠKOLA na koncu XVI. vijeka.

Smrt sv. Franje Asiškoga. (Dvor. III).

Platno. Vis. 1·42, šir. 1·61. Darovao dr. Ivan Ružić u Zagrebu 1892.

135. FLORENTINSKA ŠKOLA XVI. vijeka.

Portret mlađe žene. (Dvor. III.)

Drvo. Vis. 0·465, šir. 0·375. Darovao dr. Ivan Ružić u Zagrebu 1892.

136. ANTON VAN DYCK (1599.—1641.).
Flamska škola.

Portret pjesnika. (Dvor. IVa).

Negda vlasništvo zagrebačkoga nadbiskupa
i kardinala Jurja Haulika.

Platno. Vis. 1'09, šir. 0'92.

137. Isti.

Majka božja s mrtvim Isusom. (Dvor. IVa)

Desno su dva veća anđela i jedan mali, koji
plače, lijevo u oblacima tri krilate andeoske gla-
vice. Pod slikom je napisano šest latinskih sti-
hova.

Sličica je kupljena kao izvorna, te može biti
iz ranijega vremena umjetnikova, iz kojega ima
više sličnih kompozicija s istim prizorom po raz-
ličnim većim galerijama.

Drvo. Vis. 0'345, šir. 0'445.

138. FRANS FLORIS ispravnije **FRAN-
ÇOIS DE VRIENT** (oko 1515./16.—1570.).
Flamska škola.

Suzana u kupelji. (Dvor. IVa).

Drvo. Vis. 1'05, šir. 0'86.

139. QUINTIN MATSYS (MASSYS)
(1466.—1530.). Nizozemska škola.

Bogorodica s jabukom. (Dvor. IVa).

Kao signatura desno na zidu početno slovo
umjetnikova prezimena M, a ispod njega nekakav
grb.

Drvo. Vis. 0'81, šir. 0'60.

140. Kopija po izvornoj slici **PETRA PAULA RUBENS-A** (1577.—1640.). Flamska škola.

Četiri dijela svijeta. Izvorna slika nahodi se u državnom muzeju u Beču. (Dvor. IVa).

Četiri dijela svijeta prikazuju se nagim ženama, uz koje sjede bogovi njihovih glavnih rijeka: Europa s Dunavom, Azija s Gangesom, crna Afrika s Nilom i Amerika s Mississipijem. Sprijeda lijevo uz Nil leži krokodil, s kojim se igraju tri Erota, desno uz Ganges tigrice, koja doji svoje mlade.

Platno. Vis. 2'02, šir. 2'81.

141. Kopija po **GUIDU RENIJU** (1575.—1642.). Bolonjska eklektička škola.

Smrt sv. Petra. Izvornik u vatikanskoj galeriji u Rimu. Nekada je bila kopija u župnoj crkvi u Semeljcima, kojoj ju je ostavio Mijo Barić. (Dvor. III).

Platno. Vis. 2'56, šir. 1'46.

142. **JACQUES COURTOIS** ili **BOURGUIGNON** (1621.—1675.). Rimska škola.

Poslije bitke. (Dvor. V).

Poslije bitke obilaze bojnim poljem konjanici i pješaci pregledavajući mrtve i ranjene.

Platno. Vis. 0'185, šir. 0'315.

143. **Isti.**

Bitka. (Dvor. V).

Platno. Vis. 0'185, šir. 0'315.

144. Možda **GIULIO CESARE PROCAC-
CINI** (1548.— oko 1626.). Milanska eklek-
tička škola.

Amoreti. (Dvor. III).

Ovu sliku neki pripisuju Francescu Albaniju
(1578.—1660.).

Platno. Visina i širina 0·22.

145. **SALVATORE ROSA** (1615.—1673.).
Napuljska naturalistička škola.

Bijeg u Egipat. (Dvor. III).

Platno. Vis. 0·395, šir. 0·36.

146. **ISTI.**

Lot i njegove kćeri. (Dvor. III).

Kraj velika kamena sjede Lot i njegove dvije
kćeri, koje ga opajaju vinom. Lijevo u pozadini
goruća Sodoma i Gomora i Lotova žena, koja se
skamenila.

Platno. Vis. 0·39, šir. 0·365.

147. Kopija po **JUSTUSU SUSTER-
MANSU** (1597.—1681.). Florentinska škola.

Hristian V. danski kao kraljević. Kopija
akvarelnim bojama od bečkog kopista Eduarda
Kaisera (1821.—1895.) po izvornoj slici u ga-
leriji Pitti u Firenci. (Nije izloženo).

Signatura: Eduard Kaiser cop.

Papir. Vis. 0·43, šir. 0·34.

148. Po načinu **DAVIDA TENIERSA** mladega (1610.—1690.). Flamska škola.

Ples pred krčmom. (Dvor. IVa).

Pred krčmom pleše jedan par uz svirku seljačkoga glazbenika. Prizor gleda više ljudi, dok se druga grupa na lijevo uza stol zabavlja pri vinu.

Drvo. Vis. 0'32, šir. 0'475.

149. Po načinu **DAVIDA TENIERSA** mladega (1610.—1690.). Flamska škola.

Tučnjava. (Dvor. IVa).

Pred krčmom potukla su se dva pijana seljaka, koje dvije žene hoće da razvade. U pomoć im dolaze neki muškarci, a drugi — među njima i gajdaš — bježe.

Drvo. Vis. 0'325, šir. 0'475.

150. NIZOZEMSKA ŠKOLA XVII. vijeka.

Sveta obitelj. (Dvor. IVa).

Slika je nabavljena kao original Petra Paula Rubensa (1577.—1640.).

Drvo. Vis. 0'95, šir. 0'71.

151. SALVATORE ROSA (1615.—1673.). Napuljska naturalistička škola.

Aleksandar Veliki i Diogen. Slika je veoma potamnjela. (Dvor. III).

Slika ilustrira poznati događaj, kada Aleksandar Veliki reče filozofu, neka izmoli, što god želi, a Diogen ga samo zamoli, da mu ne zastire sunčano svijetlo.

Platno. Vis. 1'01, šir. 1'55.

152. NIZOZEMSKA ŠKOLA XVII. vijeka.*Sv. Franjo Asiški u pustinji.* (Dvor. IVa).

Slika se pripisuje Pavlu Brilu (1571.—1626.), ali na stražnjoj je strani daske zabilježena signatura: 15a Mar, 1633 in Pefaro — Joan. Douvinuf Gemanuf Pinxit. Slikao ju je možda Jan Frans Douven (1655.—1727.).

Drvo. Vis. 0'235, šir. 0'33.

153. NIZOZEMSKA ŠKOLA.*Krajolik.* (Dvor. IVa).

Sprijeda Venera s umirućim Adonisom, a kraj njih Amor.

Drvo. Vis. 0'21, šir. 0'34.

154. NIZOZEMSKA ŠKOLA, smjer Pietra Brueghela ml. (1564.—1638.).

Napast sv. Antuna. (Dvor. IVa).

Fantastička alegorija prikazuje sv. Antuna pustinjaka, kako ga napasnik različnim prikazama životinjâ i ženâ kuša da zavede. U pozadini goruće kuće.

Bakar. Vis. 0'235, šir. 0'31.

155. NIZOZEMSKA ŠKOLA.

Portretno poprsje nepoznata muškarca. Škica. (Dvor. IVa).

Platno. Vis. 0'15, šir. 0'14.

156. CLAUDE JOSEPH VERNET (1714. do 1789.). Francuska škola.

Oluja na moru. (Dvor. V).

Drvo. Vis. 0'19, šir. 0'26.

157. Kopija po **DAVIDU TENIERSU** mlademu (1610.—1690.). Flamska škola.

Starac i starica. (Dvor. IVa).

Drvo. Vis. 0·25, šir. 0·22

158. Isto.

Starac i starica. (Dvor. IVa).

Drvo. Vis. 0·255, šir. 0·200.

159. BERNARDO STROZZI nazvan **IL PRETE GENOVESE** (1581.—1644.). Napuljska naturalistička škola.

Zaruke sv. Katarine. (Dvor. II).

Isus na krilu svoje majke prstenuje sv. Katarinu, koja pred njima kleči.

Platno. Vis. 0·415, šir. 0·305.

160. BOLONJSKA EKLEKTIČKA ŠKOLA pod dojmom Annibala Caraccija (1560.—1609.).

Uskrsnuće Lazarovo. (Dvor. III).

Isus s Marijom i Martom i četvoricom učenika pred grobom, iz kojega se podigao Lazar. Na desnom kraju mladi muškarac, koji se drži za nos.

Platno. Vis. 1·42, šir. 2·00.

161. NAPULJSKA NATURALISTIČKA ŠKOLA. Smjer Salvatora Rose (1615.—1673.).

Starac. (Dvor. III).

Platno. Vis. 0·60, šir. 0·475.

162. BERNARDO STROZZI nazvan **IL PRETE GENOVESE** (1581.—1644.). Napuljska naturalistička škola.

Bogorodica sa svecima. (Dvor. III).

Pred Bogorodicom sv. Antun Padovanski i dva sveca vojnika u oklopima.

Platno. Vis. 0.76, šir. 0.48.

163. POMPEO GIROLAMO BATONI (1708.—1787.). Rimska škola.

Sv. Trojstvo. (Dvor. III).

U gornjem dijelu bog otac, a na njegovim prsima duh sveti; pred bogom ocem drži anđeo mrtvo tijelo sinova. Niže sv. Trojstva na lijevoj strani Bogorodica, desno sv. Josip. Ispod Gospe kleče sv. Karlo Boromejski i sv. Antun Padovanski; za Josipom sv. Franjo a Paula, do'je sjedi sv. Vinko Ferrerski s knjigom u ruci.

Platno. Vis. 0.75, šir. 0.485.

164. NIZOZEMSKA ŠKOLA XVI. vijeka.

Portret nepoznata velikaša. Slika od god. 1589. (Dvor. IVa).

Gore natpis: ANNO DOMINI / 1589.

Drvo. Vis. 0.24, šir. 0.20.

165. NIZOZEMSKA ŠKOLA XVI. vijeka.

Portret nepoznate gospođe. Slika od god. 1588. (Dvor. IVa).

Gore natpis: ANNO DNI. | 1588.

Drvo. Vis. 0.24, šir. 0.20.

166. ANNIBALE CARACCI (1560. do 1609.). Bolonjska eklektička škola.

Armida i Antimon. (Dvor. II).

U gorovitu kraju sjede Amida i njezin ljubovnik Antimon, koji se gleda u ogledalu, što mu ga je ona pružila. Pred njima sjede dva mala Erota. Predmet je uzet iz Ariostova epa.

Platno. Vis. 0'32, šir. 0'415.

167. ANNIBALE CARACCI (1560. do 1609.). Bolonjska eklektička škola.

Papa Sikst V. (1585. – 1590.). (Dvor. II)

Papa je bio rodom iz obitelji Peretti, starinom iz Kruševica (kruška = tal. pero) u Boki kotorskoj. U Rimu je osnovao zborni kaptol sv. Jerolima s lijepom crkvom.

Drvo. Vis. 0'25, šir. 0'18.

168. GUIDO RENI (1575.—1642.). Bolonjska eklektička škola.

Isusa snimaju s križa. (Dvor. III).

Desno uz mrtvo tijelo Isusovo sjedi Bogorodica, s lijeva Magdalena ljubi mu ruku, a treća žena stojeći u žalosti je sklopila ruke na prsima. U pozadini lijevo Jerusalem.

Lim. Vis. 0'35, šir. 0'49.

169. BOLONJSKA EKLEKTIČKA ŠKOLA pod dojmom Annibala Caraccija (1560. do 1609.).

Sv. Magdalena u pustinji. (Dvor. III).

Platno. Vis. 0'32, šir. 0'435.

170. FRANCESCO FURINI (oko 1600. do 1646.). Florentinska škola.

Sveta obitelj. (Dvor. II).

Iza Bogorodice mali Ivan, koji se zagledao u staklenu bočicu, što je Isus ima u ruci.

Bak. r. Vis. 0'40, šir. 0'31.

171. GIOVANNI FRANCESCO BARBIERI nazvan **GUERCINO DA CENTO** (1591.—1666.). Bolonjska eklektička škola.

Sv. Magdalena pred mrtvim Isusom. (Dvor. IVa).

Platno. Vis. 0'9, šir. 0'36.

172. DOMENICO ZAMPIERI nazvan **DOMENICHINO** (1581.—1641.). Bolonjska eklektička škola.

Herodijada. (Dvor. III).

Saloma nosi na pladnju glavu Ivana Krstitelja.

Platno. Vis. 1'16, šir. 0'96.

173. BOLONJSKA EKLEKTIČKA ŠKOLA smjer Guida Renija (1575.—1642.).

Sveti Sebastijan. (Dvor. II).

Platno. Vis. 1'29, šir. 0'97.

174. JUSEPE DE RIBERA nazvan **LO SPAGNOLETTO** (1588.—oko 1656.). Napuljska naturalistička škola.

Sv. Matija. (Dvor. III).

U desnoj ruci drži svetac evandelje, a u lijevoj kesu, što ima da podsjeti na to, da je on negda bio mitničar.

Platno. Vis. 1'31, šir. 0'93.

175. TALIJANSKA ŠKOLA.

Ecce homo. (Dvor. III).

Platno. Vis. 0'39, šir. 0'32.

176. NIZOZEMSKA ŠKOLA XVI. vijeka.

Krajolik. (Dvor. III.)

Platno. Vis. 0'95, šir. 1'25.

177. JUSEPE DE RIBERA nazvan LO SPAGNOLETTA (1588.—oko 1656.). Napuljska naturalistička škola.

Sv. Jerolim. (Dvor. III).

Platno. Vis. 0'92, šir. 1'29.

178. CLAUDE GELLÉE nazvan CLAUDE LORRAIN (1600.—1682.). Francuska škola.

Krajolik. (Dvor. V.)

Platno. Vis. 0'95, šir. 1'24.

179. JEAN PIERRE PAUL DE SAINT OURS (1752.—1809.). Francuska škola.

Francuska republikanka. (Dvor. V.)

Platno. Vis. 0'76, šir. 0'59.

180. NIZOZEMSKA ŠKOLA XVII. vijeka.

Propovijed Ivana Krstitelja. (Dvor. IVa).

Bakar. Vis. 0'41, šir. 0'34.

181. NIZOZEMSKA ŠKOLA XVIII. vijeka.

Krajolik. (Dvor. IVa).

Slika se pripisuje van Papenhovenu.
Platno. Vis. 0'305, šir. 0'225.

182. FRANZ WERNER TAMM (1658.—1724.), njemački slikar.

Vijenac cvijeća. Slika od god. 1711. (Dvor. IVb).

U sredini vijenca mnogo lošije rađen noćni napadaj vojnika, koji otimlju žene (otmica Sabinjanki). Dolje je zabilježena godina 1711.

Platno. Vis. 1'22, šir. 1'02.

183. FRA VITTORE GHISLANDI, nazvan **IL FRATE PAOLOTTTO (1655.—1743.).** Mletačka škola.

Portretno poprsje nekog mladića. (Dvor. III).

Platno. Vis. 0'32, šir. 0'285.

184. JEAN BAPTIST VICAR (1762.—1834.). Francuska novo-klasička škola.

Portret stara muškarca. (Dvor. V).

Signatura: Vicar 1809.

Platno. Promjer okrugle slike 0'135.

185. NEPOZNAT SLIKAR valjada iz XVII. vijeka.

Sv. Franjo. (Dvor. II).

Ploča od kovine. Vis. 0'22, šir. 0'17.

186., 187. i 188. TALIJANSKA ŠKOLA XVIII vijeka.

Širke razvaline. (Dvor. III).

Platno. Vis. 0'385, šir. 0'29.

189. GIOVANNI BATTISTA PIAZZETTA (1682.—1754.). Mletačka škola.

Djevojka pred ogledalom. (Dvor. III).

Neki drže, da bi slika mogla biti iz španjolske škole.

Platno. Vis. 0'45, šir. 0'375.

190. Isti.

Sv. Antun s Isusom. (Dvor. III).

Platno. Vis. 0'82, šir. 0'65.

191. TALIJANSKA ŠKOLA XVIII. vijeka.

Rimske razvaline. (Dvor. III).

Platno. Vis. 0'365, šir. 0'31.

192. Valjada MAX PFEILER, njemački slikar XVIII. vijeka.

Kunići i patke. (Dvor. IVb).

Platno. Vis. 0'73, šir. 0'97.

193. MAX PFEILER, njemački slikar XVIII. vijeka.

Voće. (Dvor. IVb).

Platno. Vis. 0'75, šir. 0'97.

194. Valjada MAX PFEILER, njemački slikar XVIII. vijeka.

Kokot i kokoši. (Dvor. IVb).

Platno. Vis. 0·75, šir. 0·97.

195. TALIJANSKA ŠKOLA XVIII. vijeka.

Hram Antonina Pija i Faustine u Rimu. (Dvor. III).

Platno. Vis. 0·43, šir. 0·34.

196. NIZOZEMSKA ŠKOLA.

Prizor sa sela. (Dvor. IVa).

Drvo. Vis. 0·37, šir. 0·55.

197. NEPOZNAT SLIKAR XVII. vijeka.

Razvaline Palmire. (Dvor. III).

Platno. Vis. 0·81, šir. 1·04.

198. Valjada MAX PFEILER, njemački slikar XVIII. vijeka.

Voće i povrće. (Dvor. IVb).

Platno. Vis. 0·75, šir. 0·97.

199. Navodno ANDREA SACCHI (* oko 1600. † 1661.). Rimska eklektička škola.

Portret nekog svećenika. (Dvor. III).

Portret bi navodno imao prikazivati biskupa I. B. Bossueta (1627.—1704.).

Platno. Vis. 0·74, šir. 0·60.

200. NEPOZNAT SLIKAR XVII. vijeka.
Portret muškarca. (Dvor. IVb).

Platno. Vis. 0·76, šir. 0·65.

201. TALIJANSKA EKLEKTIČKA ŠKOLA.

Sv. Magdalena. (Dvor. IVb).

Platno. Vis. 0·92, šir. 0·73. Darovala obitelj Šenoa u Zagrebu.

202. NEPOZNAT SLIKAR XVII. vijeka.
Bitka s Turcima. (Dvor. III).

Platno. Vis. 0·245, šir. 0·64. Darovao dr. Ivan Ružić u Zagrebu 1892.

203. FLAMSKA ŠKOLA XVII. vijeka.
Poprsje bradata čovjeka. (Dvor. IVa).

Prikazuje možda sv. Petra.

Platno. Vis. 0·60, šir. 0·49. Darovao dr. Ivan Ružić u Zagrebu 1892.

204. GASPARD DUGHET-POUSSIN
 (1613.—1675.). Francuska škola.

Krajolik. (Dvor. V).

Platno. Vis. 0·635, šir. 0·335. Darovao dr. Ivan Ružić u Zagrebu 1892.

205. GEORG GELDORP nazvan GORTZIUS GUALDORP (1553.—1616.). Nizozemska škola.

Isus kao vrtlar. (Dvor. IVa).

Signatura u desnom uglu gore: A. 1613

GG F

Drvo. Vis. 0·66, šir. 0·51. Darovao dr. Ivan Ružić u Zagrebu 1892.

206. FRANCUSKA ŠKOLA XVIII. vijeka.

Tobija i anđeo. (Dvor. V).

Platno. Vis. 0 63, šir. 0 48. Darovao dr. Ivan Ružić u Zagrebu 1892.

207. FRANCUSKA ŠKOLA XVIII. vijeka.

Gospođa pred ogledalom. (Dvor. V).

Platno. Vis. 0 21, šir. 0 36. Darovao dr. Ivan Ružić u Zagrebu 1892.

208. FRANCUSKA ŠKOLA XVIII. vijeka.

Doručkovanje. (Dvor. V).

Platno. Vis. 0 21, šir. 0 35. Darovao dr. Ivan Ružić u Zagrebu 1892.

209. NIZOZEMSKA ŠKOLA XVII. vijeka.

Zimski kraj. (Dvor. IVa).

Platno. Vis. 0 71, šir. 0 52. Darovao dr. Ivan Ružić u Zagrebu 1892.

210. JAN FRANS VAN BLOEMEN nazvan ORIZONTE (1662.—1749.). Nizozemska škola.

Krajolik. (Dvor. IVa).

Platno. Vis. 0 39, šir. 0 28. Darovao dr. Ivan Ružić u Zagrebu 1892.

211. TALIJANSKA ŠKOLA XVII. vijeka.

Sv. Petar liječi bolesnike. (Dvor. III).

Platno. Vis. 1 36, šir. 0 98. Darovao dr. Ivan Ružić u Zagrebu 1892.

212. CORNELIS VAN POELENBURGH
(POELENBORGH) (1586.—1667.). Holandij-
ska škola.

Nimfa poslije kupke. (Dvor. IVa).

Platno. Vis. 0'445, šir. 0'34. Darovao dr. Ivan Ružić u Za-
grebu 1892.

213. NIZOZEMSKA ŠKOLA XVII. vijeka.

Bitka s Turcima. (Dvor. IVa).

Platno. Vis. 0'51, šir. 0'32. Darovao dr. Ivan Ružić u Za-
grebu 1892.

214. ISAAK VAN NIKKELEN († 1703.),
nizozemski slikar arhitekturâ.

Crkva. (Dvor. IVa).

Ostrag je prilijepljena cjedulja s novijim nat-
pisom Isaak (?) van Niekeln 1760.

Drvo. Vis. 0'26, šir. 0'29. Darovao dr. Ivan Ružić u Za-
grebu 1892.

215. NEPOZNAT SLIKAR.

Merkur i pastir. (Dvor. IVa).

Slika prikazuje priču, kako je Merkur ukrao
Apolonova goveda. Na lijevom je kraju Merkur
u razgovoru sa starijim čovjekom. U desnoj ruci
drži liru, a lijevom je uhvatio jedno govedo za
rog.

Platno. Vis. 0'69, šir. 0'89. Darovao dr. Ivan Ružić u Za-
grebu 1892.

216. BOLONJSKA EKLEKTIČKA ŠKOLA
XVII. vijeka.

Sv. Josip s Isusom. (Dvor. III).

Platno. Vis. 0'87, šir. 0'68. Darovao dr. Ivan Ružić u Za-
grebu 1892.

217. JAN FRANS VAN BLOEMEN nazvan **ORIZONTE** (1662.—1749.). Nizozemska škola.

Talijanski kraj. (Dvor. IVa).

Platno. Vis. 0'68, šir. 1'12. Darovao dr. Ivan Ružić u Zagrebu 1892.

218. TALIJANSKA ŠKOLA XVIII. vijeka.
Sv. Ana. (Dvor. III).

Uz djevicu Mariju, koja u ruci drži zaklopljenu knjigu, vide se njezini roditelji.

Platno. Vis. 1'40, šir. 1'00. Dar iz ostave posvećenog biskupa Franje Gašparića u Zagrebu 1893.

219. NIZOZEMSKA ŠKOLA XVII. vijeka.
Isus na križu. (Dvor. IVa).

Spasitelj na križu, ispod njega majka božja, Ivan i Magdalena.

Platno. Vis. 1'59, šir. 0'915. Dar nekoga župnika.

220. Po načinu DAVIDA TENIERSA mladega (1610.—1690.). Nizozemska škola.

Kirurgijska operacija. (Dvor. IVa).

Seoski liječnik pregledava nekomu starcu ranu na nozi. Uz njih stoji neko čeljade, koje otire suze. U pozadini otvorena vrata, do kojih se došuljao dječak, koji starcu neopazice nešto vadi iz torbe.

Drvo. Vis. 0'40, šir. 0'32. Dar iz ostave kanonika Eduarda Suhina u Zagrebu 1894.

221. ANDRIJA MEDULIĆ nazvan **IL SCHIAVONE** (rođen u Zadru 1503., a umro 1563. u Mlecima). Mletačka škola.

Mudrost. Alegorijska slika. (Arkade).

Božica mudrosti s tri lica (sadašnjost, prošlost i budućnost). Slika je premolovana.

Drvo. Vis. 1'53, šir. 1'36.

222. Isti.

Sv. Nikola. (Dvor. Ia).

Drvo. Vis. 1'39, šir. 0'59.

223. Isti.

Istina. Alegorijska slika. (Arkade).

Nad oblacima stoji božica s otvorenim knjigama u rukama, s mačem i liljanom na ustima, jer istina siječe kao mač, a miriše kao liljan. Lijevo do nje četiri dječaka, a desno do nje četiri djevojke. Slika je dosta premolovana.

Drvo. Vis. 1'56, šir. 1'04.

224. Isti.

Vrijeme. Alegorijska slika. (Arkade).

Na oblacima Saturno. Slika je premolovana.

Drvo. Vis. 1'25, šir. 0'90.

225. Isti.

Aritmetika. Alegorijska slika. (Arkade).

Na oblacima sjedi žena i drži u lijevoj ruci tablicu s brojkama 1—9. Slika je premolovana.

[Drvo. Vis. 1'00, šir. 0'90.

226. Isti.*Jupiter.* Mitologijska slika. (Arkade).

Slika je premolovana.

Drvo. Vis. 1'23, šir. 0'92.

227. PAOLO CALLIARI nazvan PAOLO VERONESE (1528.—1588.). Mletačka škola.*Anđeli, koji sviraju.* (Dvor. II).

Platno. Vis. 0'28, šir. 0'24.

228. JACOPO DA PONTE nazvan IL BASSANO (* između 1510. i 1515., † 1592.). Mletačka škola.*Sv. Petar liječi hroma čovjeka.* (Dvor. II).

Uza sv. Petra sv. Ivan.

Platno. Vis. 1'53, šir. 1'30.

229. JACOPO PALMA IL VECCHIO (oko 1480.—1528.). Mletačka škola.*Tri Marije.* (Dvor. Ic).

Pred žrtvenikom, na kojem su Mojsijine ploče i krst, kleče Marija Magdalena, Marija Kleofina (s gorućim srcem u ruci) i Marija Salome.

Signatura (na žrtveniku): Jacob ' Palma
Inv 2 Pin.

Platno. Vis. 0'94, šir. 1'13.

230. JACOPO DA PONTE nazvan IL BASSANO (* između 1510. i 1515., † 1592.). Mletačka škola.

Krvnici vežu Isusa. Slika je negda morala biti veća. (Dvor. Ic).

Platno. Vis. 0'73, šir. 0'68.

231. BONIFAZIO VENEZIANO (radio 1555.—1579.). Mletačka škola.

Bogorodica i sv. Katarina. (Dvor. Ic).

Platno. Vis. 0'82, šir. 0'66.

232. Isti.

Zaruke sv. Katarine. (Dvor. II).

Lijevo do Bogorodice kleči sv. Josip.

Platno. Vis. 1'03, šir. 1'36.

233. Isti.

Poklon mudracâ. (Dvor. Ic).

Drvo. Vis. 0'65, šir. 0'82.

234. Navodno JACOPO ROBUSTI nazvan **IL TINTORETTO** (1518.—1594.). Mletačka škola.

Mletačka obitelj. (Dvor. III).

Misli se, da su to portreti umjetnikove supruge i djece.

Platno. Vis. 1'33, šir. 1'15.

235. Možda BATTISTA FARINATI, nazvan **BATTISTA ZELOTTI** (1532.—oko 1590.). Mletačka škola.

Žena Zebedejeva pred Isusom. (Dvor. II).

Žena je Zebedejeva zamolila Isusa, da njezinim dvjema sinovima dađe u svom kraljevstvu mjesto desno i lijevo do sebe, na koji su se nečedni zahtjev apostoli ljutili.

Iza Isusa tri apostola; manji sin Zebedejev stoji desno uz majku, a veći iza nje.

Platno. Vis. 0'92, šir. 1'65

236. FRANCESCO DA PONTE nazvan **IL BASSANO** (valjada 1549.—1592.). Mletačka škola.

Portret nepoznata odličnijeg muškarca. (Dvor. III).

Neki su taj portret dosudili slikarevu ocu Jacopu (1510.—1592.).

Platno. Vis. 1'16, šir. 0'94.

237. TIZIANO VECELLIO (1477.—1576.). Mletačka škola.

Mater dolorosa. (Dvor. Ic).

Ostrag su zapisane neke bilješke iz razliĉnih godina XVII. vijeka.

Drvo. Vis. 0'425, šir. 0'435.

238. TIZIANO VECELLIO (1477.—1576.). Mletačka škola.

Dva razdoblja ĉovjeĉjega Źivota. (Dvor. Ic).

U slikovitu kraju zaspala su pod jednim drvetom jedan na drugom dva gola mala djeĉaĉića, a treći veoma Źivahni sa zelenkastim krilima uspinje se preko njih i drŹi se za stablo, kao da bi se rad na nj popeti. (Bezbrizna i nestašna mladost.) U blizini sjedi osamljen ĉelav starac duge brade i ogledava ĉovjeĉju lubanju, što je drŹi u desnoj ruci. Drugu drŹi u lijevoj ruci, a dalje tri leŹe pred njim na zemlji. (Starost, koja Źivi samo u sjećanju na mile i drage pokojnike.) Podalje lijevo pred manjom grupom stabalja dvije male nejasne figure, kako se ĉini, jedna muška, a druga Źenska. — Gore je komad slike nadopunjen.

Među Tizianovim alegorijskim slikama ima jedna u Londonu, koja je ovoj, svakako izvor-

n o j slici Tizianovoj, srodna; samo je tamo prikazano i srednje razdoblje čovječjega života, između djetinjstva i starosti, naime mlada djevojka i pastir, koji je uči svirati.

Drvo, Vis. 0'57, šir. 0'49.

239. Stara nizozemska kopija po **TIZIANU VECELLIJU** (1477.—1576.). Mletačka škola.

Sv. Ivan Krstitelj. (Dvor. Ic).

Platno. Vis. 0'78, šir. 0'52.

240. **PARIS BORDONE** (oko 1500.—1571.). Mletačka škola.

Krunisanje Bogorodice. (Arkade).

Ispod krunisanja Bogorodice na zemlji skupina od trinaest svetaca, među kojima se ističu: desno apostoli Petar i Pavao pa Katarina i Petar mučenik, a lijevo Kristofor i jedna svetica s daščicom u rukama. U desnom uglu dolje poprsje donatora slike, ferrarskoga vojvode Alfonsa II. (1558.—1597.). Slika potječe iz negdašnje galerije kardinala Fescha.

Signatura: BORDONE.

Platno. Vis. 2'62, šir. 1'60.

241. **TIZIANO VECCELLIO** (1477. do 1576.). Mletačka škola.

Sveta obitelj. (Dvor. Ic).

Prekrasna ova slika, nabavljena u Rimu, općeno se priznaje kao Tizianov original, po kojem ima jedna kopija bez anđela, načinjena od Tizianova učenika Polidora Lanzani, nazvana Polidoro Veneziano (1515.—1565.).

Platno. Vis. 0'69, šir. 0'845.

242. JACOPO DA PONTE IL BASSANO
(* između 1510. i 1515., † 1592.). Mletačka škola.

Krštenje sv. Brigite (ili Veronike). (Dvor. II).

Biskup sv. Valentin (?) krsti sv. Brigitu (ili Veroniku) u nazočnosti više licâ.

Platno. Vis. 0'41, šir. 0'29.

243. GIAMBATTISTA CIMA DA CONEGLIANO (radio 1489.—1516.). Mletačka škola.

Dva sveca. (Dvor. II).

Drvo. Vis. 1'08, šir. 0'40+0'40.

244. Kopija po GIORGIU BARBARELLI
nazvanu **IL GIORGIONE** (oko 1478.—1510.).
Mletačka škola.

Našašće Mojsijino. Kopija akvarelnim bojama od bečkoga kopista Eduarda Kaisera (1821.—1895.) po izvornoj slici u galeriji Pitti u Firenci. (Nije izloženo).

U sredini kraljevna promatra dijete, koje joj je dvorkinja u kolijevci donijela. Uz nju dvije dvorske gospode i tri plemića, a pridolaze dva paža, od kojih jedan je crnac. Na desnoj strani sjedi veselo društvo, a na lijevoj je prikazana pratnja kraljevine, kako nastoji da spasi kolijevku iz rijeke.

Signatura: EDVARD KAISER n. Giorgione.

Papir. Vis. 0'315, šir. 1'09.

245. MLETAČKA ŠKOLA.*Mlečanka.* (Dvor. Ic).

Drvo. Vis. 0·345, šir. 0·265.

246. BONIFAZIO VENEZIANO (radio 1555.—1579.). Mletačka škola.*Bogorodica s Isusom i sv. Cecilija.* (Dvor Ic).

Lijevo do Bogorodice stoji sv. Cecilija s pal-mom u lijevoj ruci, koja je desnicu stavila na svirale od orguljâ. U pozadini pogled na dio Venecije.

Piatno. Vis. 0·43, šir. 0·63.

247. Isti.*Bogorodica s Isusom i Ivanom.* (Dvor. Ic).

Isti su sliku htjeli dodijeliti Tizijanu (1477.—1576.) i Parisu Bordonu (1500.—1571.).

Drvo. Vis. 0·48, šir. 0·39.

248. VINZENZO DI BIAGIO nazvan **CATENA** (* oko 1470., † 1531.). Mletačka škola.

Bogorodica sa svecima. (Dvor. Ib).

Bogorodica s djetetom, koje zamjenjuje svojim plamenim srcem srce svete duvne domini-kanke sv. Katarine sijenske, koja kleči kraj njih. Lijevo prima sv. Dominik biskupski štap i knjigu od sv. Pavla i Petra, koji se pojaviše u obla-cima.

Drvo. Vis. 0·515, šir. 0·65.

249. MLETAČKA ŠKOLA.*Mlečanka.* (Dvor. Ia).

Neki su sliku dosudili Giovaniiju Antoniju de Pordenone (1483.—1539.).

Drvo. Vis. 0'41, šir. 0'33.

250. ALESSANDRO BONVICINO nazvan **IL MORETTO DA BRESCIA** (oko 1498.—1555.) Škola u Bresciji.

Redovnik, koji kleči pred križem. Slika od god. 1519. (Dvor. Ia).

Na podnožju drvena propeća zapisano je: MDIXX

XVIII

Platno. Vis. 0'385, šir. 0'24.

251. FRANCESCO BASSANO (valjada 1549.—1592.). Mletačka škola.

Isus kod Marije i Marte. (Dvor. III).

Isus ulazi s dva učenika u blagovaonu, gdje ga pozdravlja Marta, a u ruke ljubi Marija. Za stolom sjedi muškarac, koji izdaje nalog nekoj ženi, koja iza njega kuha na ognjištu. Lijevo mlad muškarac hoće da podigne košaru s morskom ribom.

Platno. Vis. 0'82, šir. 1'19.

252. Možda ANDRIJA MEDULIĆ nazvan **IL SCHIAVONE** (rod. oko 1503. u Zadru, a umro 1563. u Mlecima). Mletačka škola.

Zaruke sv. Katarine. (Dvor. Ia).

Neki su sliku pripisivali Tintoretu (1518.—1594.).

Platno. Vis. 0'72, šir. 0'85.

253. BONIFAZIO VENEZIANO (1555.—1579.). Mletačka škola.

Isus i Samarićanka kod bunara. (Arkade).

Na lijevoj strani Isusovi učenici, a na desnoj Samarićanke iz Sichema.

Platno. Vis. 1'11, šir. 1'48.

254. ANDREA DE MICHELIS VICENTINO (1539.—1614.) Mletačka škola.

Sv. Stjepan prvomučenik. (Dvor. Ia).

Desno dolje signatura: VINCETIA »P« i povrh nje grb s jagnjetom.

Drvo. Vis. 1'32, šir. 0'88.

255. FRANCESCO BISSOLO (radio oko 1492.—1545.). Mletačka škola.

Obrezanje Isusovo. (Dvor. II).

Drvo, Vis. 0'44, šir. 0'64.

256. MLETAČKA ŠKOLA valjada iz XVIII. stoljeća.

Mlečanka. (Dvor. Ic).

Platno. Vis. 0'515, šir. 0'44.

257. ANDRIJA MEDULIĆ nazvan **IL SCHIAVONE** (rod. oko 1503. u Zadru, a umro 1563. u Mlecima). Mletačka škola.

Glazba. Alegorijska slika. (Arkade).

Drvo. Vis. 0'93, šir. 1'30.

258. Isti.

Na lijevo anđeo u lijetu. Ulomak veće slike. (Dvor. Ia).

Drvo. Vis. 0'68, šir. 0'81.

259. Isti.*Pedagogija.* Alegorijska slika. (Arkade).

Na oblacima sjedi mlada žena, a uhvatila je za kosu neposlušna dječaka, koji u ruci drži pločicu s nekim natpisom, Slika je premolovana.

Drvo. Vis. 0'97, šir. 1'26.

260. Isti.*Etnografija.* Alegorijska slika. (Arkade).

Na oblacima sjedi starac i pridiže jednom rukom čovjeka. Slika je nabavljena pod ovim imenom, ali bi se tu prije moglo pomišljati na stvaranje čovjeka. Slika je premolovana.

Drvo. Vis. 1'02, šir. 0'99.

261. Isti.*Mars i Venera.* Mitologijska slika. (Arkade).

Drvo. Vis. 2'00, šir. 1'72.

262. Kopija po **ANDRIJI MEDULIĆU**, nazvanu **IL SCHIAVONE** (rođ. oko 1503. u Zadru, a umro 1563. u Mlecima). Mletačka škola.

Autoportret slikara. Kopija od Riječanina Ivana Simonettija po izvornom portretu u galeriji Pitti u Firenci.

Platno. Vis. 0'49, šir. 0'39.

263. **ANDRIJA MEDULIĆ**, nazvan **IL SCHIAVONE** (rođ. oko 1503. u Zadru, a umro 1563. u Mlecima). Mletačka škola.

Dijana. Mitologijska slika. (Arkade).

Drvo. Vis. 1'02, šir. 0'91.

264. Isti.*Geografija* Alegorijska slika. (Arkade).

Drvo. Vis. 1'01, šir. 0'90.

265., 266. i 267. MLETAČKA ŠKOLA.*Isus i dvanaest apostola.* (Nije izloženo).

Na trećoj ploči Isus, lijevo do njega sv. Petar, a desno sv. Pavao. Na druge dvije ploče stoje ostali apostoli.

Slike potječu s predele nekoga žrtvenika. Neki su ih pripisali Carpacciju, a drugi Crivelliju (oko 1468.—1493.).

Drvo. Vis. 0'29—0'30, šir. 0'625+0'825+0'835.

268. MLETAČKA ŠKOLA.*Bogorodica sa svecima.* (Dvor. Ic).

Do Bogorodice mali Ivan. Dolje sv. Franjo Asiški i sveta neka duvna (sv. Klara?) s monstrancijom, te sijed bradat starac u misnom odijelu. Desno sjedi mladi donator slike u bogatu kneževskom odijelu, sa škatuljom, nekim darom u desnoj i palmom u lijevoj ruci.

Sliku su neki pripisali Pavlu Veronesu (1528. do 1588.).

Drvo. Vis. 0'85, šir. 0'635. Dar posvećenoga biskupa Franje Gašparića u Zagrebu 1885.

269. VITTORE CARPACCIO (radio prije 1490.—1520.). Mletačka škola.

Sveti Sebastijan. Slika od godine 1514 (Arkade).

Signatura:

» —P«
VICTOR
CARPATHIVS
VENETVS
M. D. XIII.

Drvo. Vis. 1'05, šir. 0'435.

270. VITTORE CARPACCIO (radio prije 1490.—1520.). Mletačka škola.

Sv. Petar mučenik. (Arkade).

Drvo. Vis. 1'05, šir. 0'345.

271. CARLETTO CALIARI (1570.—1596.). Mletačka škola.

Sreća i jakost. Alegorijska slika. (Dvor. II).

Sreća — bogato odjevena žena — metnula je desnu nogu na jednu kuglu (sreća se lako preokrene), kraj koje leže na rpi kruna, žezlo i mnoge druge dragocjenosti. Kraj nje stoji kao reprezentant jakosti Heraklo. Do njegove noge mali Eros.

Platno. Vis. 0'68, šir. 0'52.

272. MLETAČKA ŠKOLA XVI. vijeka.

Poklon triju mudraca. (Dvor. Ic).

Lijevo iza Bogorodice sv. Josip, a desno u klecalima donator slike, koji gleda na svoga sina, kako nosi povlaku plašta mudraca, koji kleči.

Slika je nabavljena pod imenom Pavla Veronesa (1528.—1588.).

Platno. Vis. 0'34, šir. 0'47. Dar kanonika Franje Račkoga 1890.

273. Kopija po TIZIANU VECELLIJU (1477.—1576.). Mletačka škola.

Sv. Marko. Kopija Splječanina Ivana Squarcine po izvornoj slici u crkvi S. Maria della Salute u Mlecima. (Nije izloženo).

Pred sv. Markom stoje na jednoj strani sv. Kuzman i Damjan, a na drugoj sv. Rok i Sebastijan.

Signatura: *Copia di Tiziano Squarcina,*

Platno. Vis. 0'68, šir. 0'44.

274. FRANCESCO BASSANO (valjada 1549.—1592.). Mletačka škola.

Isus u vrtu Getsemani. (Dvor. II).

Sliku su neki htjeli pripisati Jacopu Bassanu (rod. između 1510. i 1515.—1592.).

Platno. Vis. 0·70, šir. 1·00.

275. MLETAČKA ŠKOLA XVI. vijeka.

Glava sv. Ivana Krstitelja. (Dvor. Ia).

Platno. Vis. 0·35, šir. 0·455. Kupljeno g. 1892.

276. MLETAČKA ŠKOLA XVI. vijeka.

Sv. Ivan Krstitelj u pustinji. (Dvor. Ic).

Platno. Vis. 0·135, šir. 0·455. Kupljeno g. 1892.

277. FRANCESCO BASSANO (valjada 1549.—1592.). Mletačka škola.

Isus kod Marije i Marte. (Dvor. III).

Slika gotovo u svim dijelovima sjeća na onu pod br. 251., samo su figure u protivnom smjeru ponamještene.

Platno. Vis. 1·18, šir. 1·61. Dar iz ostave posvećenoga biskupa Franje Gašparića u Zagrebu 1893.

278. MLETAČKA ŠKOLA XVI. vijeka.

Poklon mudracâ. (Dvor. Ic).

Drvo. Vis. 0·50, šir. 0·635. Dar dr. Ivana Ružića u Zagrebu 1892.

279. MLETAČKA ŠKOLA.

Krštenje Isusovo. (Dvor. Ic).

Platno. Vis. 0·915, šir. 1·15. Dar iz ostave kanonika Eduarda Suhina u Zagrebu 1894.

280. Navodno **ANDRIJA MEDULIĆ**, nazvan **IL SCHIAVONE** (rod. oko 1503. u Zadru, a umro 1563. u Mlecima). Mletačka škola.

Bogorodica. (Dvor. Ia).

Bogorodica s djetetom na krilu, koje pozdravlja maloga Ivana, koji dolazi. Desno sv. **Franjo**.

Platno. Vis. 0·135, šir. 0·165.

281. EDUARD STEINLE (1810.—1886.). Austrijski slikar.

Sv. Ilija. Slika od g. 1866. (Dvor. IVb).

Svetac stoji na vatrenim kolima, koja četiri konja vuku u nebo. U lijevom uglu kleči prorok Elizej.

Signatura: 18 Umjetnikov monogram 66

Drvo. Vis. 0·51, šir. 0·76.

282. JAROSLAV ČERMAK (1831. do 1878.), češki slikar.

Ranjeni Crnogorac. Slika od god. 1873. (Dvor. V).

Ova kompozicijom i provedbom izvrsna slika prikazuje prizor iz stoljetne borbe Crnogoraca »za krst časni i slobodu zlatnu«. Na kraju gudurice, u vrletnom kršu crnogorskom, stoji diljkom oboružani Crnogorac i gleda u daljinu, gdje se vidi plamen sela zapaljena od Turaka, oko kojega se bije boj. Niže dolje dva ranjena junaka, od kojih se jedan upire o ramena svoga sinčića, a drugi sa zavezanom lijevom rukom ponosno stupa pred svojim pratiocem. Pred njima dva kršna

momka nose na nosiljci u bitki ranjenoga sijeda vojvodu. Na licu mu se vidi resignacija, ali i mirnoća, jer je ispunio dužnost prema otadžbini. Povorka se srela sa ženama i djevojkama, koje su se vrletnim putom uspele, da muževima i braći donesu hrane i zaire. Jedna stara i dvije mlade poklekale su, pa se mole Bogu, druge stoje i samilosno gledaju na ranjenika. Lica su sami portreti od prirode divne krasote. Tankočutnim svojim realizmom budi ova umjetnina osjećaje u gledaoca. kao da sluša pučkoga pjevača, kako slavi narodne junake.

Signatura: *Jaroslav Čermák 1873.*

Platno. Vis. 2'23, šir. 1'44.

283. HENRIK SIEMIRADZKI (1843. do 1902.), poljski slikar.

Krajolik. (Dvor. V).

Ravnica u rimskoj Kampanji.

Platno. Vis. 0'21, šir. 0'35.

284. Isti.

Krajolik iz rimske Kampanje s licima iz staroklasičkoga doba. Slika od g. 1877. (Dvor. V).

Signatura: *Henryk Siemiradzki Roma 1877 r.*

Platno. Vis. 0'49, šir. 0'64. Dar odlična neimenovana rodoljuba 1889.

285. LJUDEVIT SEITZ (1844.—1909.), njemački slikar.

Madona kao kraljica anđeoska. Slika od god. 1869. (Dvor. IVb).

Na okviru natpis: REGINA COELI LAETARE ALLELVIA.

Signatura (na malom kartonu među ružama):
 LVDOVICVS SEITZ
 ROMAE PINXIT
 A. D. 1869.

Drvo. Vis. 1'11, šir. 0'65

286. EDUARD STEINLE (1810.—1886.),
 austrijski slikar.

Sv. Veronika. Slika od god. 1875. (Dvor.
 IVb).

Signatura: 18 Umjetnikov monogram 75

Platno. Vis. 0'97, šir. 0'52.

287. LEOPOLD KUPELWIESER (1796.
 do 1862.), austrijski slikar.

Poklon mudracâ. Slika od g. 1861. (Dvor.
 IVb).

Iza Bogorodice s djetetom sv. Josip: lijevo
 tri istočna mudraca i njihova pratnja. U poza-
 dini Betlehem.

Signatura: *Kupelwieser Wien 1861.*

Platno. Vis. 1'47, šir. 1'48.

288. Isti.

Bogorodica sa svecima. (Dvor. IVb).

Lijevo od Bogorodice stoji anđeo s liljanom,
 a pred njom sjedi sv. Ivan evanđelist s knjigom
 i orlom. Uz prijestolje dvije skupine svetaca: u
 onoj lijevo sv. Ivan Krstitelj, a u drugoj desno
 sv. Josip s liljanom i voćem.

Platno. Vis. 1'44, šir. 1'46.

289. NIKOLA MAŠIĆ (* u Otočcu 28. XI. 1852., † u Zagrebu 4. VI. 1902.), hrvatski slikar.

Ljetna idila. (Dvor. VIb).

Signatura: *Nikola Mašić.*

Platno. Vis 0'61, šir. 1'22.

290. JAN MATEJKO (1838.—1893.), poljski slikar.

Smrt poljskoga kralja Przemislawa. Slika od god. 1875. (Dvor. V).

Slika prikazuje, kako su braniborski knezovi, i to dva Otona i Konrad, napali poliskoga kralja Przemislawa (1279.—1296.), kojega je premoć pobudila njihovu zavist, i to u Rogožnu, gdje su ga i ubili dne 10. veljače 1296. Kralj, koji je već svladan, brani se kratkim mačem od trojice napadača, a četvrti leži teško ranjen na zemlji. Kroz vrata je dotrčala očajna kraljica Riksa s malim djetetom, a pred njom leži strijelicom ubijeni kraljevski dvorjanik. Lijevo kraj otvorena kamina nastoji oklopnik, kako bi bacio poljskoga protivnika u vatru.

Signatura: *Jan Matejko 1875.*

Drvo. Vis. 0'84, šir. 0'61.

291. VLAHO BUKOVAC (* u Cavtatu 4. VII. 1855.), savremeni hrvatski slikar.

Mlada patricijka. Slika od godine 1890. (Dvor. VIc).

Signatura: *B. Bukovac*
Paris 1890.

Platno. Vis. 1'26, šir. 0'95.

292. CHRISTIAN SELL (1831.—1883.),
njemački slikar.

Obrana grada. Prizor iz tridesetogodišnjega rata. Slika od god. 1861. (Dvor. IVb).

Signatura: *Chr. Sell. Düsseldorf 1861.*

Platno. Vis. 0.58, šir. 0.74. Darovala k. a. unica f. ušlan.

293. FRANJO SALGHETTI-DRIOLI (*
u Zadru 1811., † u Zadru 19. III. 1877.). Hrvatski slikar.

Kristofor Kolumbo u lancima. (Dvor. V).

Kad je Krištof Kolumbo na svom trećem putovanju u Ameriku (1498.) htio uvesti red na Hispanioli (otok Haiti), bješe od svojih neprijatelja na španjolskom dvoru optužen. Na Hispaniolu bi poslan kao povjerenik Bobadilla, da provede istragu, a ovaj dade Kolumba u lance okovati i otpravi ga u Španiju. Ovaj događaj prikazuje slika.

Platno. Vis. 0.73, šir. 0.98.

294. ALESSANDRO CASTELLI, talijanski slikar XIX. vijeka.

Seljaci pred Madonom. Slika od g. 1864. (Dvor. III).

Signatura: *Alessandro Castelli f. 1864.*

Platno. Vis. 0.98, šir. 1.60.

295. EDUARD STEINLE (1810.—1886.),
austrijski slikar.

Bogorodica. Slika od g. 1867. (Dvor. IVb).

Signatura: 18 Umjetnikov monogram 67

Platno. Vis. 0.86, šir. 1.28.

296. NIKOLA CONSONI (1814.—1884.), talijanski slikar.

Papa Hadrijan II. i slavenski apostoli sv. Ćiril i Metodije. (Stubišće).

Prikazuje po Slavenstvo veoma znameniti događaj, kako papa Hadrijan II. braći Ćirilu i Metodiju dopušta, da se u crkvi služe slavenskim jezikom i upotrebljavaju po njima uredene liturgijske knjige. Na prijestolju sjedi papa i govori Konstantinu (Ćirilu), koji kleči i prikazuje mu liturgijsku knjigu. Iza Konstantina stoji Metodije s metropolitskim štapom u desnici, a druga trilica promatraju prizor. Lijevo u kutu iza pape donator biskup Strossmayer i njegov sekretar, kanonik dr. Nikola Voršak.

Platno. Vis. 2'90, šir. 1'96.

297. NIKOLA MAŠIĆ (* u Otočcu 28. XI. 1852., † u Zagrebu 4. VI. 1902.), hrvatski slikar.

Gušćarica na Savi. (Dvor. IVb).

Signatura: *Nikola Mašić.*

Platno. Vis. 0'92, šir. 2'285.

298. ALESSANDRO CASTELLI (1809. do 1902.), talijanski slikar.

Samostan. Slika od g. 1865. (Dvor. V).

Signatura: *Alessandro Castelli in Roma 1865.*

Platno. Vis. 1'00, šir. 1'36.

299. Isti.

Pogreb Isusov. Slika od g. 1869. (Dvor. III).

Signatura: *Alessandro Castelli f. in Firenze 1869.*

Platno. Vis. 0'99, šir. 1'60.

300. FRANJO SALGHETTI-DRIOLI (* u Zadru 1811., † 19. III. 1877.). Hrvatski slikar.

San Faraonov. (Dvor. V.)

Predmet je slici priča, kako je kralj misirski Faraon sanjao, da će mu jedan Izraelac stati na krunu. Vračari mu protumačiše san tako, da će ga svrgnuti onaj, koji mu stane na krunu. Mali Mojsija, gojenac Faraonove kćeri, stane u igri na krunu, a ne prođe dugo, te se proročanstvo ispuni. Uz Faraona prislonio se mali Mojsija, desno Faraonova kći, a na oba kraja stoji više osoba.

Signatura: 1840.

*F. Salghetti Drioli
pingeva.*

Platno. Vis. 2·20, šir. 3 40.

U velikoj akademijinoj dvorani nalazi se velika Salghettijeva alegorijska slika „Jugoslavija“.

301. W. KOTARBINSKI (* 1849.), poljski slikar.

Bijeg u Egipat. Slika od g. 1875. (Dvor. V).

Signatura: *W. Kotarbinski*

Roma

1875.

Platno. Vis. 1·54, šir. 2·23.

302. FRANCESCO HAYEZ (1791. do 1882.), talijanski slikar.

Hektor se prašta od Andromahe. (Dvor. III).

Predmet slike uzet je iz Homerove Ilijade. Hektor, glavni junak Trojanaca, spremio se, da

pode u boj, pa se prašta od svoje žene Andromache. Iza nie mali sinčić Astianaks, kojega je dadilja donijela.

Platno. Vis. 1 65, šir. 1 54. Negda vlasnost zagrebačkoga nadbiskupa Jurja Haulika.

303. ALEKSANDAR MAKSIMILIJAN SEITZ (1811.—1888.). Njemački slikar. Izveo je sa svojim sinom Ljudevitom freske u dakovačkoj stolnoj crkvi.

Isus, sv. Josip i sv. Juraj. Triptih. Slika od god. 1885. (Dvor. IVb).

Umjetnik je naslikao oba sveca imenjaka biskupa Strössmayera, a u sredini simbolički izrazio biskupovu ljubav za hrvatsku mladež, koju je posvjedočio osnivanjem prosvjetnih zavoda i podupiranjem. Slika je izrađena u slogu XV. vijeka.

U sredini Isus, prijatelj malenih, ostrag lijevo tri apostola, a desno dvije majke, koje k njemu vode svoju djecu. — Na slici lijevo: sv. Josip daje Isusu liljan, a jedan anđeo za nj bere cvijeće; ostrag čita majka božja i iza nje zbor anđela; u kućici lijevo vrši anđeo Josipov stolarski posao. — Na slici desno: Sv. Juraj na konju. — Povrh ovih slika dva medaljona: U jednom anđeo Gabrijel s liljanom, u drugom Marija i sv. duh u obliku goluba. — Na donjem rubu: 1. U srednjem dijelu grbovi slavonski, hrvatski, biskupov, bosanski i dalmatinski. 2. Lijevo posveta prvostolne crkve dakovačke, od koje biskup, prućen svećenstvom, prikazuje sv. Petru model; s druge strane umjetnici, koji su kod gradnje sarađivali (naprijed oba slikara Seitz i kipar Donegani). 3. Desno slavenski apostoli Ćiril i Metodije predstavljaju biskupa sv. Petru (jedinstvo crkve), prema kojem ide hrvatski narod noseći darove.

Signatura na svakoj od one tri slike:

ALESS. MASS. SEITZ

ROMA 1885.

Drvo. Vis. 0·72, širina svake slike 0·42. Promjer okruglih medaljona 0·095. Visina sličića na donjem rubu 0·085, širina svake 0·34.

304. FRANJO LEO RUBEN (* 1842. u Pragu), austrijski slikar.

Mletačka prodavačica cvijeća. (Dvor. V).

Signatura: *F. Ruben* 188

Platno. Vis. 1·61, šir. 1·01.

305. NIKOLA CONSONI (1814.—1884.), talijanski slikar.

Isus u oltarskoj tajni. (Dvor. Ia).

Platno. Vis. 4·34, šir. 2·23.

306. Isti.

Bogorodica neoskvrnuto začeta. (Dvor. Ib)

Platno. Vis. 4·31, šir. 2·18.

307. NIKOLA MAŠIĆ (* u Otočcu 28. XI. 1852., † u Zagrebu 4. VI. 1902.), hrvatski slikar.

Ličanin. (Dvor. VIb).

Signatura: *slikao*

Nikola Mašić.

Platno. Vis. 0·43, šir. 0·32. Kupljeno 1890.

308. FERDO QUIQUEREZ (Kikerec) (rodio se u Budimu 18. III. 1845., † u Zagrebu 12. I. 1893.), hrvatski slikar.

Novica Cerović. Slika od g. 1889. (Dvor. VIc).

Portret crnogorskoga junaka, kojega je opjevao Ivan Mažuranić u »Čengiće-agi«. Desno gore natpis: Novica Cerović † starinom Drobnjak † Junak Mažuranićeve pjesme † »Smrt Smaila Čengiće-age«.

Signatura: *F. Quiquerez*

1889.

Platno. Vis. 0·96, šir. 0·73.

309. NIKOLA MAŠIĆ (* u Otočcu 28. XI. 1852., † u Zagrebu 4. VI. 1902.), hrvatski slikar.

Na odmoru. (Dvor. VIb).

Signatura: *NIKOLA MAŠIĆ.*

Platno. Vis. 0·80, šir. 1·30.

310. O. CELESTIN MEDOVIĆ (* 17. XI. 1859. na Kuni, † 27. I. 1920. u Sarajevu), hrvatski slikar.

Sveti Bonaventura. (Dvor. VIa).

Poprsje velikoga sredovječnog bogoslovca (1221.—1274.).

Signatura: *C. F. Medović*

Platno Vis. 0·66, šir. 0·48.

311. GEBHARD IVAN FLATZ (1800.—1881.), austrijski slikar.

Isus se ukazuje Mariji. (Dvor. VIb).

Platno. Vis. 1·51, šir. 1·00.

312. O. CELESTIN MEDOVIĆ (* 17. XI. 1859. na Kuni, † 27. I. 1920. u Sarajevu), hrvatski slikar.

Sv. Franjo Asiški. (Dvor. VIa).

Signatura: *C. F. Medović*

Platno. Vis. 0·63, šir. 0·46. Kupljeno 1891.

313. ANTUN ARON (* u Osijeku 1859.), hrvatski slikar.

Slijepa djevojka u crkvi. Slika od god. 1888. (Dvor. VIb).

Signatura: *Toni Aron München*
1888

Platno. Vis. 1·35, šir. 0·98. Kupljeno 1891.

314. HENRYK SIEMIRADZKI (1843.—1902.), poljski slikar.

Talijanka. Studija. (Dvor. V).

Platno. Vis. 0·26, šir. 0·18. Darovao dr. Ivan Ružić u Zagrebu 1892.

315. JOSEPH LAURENS DYCKMANS (1811.—1888.), nizozemski slikar.

Portret nepoznata muškarca. (Dvor. IVa).

Naprijed okrenuto poprsje mladega muškarca s kapom na glavi.

Platno. Vis. 0·21, šir. 0·18.

316. VLAHO BUKOVAC (* u Cavtatu 4. VII. 1855.), hrvatski slikar.

Biskup J. J. Strossmayer. Slika od god. 1892. (Dvor. Ib).

Portret biskupa, kada je bio 76 godina star. Ovo je od sama umjetnika načinjena repeticija izvorne slike, koja se nalazi kod gđe. Albertine Hadrovske, biskupove nećakinje.

Signatura: *V. BUKOVAC*
1892

Platno. Vis. 1·44, šir. 1·12. Darovano g. 1893.

317. FERDO QUIQUEREC (Kikerec) (* u Budimu 18. III. 1845., † u Zagrebu 12. I. 1893.), hrvatski slikar.

Crnogorac. (Dvor. VIa).

Portretno poprsje mlada crnogorskoga vojnika, što ga je slikar izradio boraveći u Crnoj Gori.

Platno. Vis. 0·56, šir. 0·44. Kupljeno 1893.

318. BEČKA ŠKOLA XIX. vijeka.

Gorski kraj. (Dvor. V. stup).

Platno. Vis. 0·29, šir. 0·375. Dar iz ostave kanonika Eduarda Suhina u Zagrebu 1894.

319. IVAN ZASCHE (* 1830. u Jabloncu u Českoj, † 1865. u Zagrebu), austrijski slikar, koji je u pedesetim godinama XIX. stoljeća radio u Zagrebu.

Krajolik. (Dvor. VIa).

Papir. Vis. 0·47, šir. 0·37. Dar iz ostave kanonika Eduarda Suhina u Zagrebu 1894.

320. A. BAYER, njemački slikar, iz sredine XIX. stoljeća.

Krajolik. Slika od god. 1853. (Dvor. IVb).

Signatura: *A. Bayer 1853.*

Drvo. Vis. 0·21, šir. 0·165. Dar iz ostave kanonika Eduarda Suhina u Zagrebu 1894.

321. R. H., nepoznat slikar.

Krajolik. Slika od god. (18)09. (Dvor. V).

Signatura: *R / H 09*

Platno. Vis. 0·31, šir. 0·54. Dar iz ostave posvećenoga biskupa Franje Gašparića u Zagrebu 1893.

322. VLAHO BUKOVAC (* u Cavtatu r. VII. 1855.), hrvatski slikar.

Gundulić zamišlja »Osmana«. Slika od god. 1894. (Dvor. Vlc).

Gundulić je prikazan u času, kad zaziva vile, da ga nadahnu za veliku pjesan »Osman« (I. 29. i d.): »O djevice čiste i blage, — kê vrh gore slavne i svete — slatkom vlasti pjesni drage — svijem pjevocim naričete, — narecite sad i meni: — kako istočnom caru mladu — smrt vi-tezi nesmiljeni — daše u svom Carigradu.« Pjesnik leži na kraju dubrave s pridignutim gornjim tijelom. Nad njim lebde tri vile, od kojih se jedna prstima jedne ruke dotiče njegova tjemena, a u drugoj drži zlatan vijenac. Druga vila pre-bire po liri, a treća svira na dvojnicama. U prednjem dijelu prikazuju se pjesniku prizori iz devetoga pjevanja »Osmana«: Pred njim se u bistru šumskom jezeru kupaju Sokolica i njezine drugarice, a za pjesnikom u gustoj se dubravi vide poljske gospođe, što ih je amazonka Sokolica s drugama na plesu zarobila i povezane kao robinje zaklonila u dubravu. Za dimom goruće kuće vidi se s lovcima kraljević Vladislav, koji se u lovu po sreći namjerio na Sokolicu i njene drugarice, da im otme gospođe. Dolazak kraljevića zastrašuje amazonke. Kroz dim se nadalje još nazire, kako Kizlar-aga uz goruću kuću slije-pome i jadnome starcu Ljubdragu, jedinomu ostatku raških despota, otima zadnju utjehu, nje-govu jedinicu kćerku Sunčanicu (VIII. pjevanje); a malo naprijed se razbira, kako crnac po Dau-tovoj zapovijedi na strašan način davi svoga cara Osmana (XX. pjevanje). U pozadini se vidi,

kako sunce iza Srđa nad Dubrovnikom prosiplje prve zrake.

Signatura: V. BUKOVAC
Zagreb 1894.

Platno. Vis. 1'85, šir. 3'08.

323. ALEKSANDAR MAKSIMILIJAN SEITZ (1811.—1888.). njemački slikar.

Isus tjera trgovce iz hrama jerusolimskoga.
Nacrt krejonom. (Stubišće).

Iza Isusa sv. Petar i sv. Ivan.

Papir. Vis. 4'36, šir. 5'64.

324. TALIJANSKA ŠKOLA.

Otmica Ganimedova. Akvarel. (Dvor. I. stup 1).

Ivan Kukuljević pripisivao je ovu sliku glasovitomu sitnoslikaru Giuliju Cloviju (* 1498. u Grižanima u Hrv. Primorju † 1578.), koji da ju je za toskanskoga vojvodu izradio po Michelangelovoj risariji. Clovijeva je minijatura još na početku XVIII. vijeka bila u Firenci, ali je kasnije nestala. Kukuljević misli, da je to ova slika, koja je iz zbirke Dra. Kölbla dospjela u Artarijinu trgovinu umjetninâ u Beču, gdje ju je on g. 1878. kupio.

Papir. Vis. 0'185, šir. 0'27. Darovao Ivan Kukuljević Sakcinski 1889.

325. IVAN FRIDRIK OVERBECK (1789. do 1869.), njemački slikar.

Poklon mudracâ. Nacrt olovkom od god. 1869. (Nije izloženo).

Umjetnikov
Signatura: monogram
1869.

Papir. Vis. 2'88, šir. 1'98.

326. Isti.

Zadnji sud. Nacrt olovkom; nedovršen.
(Nije izloženo).

Na oblacima sudac Isukrst; pred njim Majka Božja, Ivan Krstitelj i apostoli. U drugom redu anđeli, arkandeo Mihajlo s trubljom, pa proroci, crkveni oci, mučenici i djevice. U donjem redu lijevo anđeli, koji uznose pravednike, a desno drugi, koji tjeraju nepravednike u ponor.

Papir. Vis. 1'06, šir. 1'05.

327. Isti.

Smrt sv. Petra. Nacrt olovkom od god. 1868. (Nije izloženo).

Sv. Petar kraj križa pozdravlja prikazu Spasitelja.

Signatura: 18 Umjetnikov monogram 68

Papir. Vis. 1'07, šir. 0'905.

328. Isti.

Zbor anđeoski. Nacrt olovkom. (Nije izloženo).

Papir. Vis. 0'99, šir. 1'99

329. Isti.

Propovijed sv. Petra. Nacrt olovkom od god. 1868. (Nije izloženo).

Sv. Petar govori narodu. U pozadini drugi apostol propovijeda drugoj skupini naroda.

Signatura: 18 Umjetnikov monogram 68

Papir. Vis. 1'07, šir. 0'905.

330. Isti.

Odabranje Petrovo. Nacrt olovkom od god. 1867. (Nije izloženo).

Isus poziva ribara Petra, da ga slijedi. Petar ostavlja lađicu i mrežu, pa ide za Isusom. U pozadini genezaretsko jezero.

Signatura: 18 Umjetnikov monogram 67

Papir. Vis. 1'07, šir. 0'905.

331. Kopija po **PIETRU PERUGINU** (1446./7.—1528.). Umbrijska škola.

Isus na križu. Kopija akvarelnim bojama od bečkog kopista Eduarda Kaisera (1821.—1895.) po izvornoj slici u crkvi S. Maria dei Pazzi u Firenci. (Nije izloženo).

U sredini Isus na križu, pod kojim kleči sv. Magdalena; lijevo Bogorodica sa sv. Bernardom, desno sv. Ivan sa sv. Benediktom.

Signatura: *Eduard Kaiser nach Perugino.*

Papir. Vis. 0'79, šir. 1'42.

332. IVAN FRIDRIK OVERBECK (1789. do 1869.), njemački slikar.

Sveti Petar zatajuje Isusa. Nacrt olovkom od g. 1868. (Nije izloženo).

U pozadini Isus pred Pilatom.

Signatura: 18 Umjetnikov monogram 68

Papir. Vis. 1'07, šir. 0'905.

333., 334., 335. i 336. Isti.

Četiri evanđelista. Nacrti olovkom od g. 1868. (Nije izloženo).

Signatura: 18 ^{Umjetnikov} _{monogram} 68

Papir. Vis. 1'50, šir. 1'04.

337. ALEKSANDAR MAKSIMILIJAN SEITZ (1811.—1888.), njemački slikar.

Sv. Đuro. Nacrt na slonovoj kosti od g. 1874. (Nije izloženo).

Signatura: St. GEORG — A. M. Seitz
1874

Slonova kost. Vis. 0'10, šir. 0'05.

338. Kopija po ANDREJI DEL SARTO (1486.—1521.). Florentinska škola.

Rođenje bl. djevice. Kopija akvarelnim bojama bečkog kopista Eduarda Kaisera (1821.—1895.) po izvornoj slici u crkvi S. Annunziata u Firenci. (Nije izloženo).

Rodilja sv. Ana leži na postelji, a uz nju je više ženâ; uz kamin dadilja s novorođenčecom na krilu.

Signatura (na kaminu):
ANDREAS
FACIEBAT
A. D. MDXIII

i dolje:

*Eduard Kaiser cop.,
„Florenz 1867*

Papir. Vis. 0'60, šir. 0'50.

339. ALEKSANDAR MAKSIMILIJAN SEITZ (1811.—1888.), njemački slikar.

Franjo Asiški. Nacrt. (Nije izloženo).

Slonova kost. Vis. 0'13, šir. 0'095.

340. NIKOLA CONSONI (1814.—1884.), talijanski slikar.

Sv. Petar predstavlja sv. Pavla apostolskomu zboru. Nacrt krejonom, po kojem je izvedena slika u bazilici sv. Pavla izvan zidinâ u Rimu. (Nije izloženo).

Sv. Petar doveo je svojim drugovima novoga druga Pavla.

Signatura: *Nic. cav. Consoni, Romae, inv. & delin.*

Papir. Vis. 4'1, šir. 2'66.

341. IVAN FRIDRIK OVERBECK (1789. do 1869.), njemački slikar.

Isus predaje Petru svoje stado. Nacrt olovkom od god. 1868. (Nije izloženo).

Signatura: 18 Umjetnikov monogram 68

Papir. Vis. 1'07, šir. 0'905.

342. Isti.

Isus hodi po moru. Nacrt olovkom od g. 1867. (Nije izloženo).

Isus pruža ruku Petru, koji propada u vodu. Iza njih ladica s apostolima.

Signatura: 18 Umjetnikov monogram 67

Papir. Vis. 1'07, šir. 0'905.

343. LJUDEVIT SEITZ (1844.—1909.),
njemački slikar.

Potop. Nacrt krejonom od g. 1862., po kojem je u srednjem glavnom brodu đakovačke stolne crkve izrađena slika na ljepu (fresko). (Stubište).

Vode su već potopile zemlju, samo vršak jednoga brda ostade suh, gdje je nekoliko ljudi našlo utočište. Među njima je jedna starica, koja spominje božju kaznu. U njezino se krilo sakriva mlada žena. Kraj nje sjedi starac, ne pazeci na dječaka, koji ga strašivo nešto pita, ni na očajne riječi mlađega čovjeka, koji sjedi iza njega. Niže sprijeda druga je grupa: jedna žena s dojenčecom, koju muž samilosno diže na kopno, mrko gledajući starac i ležeći jedan mladić s toboľcem punim strijelica. Ovamo se baš spasilo još i više svijeta: jedan muž, koji u očaju diže ruke; drugi, koji nosi na kopno one-sviještenu ženu; treći je na konju doplivao, pa ga sad ostavlja, a četvrtoga je donijelo stablo, koje pliva po vodi; kod petoga plivača (desno) vidi se izražaj straha, hoće li još naći mjesta na onom malom prostoru. U pozadini lijevo stupa nekoliko ljudi kroz plitku vodu, a jedan se okreće k golemoj Noemovoj lađi i uzdignutim rukama moli, da ga primu. U blizini starac mirno leži na dasci. Na desnom kraju došlo je do žestoka boja između nekih osoba, koje se nalazile u čamcu, i drugih, koje bi se rado na silu u nj da popnu.

Umjetnikov
Signatura: monogram 1862

Papir. Vis. 3 87, šir. 5 045.

344. IVAN FRIDRIK OVERBECK (1789. do 1869.), njemački slikar.

Sv. Petar liječi hroma čovjeka. Nacrt olovkom od god. 1868. (Nije izloženo).

Desno iza prizora blagosiva apostol Ivan.
Signatura: 18 ^{Umjetnikov} monogram 68

Papir. Vis. 1'07, šir. 0'905.

345., 346., 347. KARLO ROESNER (1804. do 1869.), rodom Bečanin, arhitekt dakovačke stolne crkve.

Nacrti đakovačke stolne crkve od g. 1866. i 1867. (Nije izloženo).

Nacrti prikazuju unutrašnjost (345), prednju fasadu (346) i tloris (347) stolne crkve u Đakovu, kojoj je začetnik biskup Strossmayer.

345. Papir. Vis. 1'12, šir. 0'795.

Signatura: *Carl Roesner*
Wien Jänner 1867.

346. Papir. Vis. 1'00, šir. 0'72.

Signatura: *Carl Roesner 1867.*

347. Papir. Vis. 1'10, šir. 0'75.

Signatura: *Carl Roesner*
März 1866.

348. IVAN FRIDRIK OVERBECK (1789. do 1869.), njemački slikar.

Oslobođenje sv. Petra iz tamnice. Nacrt olovkom od g. 1868. (Nije izloženo).

Signatura: 18 ^{Umjetnikov} monogram 68

Papir. Vis. 1'07, šir. 0'905.

349., 350., 351. *Ormar s minijaturama, urešenim rukopisima, medaljama i t. d.* (Dvor. III).

Br. 1 – 18. *Četiri velike i četrnaest malih minijatura* potiču iz dva rukopisa, koje su u prvom deceniju XVI. stoljeća na dvoru u Ferrari minijaturama uresili slikari Matteo da Milano, Tommaso da Modena i Cesare dalle Vieze. Velike su slike bile pred natpisnim listovima četiriju dijelova brevijara vojvode Ercola I. (1471. – 1505.), a ostalih je četrnaest iz oficija vojvode Alfonsa I. (1505. – 34.). Sve su slike od jedne ruke, i to od najboljega od spomenutih slikara, valjada Mattea da Milano. Ove slike, koje spadaju među najbolje, što ih je talijanska umjetnost u doba renaissance stvorila, negdje su oko sredine XIX. vijeka iz rukopisâ izrezane i stavljene u promet. Biskup ih je Strossmayer u sedamdesetim godinama kupio u Amalfiju kod Napulja. Na jednoj velikoj (br. 4.) i na svim malim slikama odrezani su ornamentalni okviri.

Br. 1. *Prizori iz života sv. Pavla.* Natpisna slika iz brevijara ferrarskoga vojvode Ercola I.

U okviru, koji je urešen kandelabrima, akantovim hvojama, biserjem i draguljima, imade šest medaljona sa sličicama: gore poprsje anđela Gabrijela, na stranama poprsje dvojice proroka, dolje u sredini na kameji naknadno naslikano poprsje apostola Alfonsa I., a na stranama obraćenje apostola Pavla i kako Ananija Pavlu vraća izgubljeni vid.

Velika srednja slika prikazuje oštećenu građevinu u Bramanteovu slogu, s dječakom u gornjem spratu, koji drži grb obitelji Este. U zgradi stoje u razgovoru tri muškarca, možda portreti trojice minijatora, koji su slikali brevijar. Pred zgradom stoji sv. Pavao i budi svoja tri druga. Na nebu u oblacima Isus s kerubinima, koji blagosiva. U pozadini opet sv. Pavao, kojega slijede vjernici.

Vis. 0'335, šir. 0'235.

Br. 2. *Prizori iz života sv. Petra i Andrije.* Natpisna slika za *Proprium sanctorum* u brevijaru ferrarskoga vojvode Ercola I.

U okviru s kandelabrima četiri medaljona: gore i desno štitovi za grbove, dolje svezani apostol Andrija pred poganskim kraljem, a lijevo sv. Petar na križu.

Velika srednja slika prikazuje, kako Isus zove ribare Petra i Andriju, koji na čamcu u jezeru hvataju ribu, da ga slijede.

Vis. 0'34, šir. 0'25.

Br. 3. *Prizori iz života kralja Davida.* Natpisna slika za *Psalterium* u brevijaru ferrarskoga vojvode Ercola I.

U okviru četiri medaljona: gore nejasan grb, desno poprsje Davidovo, dolje, kako David siječe Golijatu glavu, a lijevo, kako je donosi Izraelcima.

Na velikoj srednjoj slici dijelom razorena građevina iz doba renaissance sa dva čovjeka u jednoj loggiji u gornjem spratu. Unutra u jednom trijemu stari kralj David, kojemu mladić pokazuje lijepu Betsabu. Vani brežuljast kraj

s gradskim vratima, na koja ulazi konjanik, i u pozadini konjanička četa. Sprijeda kraj ribnjaka sjedi David i udara na kitaru. Na oblacima Jehova s krugljom.

Vis. 0'34, šir. 0'25.

Br. 4. *Svi sveti.* Natpisna slika za Comune sanctorum u brevijaru ferrarskoga vojvode Ercola I.

Prikazana je niskim zidom ograđena građevina, kojoj nad ulazom piše »Paradisus«. Pred vratima stoje dva zlatna anđela, koji mole, a nad njima anđeo s podignutim mačem. U stražnjem dijelu raja sjedi Isus na dugu među kerubinima i blagosivlje. Kraj njega sjede kao glavni zagovornici Marija, Ivan Krstitelj i apostoli, a pred ovima redom prema litaniji crkveni oci, patrijarke, mučenici, priznanici i djevice. Ornamentalni okvir slike odrezan je.

Vis. 0'23, šir. 0'16.

Br. 5 – 18. *Minijature* iz oficija ferrarskoga vojvode Alfonsa I.

Br. 5. *Blagovijest.*

Dolje imenima označeni sjede proroci Isaija, David, Ezekijel i Jeremija, koji su prorekli došašće Spasiteljevo.

Vis. 0'15, šir. 0'085.

Br. 6. *Marija kod Elizabete.*

Ličvo stoji Zakarija, a desno iza Marijina lika starija žena.

Vis. 0'145, šir. 0'085.

Br. 7. *Isusovo rođenje.*

Lijevo kraj Bogorodice i Isusa anđeo i mali Ivan s jagnjetom te dva pastira. Desno u unutrašnjosti zgrade kleči sv. Josip, kojega pozdravlja dječak prolazeći van.

Vis. 0'15, šir. 0'085.

Br. 8. *Poklonstvo mudraca.*

Vis. 0'17, šir. 0'105.

Br. 9. *Isusovo obrezanje.*

Lijevo kraj Bogorodice sv. Josip i služavka, desno dva Izraeličanina pjevaju iz knjige. U pozadini dva mlada svećenika.

Vis. 0'145, šir. 0'085.

Br. 10. *Davidova molitva.*

Nad Davidom se javlja svijetlo kao znak, da će se Bog ukazati.

Vis. 0'145, šir. 0'085.

Br. 11. *Judin poljubac.*

Do Jude i Isusa sv. Petar, koji odsijeca Malku uho; desno više vojnika. U pozadini bježi jedan apostol na brdo.

Vis. 0'145, šir. 0'085.

Br. 12. *Isus na križu.*

Pred križem, koji je Magdalena zagrlila, lijevo je majka božja, a desno apostol Ivan.

Vis. 0'145, šir. 0'085.

Br. 13. *Uskrsnuće.*

Vis. 0'145, šir. 0'085.

Br. 14. *Uzašašće Isusovo.*

Vis. 0·145, šir. 0·085.

Br. 15. *Sašašće duha svetoga.*

Visina 0·145, šir. 0·085.

Br. 16. *Marijina smrt.*

U kripti blagosivlje sv. Petar majku božju na odru. Naokolo apostoli, a sprijeda lijevo sveti Josip sa zelenom grančicom.

Vis. 0·15, šir. 0·085.

Br. 17. *Jesseovo stablo.*

Na zemlji leži stari kralj Jesse, kojemu iz boka raste stablo s poprsjima osmorice Isusovih preda na granama; gore majka božja s djetetom. Kralj pokazuje na jednu ploču s proročanstvom proroka Isaije.

Vis. 0·145, šir. 0·085.

Br. 18. *Triumf smrti.*

Usred poplave goruća kuća, a ispred nje preko mrtvih tjelesa stupa smrt u liku okosnice, koja kosom zamahuje protiv nekog pape, koji bježi. Kraj pape skače kosmat demon i diže otvorenu knjigu. Lijevo izmiče okrunjen vladar.

Vis. 0·145, šir. 0·09.

Br. 19. *Rukopisni molitvenik iz XV. vijeka,* rađen u sjevernoj Francuskoj. Vezan u crvenu kožu. Vis. 0·21, šir. 0·135.

Sadrži 197 listova s divnim minijaturama i dekoracijama. Oveće su slike: a) Na obrubu kalendara za svih dvanaest mjeseci (list 1—12)

svega 98 sličica svetaca, poslova, što se u dotičnom mjesecu rade, i simboli zvijezda. b) Na cijelom listu: Smrt sv. Ivana apostola (l. 14.), sv. Luka slika Bogorodicu (l. 16.), sv. Matija evanđelist (l. 18.), sv. Marko evanđelist (l. 20.), Bogorodica s anđelima (l. 22.), snimanje Isusa s križa (l. 27.), blagovijest (l. 30.), pozdrav sv. Jelisave (l. 50.), rođenje Isusovo (l. 63.), obavijest pastirâ (l. 69.), poklon mudracâ (l. 75.), obrezanje Isusovo (l. 80.), krali Irud (l. 85.), krunisanje Bogorodice (l. 93.), Isus u vrtu Getsemani (l. 134.), i posljednja pričest (l. 140.), a uz svaku veliku sliku ima u obrubu po pet malih sličica. Počevši od 186. lista služe kao ures slijedeće manje slike: arkandeo Mihajlo (l. 187.), sv. Petar i Pavao (l. 187.), kamenovanje sv. Stjepana (l. 188.), muka sv. Lovre (l. 189.), sv. Sebastijan (l. 190.), sv. Jakov (l. 191.), sv. Hristofor (l. 192.), napast sv. Antuna pustinjaka (l. 194.), sv. Nikola (l. 194.), sv. Katarina (l. 195.), sv. Margarita (l. 196.), sv. Barbara (l. 196.) i sv. Magdalena (l. 197.). Po cijeloj knjizi ima mnogo fino izvedenih inicijala, pa ukusnih ornamentalnih bordira na vanjskom rubu svakoga lista. Kalendar je francuski pisan, a molitvenik latinski.

Br. 20. *Breviarium Romanum.*

Rukopis XV. vijeka, pisan na pergamentu, vezan u drvene kožom prevučene korice. Vis. 0·12, ir. 0·08. — 6 listova kalendara i 430 listova teksta s malim jednostavnim inicijalima.

Br. 21. *Ulomak tumačenja k svetomu pismu* iz XIV. vijeka, pisan na pergamentu. Iz Dubrovnika. Vis. 0·29, šir. 0·19. — 3 lista s lijepim inicijalom L.

Br. 22. *Ulomak rukopisa XIV. vijeka*, pisan na pergamentu, koji sadrži »Fratris Ioannis lectoris ordinis Praedicatorum De summa confessorum«. Iz Dubrovnika. Vis. 0.43, šir. 0.26. — 10 listova s krasnom minijaturom i tri lijepa oveća inicijala.

Br. 23. *Misal.*

Rukopis iz početka XIV. vijeka, pisan na pergamentu, vezan u drvene kožom prevučene korice, s manjim figuralno ili ornamentalno urešenim inicijalima. Vis. 0.325, šir. 0.23. — 285 listova s velikom slikom Isusa na križu na 136. listu.

Darovao biskup Josip Juraj Strossmayer 1884.

Br. 24. *Misal* prebendarskoga zbora zagrebačke crkve, što mu ga je ostavio kanonik Jakov, koji je umro 30. studenoga 1341. Rukopis XIV. vijeka, pisan na pergamentu, vezan u drvene kožom prevučene korice. Vis. 0.36, šir. 0.26. — 277 listova s mnogo jednostavnih inicijala i nedovršenom skicom Isusa na križu na 21. listu.

Br. 25. *Misal.*

Rukopis XV. vijeka, pisan na pergamentu, vezan u drvene, kožom prevučene korice. Vis. 0.295, šir. 0.21. — 466 listova s velikom množinom jednostavnih i nekoliko ukusnije izvedenih inicijala.

Br. 26. *Misal zagrebačke crkve sv. Stjepana.*

Rukopis XV. vijeka, pisan na pergamentu, vezan u kožom prevučene drvene korice. Vis. 0.33, šir. 0.235. — 117 listova s mnogo jednostavnijih inicijala i nedovršenom skicom Isusa na križu na 11. listu.

Br. 27. *Obrednik.*

Štampana knjiga XVI. vijeka s mnogo jednostavnih i više ukusnih inicijala te lijepim maljanim okvirom na 9. listu, u kojem se nalazi grb nekog biskupa. Isti se grb ponavlja blizu kraja knjige. Uvezana je u drvene kožom prevučene korice. Vis. 0.33, šir. 0.24.

Darovao Ivan Tkalčić, prebendar u Zagrebu 1890.

Br. 28. *Portret Julija Clovija,* glasovitoga sitnoslikara, rodom Hrvata iz Grižana (1498.—1578.). Kopija po originalu u negdašnjoj ambraskoj zbirci državnog muzeja u Beču. Promjer 78 mm.

Br. 29. *Portret nepoznata svećenika,* slikan akvarelnim bojama na pločici od slonove kosti. Konac XVIII. ili početak XIX. vijeka. Vis. 42 mm., šir. 40 mm.

Darovao Erazmo Barčić, odvjetnik na Rijeci 1890.

Br. 30. *Karlo boromejski.* Slikano akvarelnim bojama. Početak XIX. vijeka.

Dar iz ostave opata Stjepana Pogledića u Zagrebu 1893.

Br. 31. *Portret pape Pija VII.* (1800.—1823.). Slikano akvarelnim bojama na okrugloj pločici od slonove kosti i umetnuto u poklopac burmutice od slonove kosti.

Br. 32. *Srebrna kutija sa reljefno iskućanim likovima* trojice svetaca na jednoj, a cara Konstantina i carice Jelene na drugoj strani. Grčki natpisi pripisani. Unutra je drven triptih sa slikama u bizantskom slogu. Na dvije pločice prikazani su isti sveci, koji su

prikazani u kutiji, a na srednjoj je poprsje Bogorodice s djetetom. XVIII. vijek. Vis. 101 mm., šir. 78 mm.

Br. 33. *Zlatni prsten*, što ga je negdašnji predsjednik akademije Dr. Franjo Rački (* 1828., † 1894.) nosio kao opat.

Darovao dr. Milan Amruš, načelnik slob. i kr. glav. grada Zagreba 1907.

Br. 34. i 35. Zlatna i srebrna medalja pape *Leona XIII.* (1878.—1903.). od g. 1881. (od F. BIANCHI-ja) na umnoženje javnoga štovanja slavenskih apostola. Promjer 44 mm.

Darovao biskup Josip Juraj Strossmayer 1884.

Br. 36. Zlatna plaketa za devedesetogodišnjicu biskupa *Josipa Jurja Strossmayera* (od R. MAR-SCHALL-A.) Vis. 50 mm, šir. 40 mm.

Darovao grof Rudolf Normann u Valpovu 1907.

Br. 37. *Austro-Ugarska. Franjo Josip I.* Zlatni novac od 100 kruna, kovan povodom šezdesetogodišnjice njegova vladanja g. 1908. Promjer 37 mm.

Darovao grof Rudolf Normann u Valpovu 1908.

Br. 38. *Austro-Ugarska. Franjo Josip I.* Zlatni novac od 100 kruna, kovan povodom četrdesetogodišnjice njegova krunisanja za ugarskoga kralja 1907. Promjer 37 mm.

Darovao grof Rudolf Normann u Valpovu 1908.

Br. 39. i 40. Zlatna i srebrna medalja *na osnivanje češke akademije* znanosti, književnosti i umjetnosti u Pragu god. 1890. (M. PIRNER i V. ŠANTRŮČEK). Promjer 80 mm.

Br. 41. Bakrena medalja *na stogodišnjicu društva ljubitelja umjetnosti* g. 1896. (J. TAUTENHAYN). Promjer 80 mm.

Dar društva 1896.

Br. 42. Srebrna medalja *na pedesetogodišnjicu vjenčanja austrijskog nadvojvode Rainera i nadvojvotkinje Marije*, izdana od akademije znanosti u Beču god. 1902. (R. MARSCHALL, FEC.) Promjer 60 mm.

Br. 43. Srebrna medalja na spomen *Franje pl. Miklosicha* (* 1813. † 1891.), uvažena slavista od g. 1883. (J. TAUTENHAYN), Promjer 53 mm.

Br. 44. Srebrna medalja *na stogodišnjicu rođenja Franje Palackoga* (1798.—1876.), velikoga rodoljupca i povjesnika češkoga god. 1898. (ANT. POPP. fecit. — I. B. PICHL PRAGA). Promjer 57 mm.

Br. 45. Bakrena medalja *na stogodišnjicu rođenja Pavla Josipa Šafařika* (1795.—1861.), povjesnika književnosti slavenske god. 1895. (V. ŠANTRŮČEK). Promjer 57 mm.

Br. 46. Bronsana plaketa na otkriće spomenika *Franje Palackoga* (1798.—1896.) u Pragu dne 1. srpnja 1912. (Medailleur: SUCHARDA.) — Vis. 60 mm, šir. 58 mm.

Darovao prof. dr. Gavro Manojlović u Zagrebu 1912.

Br. 47. Srebrna jednostrana medalja na ples Hrvata u Beču 1912. (Medailleur: KERDIĆ.) — Promjer 55 mm.

352. Navodno **ANDRIJA MEDULIĆ**, nazvan **IL SCHIAVONE** (rod. oko 1503. u Zadru, a umro 1563. u Mlecima). Mletačka škola.

Prizor uz raspelo. Nacrt perom. (Nije izloženo).

Signatura: I S M S

Papir. 0·345, šir. 0·24. Darovao dr Ivan Ružić u Zagrebu 1892.

353. **CLAUDE PIERRE**, francuski slikar XIX. vijeka.

Portret grofice Paar. Akvarel od g. 1836. (Nije izloženo).

Signatura: *Claude Pierre*

836

Papir. Vis. 0·25, šir. 0·195.

354. **FLORENTINSKA ŠKOLA** XV. vijeka.

Isus na križu. (Dvor. Ib).

Drvo. Vis. 0·18, šir. 0·13.

355. **MLETAČKA ŠKOLA.**

Mlečanin. (Dvor. Ia).

Platno. Vis. 0·42, šir. 0·34.

356. Kopija po **RAFAELU SANTIJU** (1483.—1520.). Rimska škola.

Madonna di Foligno. Kopija akvarelnim bojama po originalu u vatikanskoj galeriji slikâ u Rimu od njemačkog kopista Ivana Leonharda Raaba (* 1825.). (Nije izloženo).

Lijevo do Bogorodice kleči sv. Franjo s krstom u lijevoj ruci, a iza njega stoji o krstolični štap uprti sv. Ivan Krstitelj. Desno kleči donator slike Sigismondo Conti, kojega sv. Jerolim preporučuje Bogorodici. U sredini je anđelak s pločicom za natpis. U pozadini se vidi grad Foligno, povrh kojega se pojavio neki meteor ili bomba.

Signatura desno dolje: I. L. RAAB 1875.

Papir. Vis. 0·75, šir. 0·48. Darovalo društvo umjetnosti u Zagrebu 1897.

357. VASILIJ V. VEREŠČAGIN (1842. do 1904.), ruski slikar.

Gora Kazbek u Kavkazu. (Dvor. V).

Signatura početnim slovom prezimena: B.

Platno. Vis. 0·29, šir. 0·20. Darovali dr. Milan Amruš i Eduard Prister 1898.

358. Isti.

U Vologdi. (Dvor. V).

Prikazana je u snijegu ulica grada Vologde.

Signatura početnim slovom prezimena: B.

Platno. Vis. 0·29, šir. 0·395. Darovali dr. Milan Amruš i Eduard Prister 1898.

359. FRANCUSKA ŠKOLA XVIII. vijeka,

Otmica Europe. (Dvor. V).

Dvije drugarice dižu mladu Europu na ležega bika (Zevsa), kojemu Eros veže vijenac od ruža za rogove. Treća će drugarica Europi da metne vijenac na glavu. U zraku leti drugi Eros, a u pozadini lijevo pred Panovim kipom Merkur i dvije žene. Desno dvije dalje drugarice.

Platno. Vis. 1·02, šir. 1·19. Dar iz ostave gde Marije Krpan, učiteljice u Zemunu 1906.

360. KARL FROESCHL (* 1848.), savremeni bečki slikar.

Kralj Franjo Josip I. Pastel-slika. (Nije izloženo).

Signatura: C. FRÖSCHL.

Papir. Vis. 0·79, šir. 0·65. Darovalo društvo umjetnosti u Zagrebu 1898.

361. BELA CSIKOS — SESSIA (* u Osijeku 27. I. 1864.), savremeni hrvatski slikar.

Oplakivanje Isusa („Pietà“). Slika od g. 1897. (Dvor. VIa).

Signatura: Csikos. 1897. Z.

Platno. Vis. 1·55, šir. 1·00. Darovalo društvo umjetnosti u Zagrebu 1899.

362. OTON IVEKOVIĆ (* u Klanjcu 17. IV. 1869.), savremeni hrvatski slikar.

Na kordunu. Slika od g. 1898. (Dvor. VIb).

Signatura: Oton Iveković
1898.

Platno. Vis. 1·095, šir. 1·78. Darovalo društvo umjetnosti u Zagrebu 1899.

363. IVAN RENDIĆ (* 27. VIII. 1847. na otoku Braču), savremeni hrvatski kipar.

Poprsje Antuna Jakića (* 1822. u Kostajnici, † 27. XII. 1878. u Zagrebu), dobrotvora akademije. (Arkade).

Mramor. Vis. 0·65.

364. VLAHO BUKOVAC (* u Cavtatu 4. VII. 1855.), savremeni hrvatski slikar.

Japanka. Slika od god. 1898. (Dvor. Vla).

Signatura: *Vlaho Bukovac*

Zagreb 1898

Platno. Vis. 0'395, šir. 0'305. Dar I. hrvatske štedionice u Zagrebu 1899.

365. TALIJANSKA ŠKOLA XV. vijeka.

Bogorodica s djetetom. (Dvor. Ib).

Majka božja okrunjena je krunom od srebrna lima kasnijega vremena.

Drvo. Vis. 0'205, šir. 0'145. Kupljeno od Fra Metoda Mirića u Šibeniku 1901.

366., 367. Navodno JACQUES COURTOIS nazvan **BOURGUIGNON** (1621.—1675.). Talijanska škola.

Prizori bitke. Perom izvedeni nacrti. (Nije izloženo).

Papir. Vis. 0'33, šir. 0'47.

368. KLEMENT (MENCI) GRNČIĆ (* u Novoj Gradiški 3. IV. 1866.), savremeni hrvatski slikar.

Burin. (Nije izloženo).

Signatura: *Menci Cl. C.*

Platno. Vis. 0'34, šir. 0'62. Kupljeno na umjetničkoj izložbi u Zagrebu 1902.

369. Isti.

Masline. (Nije izloženo).

Signatura: *Menci Cl. C.*

Platno. Vis. 0'31, šir. 0'69. Kupljeno na umjetničkoj izložbi u Zagrebu 1902.

370. FERDO KOVAČEVIĆ (* u Zagrebu 8. IV. 1870.), savremeni hrvatski slikar.

Jezerce. Slika od g. 1902. (Dvor. VIb).

Motiv iz malog plitvičkog „Jezerca“.

Signatura: F. KOVAČEVIĆ 1902.

Platno. Vis. 0'44, šir. 0'64. Kupljeno na umjetničkoj izložbi u Zagrebu 1902.

371. NIKOLA MAŠIĆ (* u Otočcu 28. XI. 1852., † u Zagrebu 4. VI. 1902.), hrvatski slikar.

Žetva. (Dvor. VIa).

Signatura: NIKOLA MAŠIĆ

Platno. Vis. 0'76, šir. 1'21. Dar baštinka Nikole Mašića 1903.

372. Isti.

Djevojčica s cvijećem. (Nije izloženo).

Papir. Vis. 0'305, šir. 0'23. Dar baštinka Nikole Mašića 1903.

373. Isti.

Iz okolice Otočca. (Dvor. VIb).

Signatura: NIKOLA MAŠIĆ

Platno. Vis. 0'40, šir. 0'61. Dar baštinka Nikole Mašića 1903.

374. ANKA BARUNICA LOEWENTHAL
ROĐ. BARUNICA MAROJČIĆ (* 13. I. 1853. u Ogulinu), savremena hrvatska slikarica.

Biskup J. J. Strossmayer. (Nije izloženo).

Portret biskupa, kada je bio u osamdesetim godinama.

Signatura: Anka

1902

Platno. Vis. 1'67, šir. 1'08, Dar slikarice 1903.

375. NIKOLA MAŠIĆ (* u Otočcu 28. XI. 1852., † u Zagrebu 4. VI. 1902.), hrvatski slikar.

Starac. Studija. (Dvor. VIb).

Signatura: N I C L A MAŠIĆ

Platno. Vis. 0·54, šir. 0·44. Dar iz ostave baruna Franje Filipovića 1903.

376. Isti.

Bosanski prosjak. Slika od g. 1877. (Dvor. VIb).

Signatura: N. Mašić

77.

Platno. Vis. 0·52, šir. 0·40. Dar iz ostave baruna Franje Filipovića 1903.

377. Isti.

Njemačka djevojka. Slika od g. 1881. (Dvor. VIa).

Signatura: NIKOLA MAŠIĆ

81

Drvo. Vis. 0·21, šir. 0·16. Dar iz ostave baruna Franje Filipovića 1903.

378. Isti.

Talijanka. (Dvor. VIa).

Signatura: NIKOLA MAŠIĆ

Drvo. Vis. 0·22, šir. 0·16. Dar iz ostave baruna Franje Filipovića 1903.

379. ROBERT FRANGEŠ (* u Mitrovici 2. X. 1872.), savremeni hrvatski kipar.

Sv. Dominik. (Dvor. VIb).

Signatura: R. FRANGEŠ.
MIHANOVIĆ

Kararski mramor. Vis. 0·71, Darovalo društvo umjetnosti u Zagrebu 1903.

380. JOSO BUŽAN (* u Sisku 21. X. 1876.), savremeni hrvatski slikar.

Nedjeljni sastanak. Slika od g. 1899. (Nije izloženo).

Signatura: *Joso Bužan*
1899

Platno. Vis. 0·54, šir. 0·64. Dar slikara 1903.

381. SLAVA RAŠKAJ (* u Ozlju, † 1906.), hrvatska slikarica.

Cvjetajući lopoč. Akvarel. (Dvor. VI stup 1).

Motiv je uzet iz botaničkoga vrta u Zagrebu.

Signatura: SLAVA RAŠKAJ.

Papir. Vis. 0·62, šir. 0·75. Kupljeno 1904.

382. Ista.

Ozalj-grad. Akvarel. (Dvor. VIb).

Papir. Vis. 0·45, šir. 0·61. Kupljeno 1904.

383. KONRAD FILIP (* 9. X. 1874. u Zagrebu), savremeni hrvatski slikar.

Molitva. (Dvor. VIa).

Signatura: *Konrad Filip*
München

Platno. Vis. 1·50, šir. 2·29. Dar kr. zemaljske vlade 1905

384. DRAGUTIN PL. WEINGAERTNER (* 15. V. 1841. u Müglitzu u Moravskoj, † 1916.), hrvatski slikar.

Turopoljac. Slika od g. 1884. (Dvor. VIa).

Signatura: *C. Weingärtner*

Velika Mlaka 1884.

Platno. Vis. 0·66, šir. 0·55. Dar iz ostave prebendara Ivana Tkalčića u Zagrebu 1905.

385. NEPOZNAT SLIKAR iz druge polovice XIX. vijeka.

Stari sisački grad. (Nije izloženo).

Platno. Vis. 0'52, šir. 0'66. Dar iz ostave prebendara Ivana Tkalčića u Zagrebu 1905.

386. FRANJO SALGHETTI - DRIOLI (* u Zadru 19. III. 1811., † u Zadru 1877.), hrvatski slikar.

Bogorodica. (Dvor. IVb).

Na oblacima sjedi Bogorodica među anđelima. Na lijevoj strani dovodi anđeo k njoj pokojnu slikarevu ženu s novorođenim djetetom; otrag kleči jedna žena. Na odru mrtva slikareva žena i novorođenče, a pred odrom sjedi slikar sa svoje petero djece.

Papir. Vis. 0'60, šir. 0'47. Dar iz ostave prebendara Ivana Tkalčića u Zagrebu 1905.

387. Navodno KRETSKA ŠKOLA iz XVII. vijeka.

Bogorodica doji Isusa. (Dvor. Ia).

Prvobitna je slika prebojadisana docnije. Ostrag je prilijepljena cedulja s bilješkom, da je ta slika negda bila u medvedgradskoj kapeli, odakle ju je prenio zagrebački biskup Aleksandar Mikulić g. 1692.

Platno na drvu. Vis. 0'305, šir. 0'255. Dar iz ostave prebendara Ivana Tkalčića u Zagrebu 1905.

388. BIZANTSKI SLOG iz XVIII. vijeka.

Bogorodica i sv. tri kralja. (Dvor. Ia).

Na prednjoj strani slike sv. obitelj i pred njom sveta tri kralja.

Na stražnjoj strani slike Bogorodica s djetetom. Na mnogim mjestima slike, u osjenkama i na odjeći nalaze se luknje, gdje je negda valjda bilo dragocjenijih uresa.

Bakar. Vis. 0'30, šir. 0'23. Dar iz ostave prebendara Ivana Tkalčića u Zagrebu.

389. BIZANTSKI SLOG. Slika od grčkog slikara iz XVIII. vijeka.

Šest svetaca. (Dvor. Ia).

U dva su reda po tri sveca s pripisanim grčkim imenima: gore sv. Antonije, sv. Atanasije i sv. Eutimije, dolje sv. Haralampije, sv. Artenije i sv. Atanasije.

Drvo. Vis. 0'355, šir. 0'28. Dar iz ostave prebendara Ivana Tkalčića u Zagrebu 1905.

390. NEPOZNAT SLIKAR XVIII. vijeka.

Isus predaje sv. Petru svoje stado. (Dvor. III).

Drvo. Vis. 0'24, šir. 0'425. Dar iz ostave prebendara Ivana Tkalčića u Zagrebu 1905.

391. IVAN FRIDRIK OVERBECK (1789. do 1869.), njemački slikar.

Smrt sv. Josipa. Slika od g. 1867. (Dvor. IVb).

Isus sjedi i blagosivlje sv. Josipa, koji je u njegovu krilu izdahnuo. Lijevo kleči sklopljenih ruku majka božja.

Signatura: 18 Umjetnikov monogram 67

Na okviru: LVCA SERI F. —

MDCCCLXVII.

Platno. Vis. 1'00, šir. 0'74. Dar iz ostave biskupa J. J. Strossmayera 1905.

392. ALBRECHT ADAM (1786.—1862.),
njemački slikar..

Portret konjanika. Slika od g. 1815. (Dvor.
IV. stup 1).

Portret hrvatskoga konjaničkog časnika A. M.
Agnesija.

Signatura: *Alberto. Adam. fec. 1815.*

Drvo. Vis. 0'45, šir. 0'60. Iz ostave Andrije Valušnika na
Rijeci 1905.

393. VATROSLAV DONEGANI (* na
Rijeci 28. VII. 1836., † u Đakovu 5. VII. 1899.),
hrvatski kipar.

Fra Grga Martić. (Dvor. VIb).

Poprsje proslavljenoga hrvatskoga pjesnika
(* 1822. † 1905.).

Bronsa. Promjer 0'22. Dar iz ostave fra Grge Martića 1906.

394. MIRKO RAČKI (* 1879. u Novom
Marofu), savremeni hrvatski slikar.

Grad Dis. Slika od g. 1905. (Dvor. VIb).

Stiksovom močvarom plovi čamac, u kojem
Flegija vozi Vergilija i Dantea. U pozadini vide
se zidovi i vrata grada Disa, kojemu se brani-
telji spremaju, da došljacima zapriječe ulaz. Slika
je izrađena prema opisu u osmom pjevanju Dan-
teova »Pakla«.

Signatura: *M. Rač*

1905

Platno. Vis. 1'22, šir. 1'70. Kupljeno g. 1906.

395. VLAHO BUKOVAC (* 4. VII. 1855. u Cavtatu), savremeni hrvatski slikar.

Portret barunice Ivke Vranyczany, supruge baruna Dragana u Karlovcu. Slika od g. 1893. (Dvor. Vla).

Signatura: *Vlaho BUKOVAC Jurovo 1893.*

Platno. Vis. 1'43, šir. 1'45. Dar barunice Tereze Vranyczany u Karlovcu 1912.

396. IVAN MEŠTROVIĆ (* 15. VIII. 1883. u Đakovu), savremeni hrvatski kipar.

Djed i unuk. Relijef od g. 1905. (Dvor. VIb).

Dolje natpis: УМЈЕТНИК НАРОДА МОГА.

Signatura: MEŠTROVIĆ. MCMV.

Bronsa. Vis. 1'74, šir. 0'84. Darovala kr. zemaljska vlada 1910.

397. ISUS NA KRIŽU. Francuska rezbarija XVIII. vijeka u modernom okviru (Dvor. V).

Slonova kost. Vis. 1'00, šir. 0'67. Darovao Étienne Marquis de Piennes u Vrhovcu 1908.

398. KLEMENT MENCI CRNČIĆ (* 3. IV. 1866. u Novoj Gradiški), savremeni hrvatski slikar.

Školj sv. Marka. Slika od g. 1908. (Dvor. Vla).

Prikazan je strmeniti otočić sv. Marka kod Kraljevice, na kojem je negda stajala mletačka

tvrdica. Krai njega je Voz na otoku Krku s tunarom.

Signatura: *Menci Cl. Crnčić 1908*

VJZ

Platno. Vis. 1'495, šir. 1'00. Kupljeno na umjetničkoj izložbi u Zagrebu 1908.

399. FERDO KOVAČEVIĆ (* 8. IV. 1870. u Zagrebu), savremeni hrvatski slikar.

U predvečerje. Slika od god. 1908. (Dvor. VIb).

Signatura: *F. Kovačević. 908*

Platno. Vis. 0'98, šir. 1'28. Kupljeno na umjetničkoj izložbi u Zagrebu 1908.

400. HENRIJETA ŠANTEL (* 1874. u Gorici), savremena slovenska slikarica.

Pralja. (Dvor. V).

Signatura: *H. Šantel*

Platno. Vis. 0'89, šir. 0'66. Darovao kralj Franjo Josip I. 1908.

401. FERDO VESEL (* 1861. u Ljubljani), savremeni slovenski slikar.

Stari Gorenac. (Dvor. VIa).

Signatura: *Ferdo Vesel*

Platno. Vis. 0'47, šir. 0'41. Darovao kralj Franjo Josip I. 1908.

402. JOSO BUŽAN (* 21. X. 1876. u Sisku), savremeni hrvatski slikar.

Mjesečina. Slika od g. 1907. (Dvor. VIc).

Signatura: *Joso Bužan 1907*

Platno, Vis. 0'70, šir. 0'91. Darovao kralj Franjo Josip I. 1908.

403. ROBERT FRANGEŠ (* 2. X. 1872. u Mitrovici), savremeni hrvatski kipar.

Oranje. Plaketa. (Dvor. VIb).

Signatura: *Frangeš-Mihanović.*

Srebro. Vis. 0.185, šir. 0.46. Darovao kralj Franjo Josip I. 1908.

404. OTON IVEKOVIĆ (* 17. IV. 1869. u Klanjcu), savremeni hrvatski slikar.

Cvijet pozlaćeni. (Dvor. VIc).

Kraljević Marko jaši na svom Šarcu preko snijegom pokrivena pusta polja noseći ra dugom koplju nataknutu glavu Muse Kesedžije.

Signatura: *Iveković.*

Platno. Vis. 0.80, šir. 1.00. Darovao kralj Franjo Josip I. 1908.

405. BRANKO ŠENOA (* 7. VIII. 1879. u Zagrebu), savremeni hrvatski slikar.

Iz Kraljevice. (Dvor. VIc).

Signatura: B. ŠENOA.

Platno. Vis. 0.97, šir. 0.55. Darovao kralj Franjo Josip I. 1908.

406. MARKO MURAT (* 30. XII. 1864. u Šipanjskoj Luci kod Dubrovnika), savremeni slikar.

Proljetni oblaci. Slika od g. 1905. (Dvor. VIb).

Signatura: *M. Mypat 1905.*

Platno. Vis. 0.435, šir. 0.565. Darovao kralj Franjo Josip I. 1908.

407. Isti.

Vrijes. Slika od g. 1908. (Dvor. VIc).

Signatura: *M. Mypat 1908.*

Platno. Vis. 0.75, šir. 1.21. Darovao kralj Franjo Josip I. 1908.

408. BETA VUKANOVIĆ (* 16. IV. 1876. u Bambergu u Bavarskoj), savremena srpska slikarica.

Zamišljena. (Dvor. Vlc).

Signatura: β .

Platno. Vis. 0'57, šir. 0'445. Darovao kralj Franjo Josip I. 1908.

409. ATANAS MIHOV (* 20. IX. 1880. u Staroj Zagori), savremeni bugarski slikar.

Dunav. Slika od g. 1907. (Dvor. Vlc).

Signatura: *АТ Миховъ*

„рсинизра (?) 1907.

Platno. Vis. 0'91, šir. 0'60. Darovao kralj Franjo Josip I. 1908.

410. ALEKSANDAR MUTATOF (* 9. V. 1879. u Šumenu), savremeni bugarski slikar.

Kaja-čuprija. Slika od g. 1908. (Dvor. Vla).

Signatura: *Sande*

908

C. Л.-Л.

Platno. Vis. 0'58, šir. 0'98. Darovao kralj Franjo Josip I. 1908.

411. JAROSLAV FRANJO JULIJE VĚŠÍN (* 23. V. 1859. u Wrani u Češkoj). Dje-luje u Bugarskoj.

Polazak u lov. Akvarel od g. 1907. (Dvor. V).

Signatura: *J. Věšín - Sofia - 907.*

Papir. Vis. 0'585, šir. 0'39. Darovao kralj Franjo Josip I. 1908.

412. GOSPODIN ŽELJEZKOV (* 20. VII. 1876. u Dobriču kod Varne), savremeni bugarski slikar.

Djevojče. Slika od g. 1906. (Dvor. V.)

Signatura: Г. Желѣсков
1906 Л

Platno. Vis. 0'90, šir. 0'50. Darovao kralj Franjo Josip I. 1908.

413. RISTO VUKANOVIĆ (* 5. [17.] IV. 1873. u Bugovini u Hercegovini), savremeni srpski slikar.

Molitva. Triptih. (Dvor. VIc).

U tri slike prikazano je, kako se svomu Bogu klanjaju sljedbenici triju glavnih monoteističkih vjera: kršćani (po srijedi), židovi (lijevo) i muslimani (desno).

Signatura: P. ВУКАНОВИЋ.

Platno. Vis. 1'48 (dotačno 1'18), šir. svake slike 0'88. Darovala kr. zemaljska vlada. 1908.

414. ANDRIJA NIKOLOV (* 29. IV. 1878. u Vraci), savremeni bugarski kipar.

Dijete. Poprsje. (Dvor. V).

Signatura: Nicoloff

Kararski mramor. Vis. 0'37, Darovala kr. zem. vlada 1908.

415. NIKOLA MAŠIĆ (* u Otočcu 28. XI. 1852., † u Zagrebu 4. VI. 1902.), hrvatski slikar.

Djevojka. Studija. (Nije izloženo).

Platno. Vis. 0'50, šir. 0'28. Darovali baštinici Nikole Mašića 1903.

416. Isti.*Magarac.* Studija. (Dvor. Vlc).

Platno. Vis. 0·37, šir. 0·28. Darovali baštinici Nikole Mašića 1903.

417. Isti.*Ovce.* Studija. (Dvor. Vla).Signatura: *Mašić.*

Platno. Vis. 0·24, šir. 0·44. Darovali baštinici Nikole Mašića 1903.

418. Isti.*Čamac.* Studija. (Dvor. Vlc).

Platno. Vis. 0·315, šir. 0·59. Darovali baštinici Nikole Mašića 1903.

419. Isti.*Bundeve.* Studija. (Dvor. VI. Stup 1).

Platno. Vis. 0·26, šir. 0·405. Darovali baštinici Nikole Mašića 1903.

420. Isti.*Šest skica.* (Dvor. VI. Stup 1).

1. Barke. 2. Zatvorena vrata. 3. Zgrade. 4. Cvatući suncokret. 5. Zgrada s terasama. 6. Cvatući sljezovi.

Platno 1—3 i 5. Vis. 0·115, šir. 0·18. — 4. i 6. vis. 0·118, šir. 0·115. Darovali baštinici Nikole Mašića 1903.

421. FRANJO SALGHETTI-DRIOLI (* u Zadru 19. III. 1911., † u Zadru 19. III. 1877.). hrvatski slikar.*Autoportret.* (Dvor. V).

Platno. Vis. 0·58, šir. 0·425.

422. Isti.

Car Dušan i vila. (Nije izloženo).

Ilustracija k poznatoj pjesmi Preradovićevoj
»Car Dušan«.

Drvo. Vis. 0'39, šir. 0'50.

**423. O. CELESTIN MEDOVIĆ (* 17.
XI. 1859. na Kuni, † 27. I. 1920. u Sarajevu),**
hrvatski slikar.

Žrtva Abramova. (Dvor. Vla).

Platno. Vis. 0'58, šir. 0'80.

424. Isti.

Žrtva Noemova. (Dvor. Vla).

Noem žrtvuje Bogu ovna na nisku žrtveniku, pred kojim kleče dva sina njegova. Treći je sin lijevo s materom i trima mladim ženama. Iza njih na Araratovu vršku Noemova lađa.

Ovaj nacrt, kao i onaj pod brojem 423. predložio je slikar biskupu Strossmayeru, da se izvedu na zidovima stolne crkve dakovačke, ali ih biskup nije prihvatio.

Platno. Vis. 0'64, šir. 0'80.

425. FRANCUSKA ŠKOLA.

Sveta Magdalena. Emaljna sličica na bakrenoj pločici. (Dvor. V).

Bakar. Vis. 0'145, šir. 0'11. Darovao Étienne Marquis de Fiennes u Vrbovcu 1903.

426. DE AMICIS, talijanski kipar XIX. vijeka.

Poprsje Josipa Jurja Strossmayera. (Stubište).

Prikazuje biskupa, kakav je bio oko svoje pedesete godine.

Bronsa. Vis. 0·67.

427. ISUS NA KRIŽU. Radnja talijanskog umjetnog obrta iz sredine XIX. vijeka. (Dvor. Ib.)

Krst od kristalnoga stakla, a Isusov lik i podnožje od pozlaćene bronse. Na podnožju je gip pape Pija IX., koji je darovao taj krst biskupu Strossmayeru.

Staklo i bronsa. Vis. 0·83.

428. Stara kopija po RAFAELU SANTIJU (1483.—1520.). Rimska škola.

Preobraženje. Izvornik je u vatikanskoj galeriji u Rimu. (Nije izloženo).

Povrh brda lebdi Isus u razgovoru s Ilijom i Mojsijom, a na brdu leže apostoli Petar, Jakov i Ivan i u pozadini lijevo dva redovnika. Na podnožju brda kleči žena, koja je dovela bjesećuću diećaku, te moli dolje preostale apostole, da ga izliječe, a ovi pokazuju na brdo, gdje se nalazi onaj, koji takove bolesti može da liječi.

Platno. Vis. 0·57, šir. 0·40. Dar gđe. Aleksandre Mlinarić rod. Davydov u Orahovici 1910.

429. LOUIS DE MONI (1698.—1771.). Holandska škola.

Mati s djetetom. (Dvor. IVa).

Ostrag štampana cedulja iz nekoga kataloga s imenom umjetnika i opisom ove slike u nizozemskom jeziku.

Drvo. Vis. 0·32, šir. 0·265. Dar gde. Aleksandre Mlinarić rod. Davydov u Orahovici 1910.

430. AERT VAN DER NEER (1603.—1677.). Holandska škola.

Kraj pri mjesecini. (Dvor. IVa).

Signatura s umjetnikovim monogramima.

Platno. Vis. 0·64, šir. 0·77. Dar gde. Aleksandre Mlinarić rod. Davydov u Orahovici 1910.

431. DAVID TENIERS mlađi (1610.—1690.). Nizozemska škola.

Kirurškijska operacija. (Dvor. IVa).

Na tiemenu stara čovjeka obavlja stara žena nekakovu operaciju. Prizor gleda dječak, koji drži dasku s kirurškijskim priborom.

Drvo. Vis. 0·19, šir. 0·25. Dar gde. Aleksandre Mlinarić rod. Davydov u Orahovici 1910.

432. Možda FRANS POURBUS stariji (1545.—1581.). Nizozemska škola.

Ženski portret. (Dvor. IVb).

Platno. Vis. 0·49, šir. 0·40. Dar gde. Aleksandre Mlinarić rod. Davydov u Orahovici 1910.

433. G. DELACROIX († oko 1770.).
Francuska škola.

Svjetionik. (Dvor. V).

Platno. Vis. 0'665, šir. 0'83. Dar gde. Aleksandre Mlinarić
rod. Davydov u Orahovici 1910.

434. Isti

Luka. (Dvor. V).

Platno. Vis. 0'67, šir. 0'825. Dar gde. Aleksandre Mlinarić
rod. Davydov u Orahovici 1910.

435. FRANCUSKA ŠKOLA na koncu
XVIII. vijeka.

Bahantica. (Dvor. V).

Neki su ovu sliku pripisivali Pierru Mignardu
(1612.—1695.), a drugi Jean Honoréu Fragonardu
(1732.—1806.).

Platno. Vis. 0'47, šir. 0'38. Dar gde. Aleksandre Mlinarić
rod. Davydov u Orahovici 1910.

436. Navodno ŠPANJOLSKA ŠKOLA.

Starac. (Dvor. III).

Ima navodno prikazivati apostola Šimuna.

Platno. Vis. 0'47, šir. 0'38. Dar gde. Aleksandre Mlinarić
rod. Davydov u Orahovici 1910.

437. MIRKO RAČKI (* 1879. u Novom
Marofu), savremeni hrvatski slikar.

Prijelaz preko Aheronta. (Dvor. VIb).

Na obali podzemne rijeke sjatio se veći broj
zdvojnica svijeta, koji bi rado da prijede. Desno
stoji na ladici prevozač Karont, ćelav starac s ve-
likom bijelom bradom, a dalje sprijeda Dante, ko-

jega prevladuje san. Predmet je uzet iz trećeg pjevanja Danteova »Pakla«.

Signatura: *M. Rački.*

Platno. Vis. 1'41, šir. 2'30. Darovala kr. zem. vlada 1910.

438. EMANUEL VIDOVIĆ (* 1872. u Spljetu), savremeni hrvatski slikar.

Chioggia. (Dvor. VIb).

Signatura: *E. Vidović*

Platno. Vis. 0'92, šir. 1'305. Kupljeno na izložbi društva „Medulić“ u Zagrebu 1910.

439. MATIJA JAMA (* 1872. u Ljubljani), savremeni slovenski slikar.

Vrt. (Dvor. VIa).

Signatura: *M. JAMA*

Platno. Vis. 0'515, šir. 0'64. Kupljeno na izložbi društva „Medulić“ u Zagrebu 1910.

440. TOMISLAV KRIZMAN (* 21. VII. 1883. u Vodostaju kod Karlovca), savremeni hrvatski slikar.

Sa Veternice. (Dvor. VIb).

Kraj hrvatskoga Zagorja. U pozadini se vidi Strahinšćica.

Signatura: *Tomislav Krizman*

Platno. Vis. 0'50, šir. 0'75. Kupljeno na izložbi društva „Medulić“ u Zagrebu 1910.

441. MILAN A. MILOVANOVIĆ (* 6. [18.] XI. 1876. u Kruševcu u Srbiji), srpski slikar.

Car Dušanov most na Vardaru kod Skoplja. (Dvor. VIa).

Platno. Vis. 0'45, šir. 0'66. Kupljeno na izložbi društva „Medulić“ u Zagrebu 1910.

442. JEAN-BAPTIST CARPEAUX (1827.—1875.), francuski kipar.

Prodavač voća. Škica izvedena akvarelnim bojama. (Dvor. V).

Signatura: *J. Bt Carpeaux*
à son ami de Piennes 1862.

Papir, Vis. 0'33, šir. 0'25. Darovano godine 1911. iz ostave marquis-a Étienne-a de Piennes u Vrbovcu.

443. Isti.

Mlada žena s cvijećem. Škica izvedena akvarelnim bojama. (Dvor. V).

Signatura: *J. Bt Carpeaux*
à son ami de Piennes. Périers 1862.

Papir, Vis. 0'33, šir. 0'25. Darovano godine 1911. iz ostave marquis-a Étienne-a de Piennes u Vrbovcu.

444. CHARLES FRANCOIS SELLIER, (1830.—1882.), francuski slikar XIX. vijeka.

Portret markize de Piennes. (Dvor. V).

Portretno pocrsje starije gospode, matere marquis-a Étienne-a de Piennes, vlastelina u Vrbovcu.

Signatura: *C. Sellier*
1852.

Platno, 0'61, šir. 0'50. Darovano godine 1911. iz ostave marquis-a Étienne-a de Piennes u Vrbovcu.

445. ALEXANDRE-GABRIEL DECAMPS (1803.—1860.), francuski slikar.

Vjetrenjače. (Dvor. V).

Signatura na naličju daske: *Baron Abbad'e*
Décamps.

Drvo, Vis. 0'215, šir. 0'325. Darovano godine 1911. iz ostave marquis-a Étienne-a de Piennes u Vrbovcu.

446. Navodno **JACQUES-LOUIS DAVID** (1748.—1825.), francuski slikar.

Belizar. (Dvor. V).

U jednoj spilji sjedi slijepi vojvoda Belizar u žalosnom razmišljanju. Pred njim kleči mlada djevojka.

Drvo. Vis. 0·185, šir. 0·23. Darovano godine 1911. iz ostave marquis-a Étienne-a de Piennes u Vrbovcu.

447. **FRANCUSKA ŠKOLA** oko sredine XIX. vijeka.

Ribari. (Dvor. V).

Primorski normandijski kraj.

Signatura: Umjetnikov nejasni monogram (Možda Charles-François Daubigny, 1817.—1878.).

Platno. Vis. 0·39, šir. 0·59. Darovano godine 1911. iz ostave marquis-a Étienne-a de Piennes u Vrbovcu.

448. **DE SCHRYVER**, belgijski slikar iz druge polovine XIX. vijeka.

Raci. (Dvor. IVa).

Pet skuhanih morskih raka.

Signatura: *de Schryver* 1879.

Drvo. Vis. 0·16, šir. 0·22. Darovano godine 1911. iz ostave marquis-a Étienne-a de Piennes u Vrbovcu.

449. **Isti.**

Ribe. (Dvor. IVa).

Signatura: *de Schryver*. 1881.

Drvo. Vis. 0·155, šir. 0·21. Darovano godine 1911. iz ostave marquis-a Étienne-a de Piennes u Vrbovcu.

450. ENGLSKA ŠKOLA oko sredine XIX. vijeka.

Rosalinda i Celiya. (Dvor. V).

Slika prikazuje prizor iz Shakespearova igrokaza »Kako vam se svidi«. Sprijeda na brežuliku sjedi u muško odijelo preobučena Rosalinda, koju njezina sestrina Celiya miluje i tješi.

Platno. Vis. 0'46, šir. 0'38. Darovano godine 1911. iz ostave marquis-a Étienne-a de Piennes u Vrbovcu.

451. FRANCUSKA ŠKOLA iz prve polovine XVIII. vijeka.

Cvijeće i plodovi. (Dvor. IVa).

Platno. Vis. 1'24, šir. 1'73. Darovano godine 1911. iz ostave marquis-a Étienne-a de Piennes u Vrbovcu.

452. Navodno JEAN VAN BOOS, belgijski slikar XIX. vijeka.

Kupovanje ribe. (Dvor. IVa).

Slika se pripisuje i Nizozemcu Jan Bosboom (* 1817.).

Platno. Vis. 0'84, šir. 1'09. Darovano godine 1911. iz ostave marquis-a Étienne-a de Piennes u Vrbovcu.

453. UROŠ PREDIĆ (* 7. XII. 1857. u Orlovatu), savremeni srpski slikar.

Na izvoru. (Dvor. VIa).

Signatura: Y II

1888

Platno. Vis. 0'58, šir. 0'43. Darovano godine 1911. iz ostave marquis-a Étienne-a de Piennes u Vrbovcu.

454. JEAN-BAPTIST CARPEAUX (1827. —1875.), francuski kipar.

Portret marquis-a Étienne-a de Piennes. Poprsje. (Dvor. V).

Marquis de Piennes, francuski emigrant, nastanio se kao vlastelin u Vrbovcu, gdje je u siječnju 1911. umrô. Poprsje, načinjeno od njegova prijatelja, glasovitoga francuskog kipara Carpeaux-a, prikazuje ga negdje na početku 30-tih godina njegova života.

Signatura: J. B. CARPEAUX, ROME 1862.

Kararski mramor. Vis. 0'55. Darovano godine 1911. iz ostave marquis-a Étienne-a de Piennes u Vrbovcu.

455. IVAN MEŠTROVIĆ (* 15. VIII. 1883. u Đakovu), savremeni hrvatski kipar.

Portret Petra Branija, hrvatskog glumca i recitatora. Poprsje. (Dvor. VIb).

Signatura (ostrag): MEŠTROVIĆ

MCMIII

Bronsa. Vis. 0'54, Darovao sam Ivan Meštrović 1911

456. OTON IVEKOVIĆ (* u Klanjcu 17. IV. 1869.), savremeni hrvatski slikar.

Vivat rex. Slika od g. 1911. (Dvor. VIa).

U utorak na Novu Godinu 1527. izabraše hrvatski staleži na svom saboru, što su ga držali u Cetinu (modruško-riječka županija, kotar Slunj), Ferdinanda, kralja češkoga i nadvojvodu austrijskoga zakonitim hrvatskim kraljem i gospodarom i položiše mu prisegu vjernosti, kako im ju je kazivao kraljev izaslanik Pavao Oberstein, prepošt bečke stolne crkve.

Na desnom su kraju slike pred slikom novoizabranoga kralja njegovi poslanici Pavao Oberstein s krstom u ruci, kapetani Nikola Jurišić u oklopu i Ivan Kocijan, koji je kleknuo, te Ivan Pichler, upravitelj Mehova u Kranjskoj. K ovoj je grupi pristupio jedan od hrvatskih velikaša i čita povelju o izboru, koju je sabor o tom historičkom događaju za izabranoga svoga novoga vladara izdao. Jedna grupa velikaša po srijedi dijelom je podigla prste dijelom poteгла mačeve na prisegu. Među njima se nalazi kninski biskup Andrija Tuškanić i grof Nikola Šubić Zrinski. Druga manja grupa kod stola kao da se još nije sasma odlučila, što će da učini, dok treći u pozadini kod prozora s podignutim mačevima i kapama zanosno poklikujući javljaju vani u dvorištu svijetu veselu vijest, da Hrvatska ima nova kralja.

Signatura: OTON IVEKOVIĆ
ZAG. 1911.

Platno. Vis. 2'10, šir. 4'80. Darovala kr. zem. vlada 1911.

457. Isti.

Dolina Paklenica u Velebitu. Slika od g. 1912. (Dvor. VIb).

Između strmih krševitih gora prolazi četa hrvatskih oklopnika, koja sa sobom vodi kod Gorjana 25. srpnja 1386. zarobljenu kraljicu Mariju u zatočenje u Novigrad kod Zadra. Naprijed jedan velikaš, ban Ivan Paližna, i vođa čete na konjima.

Signatura: OTON IVEKOVIĆ
1912.

Platno. Vis. 1'72, šir. 1'11. Kupljeno 1913.

458. FERDO KOVAČEVIĆ (* 8. IV. 1870. u Zagrebu), savremeni hrvatski slikar.

Bura. Slika od g. 1910. (Dvor. VIa).

Signatura: *F. Kovačević 1910.*

Platno. Vis. 1'08, šir. 1'48. Darovao kralj Franjo Josip I. 1911.

459. Isti.

Jesenji kraj. Slika od g. 1911. (Dvor. VIc).

Signatura: *F. Kovačević 1911.*

Platno. Vis. 0'52, šir. 0'74. Dar iz ostave kanonika dra. Feliksa Suka u Zagrebu 1915.

460. Isti.

Pred oluju. Slika od g. 1912. (Dvor. VIa).

Signatura: *F. Kovačević 1912.*

Platno. Vis. 0'81, šir. 1'15. Kupljeno 1913.

461. KLEMENT MENCI CRNČIĆ (* 3. IV. u Novoj Gradiški), savremeni hrvatski slikar.

Neverin. (Dvor. VIb).

Signatura: *Menci Cl Crnčić*

Platno. Vis. 0'80, šir. 1'13. Darovao kralj Franje Josip I. 1911.

462. Isti.

Na Kaptolu. Eau forte. (Nije izloženo).

Prizor sa tržišta na zagrebačkom Kaptolu sa stupom Majke Božje i utvrdama oko stolne crkve u pozadini.

(1—20)

Signatura: *Menci Cl Crnčić Nr 4*

Papir. Vis. 0'41. šir. 0'38. Darovala kr. zem. vlada 1911.

463. Isti.

Na Dolcu. Eau forte. (Nije izloženo).

Signatura: *Menci Cl Crnčić*

Papir. Vis. 0'435, šir. 0'335. Darovala kr. zem. vlada 1911.

464. Isti.

Ribari. (Dvor. Vla).

Signatura: *Menci Cl Crnčić*

Platno. Vis. 1'20, šir. 0'91. Darovala kr. zem. vlada 1913.

465. ROBERT FRANGEŠ (* 2. X. 1872. u Mitrovici), savremeni hrvatski kipar.

Sveti Ljudevit. Bronsani kipić. (Dvor. Vla).

Prikazan je francuski kralj Ljudevit IX. (1226.—1270.), koji spada među svece katoličke crkve.

Signatura: *R. Frangeš. Mihanović.*

Bronsa. Vis. (s podnožjem) 0'64. Dar iz ostave kanonika dra. Feliksa Suka u Zagrebu 1915.

466. CELESTIN MEDOVIĆ (* 17. XI. 1859. na Kuni, † 27. I. 1920. u Sarajevu), hrvatski slikar.

Vrijes. (Dvor. VIc).

Signatura: CM (u monogramu) *Medović.*

Platno. Vis. 0'65, šir. 0'82. Darovao kralj Franjo Josip I. 1911.

467. NASTA ROJC-ŠENOA (* 6. XI. 1883. u Bjelovaru), savremena hrvatska slikarica.

Putnik. Slika od g. 1911. (Dvor. VIb).

Prema istoimenoj pjesmi od Petra Preradovića. (1818.—1872.).

Signatura: *Nasta Rojc*

1911.

Platno. Vis. 0'85, šir. 1'00. Darovao kralj Franjo Josip I. 1911.

468. Ista.

Ženski portret. Slika iz god. 1913. (Dvor. Vlb).

Signatura lijevo dolje: *Nasta Rojc 1913.*

Platno. Vis. 1'265, šir. 1'01. Ova je slika izmijenjena za sliku „Jesen“, pod istim brojem, od iste slikarice.

469. ROBERT AUER (* 27. X. 1873. u Zagrebu), savremeni hrvatski slikar.

Kraj crvenoga svijetla. Slika od g. 1911. (Dvor. Vlc).

Signatura: *R. Auer 1911.*

Platno. Vis. 0'88, šir. 1'54. Darovao kralj Franjo Josip I. 1911.

470. Isti.

Ljubav. Slika od g. 1912. (Nije izloženo).

Slika prikazuje alegorijski različne vrste ljubavi. Sprijeda mlad par. koji se grli. Lijevo ostrag tri ženske u bijelini, od kojih jedna, uz koju se prislonila lijepa mala djevojčica, drži veliku kitu liljana. Desno ostrag koketna ljepotica, kako se ogleda u ogledalu, a kraj nje plače pokajnica. Desno dolje dvije hetere i svodilja, a dalje gore uz rub neka starija lica, među kojima se ističe pohotan krezubav i ćelav starac, te napokon smrt.

Signatura: *R. Auer 1912.*

Platno. Vis. 2'49, šir. 1'82. Darovala kr. zem. vlada 1913.

471. JOSIP BUŽAN (* 21. X. 1876. u Sisku), savremeni hrvatski slikar.

Moja baka. (Dvor. Vla).

U crno odjevena slikareva baka, udova krajiškoga časnika u Vinkovcima.

Signatura: *Joso Bužan.*

Platno, Vis. 0'645, šir. 0'44. Dar iz ostave kanonika dra. Feliksa Suka u Zagrebu 1915.

472. Isti.

Stari seljački par. Slika od g. 1910. (Dvor. VIb).

Signatura: *Joso Bužan* 1910.

Platno. Vis. 1'07, šir. 1'36. Dar iz ostave kanonika dra. Feliksa Suka u Zagrebu 1915.

473. Isti.

Mrtvi biskup Strossmayer. Slika od g. 1905. (Dvor. Ib).

Biskup mrtav leži na otomani, na kojoj je umro.

Signatura: *Joso Bužan*
DJAKOVO 1905.

Platno. Vis. 0'71, šir. 0'97.

474. BELA CSIKOS — SESSIA (* 27. I. 1864. u Osijeku), savremeni hrvatski slikar.

Pošljednji bogumili. Slika od god. 1913. (Dvor. VIa).

Tri velika klesana stećka kamena. Pred njima leži ubijen mladić u svojoj krvi, a kraj njega je klonula mlada žena.

Signatura: *B. Csikos-Sessia*
Z — 1913.

Platno. Vis. 0'875, šir. 1'25. Darovala kr. zem. vlada 1913.

475. ELSA RECHNITZ (* u Osijeku), savremena hrvatska slikarica.

Azalea. Slika od g. 1913. (Nije izloženo).

Signatura: *Rechnitz* 1913.

Karton. Vis. 0'68, šir. 0'81. Darovala kr. zem. vlada 1913.

476. VLAHO BUKOVAC (* u Cavtatu 4. VII. 1855.), savremeni hrvatski slikar.

Portret Zinke Nossanove. Slika od g. 1898. (Nije izloženo).

Signatura: *Vlaho Bukovac*
Zagreb 1898

Platno. Vis. 0·97, šir. 0·78. Dar iz ostave Milana Nossana u Zagrebu 1915.

477. GAVRO JURKIĆ (* 24. III. 1881. u Livnu u Bosni), savremeni hrvatski slikar.

Malovan planina u zimi. Crtež od god. 1913. (Nije izloženo).

Signatura: *Gabrijel Jurkić.* R 25/II 1913

Papir. Vis. 0·36, šir. 1·43. Darovala kr. zem. vlada 1913.

478. LEOPOLDINA AUER-SCHMIDT (* 11. X. 1873. u Beču), savremena hrvatska slikarica.

Crna koprena. Slika od g. 1912. (Nije izloženo).

Signatura: L. AUER
SCHMIDT
1912

Platno. Vis. 0·60, šir. 0·40. Darovala kr. zem. vlada 1913.

479. MAKSIMILIJAN VANKA (* 11. X. 1889. u Zagrebu), savremeni hrvatski slikar.

Barke. Motiv iz Holandije. Akvarel od g. 1912. (Nije izloženo).

Signatura: *Vanka Volendom* 1912.

Papir. Vis. 0·355, šir. 0·52. Darovala kr. zem. vlada. 1913.

480. FRAN PAVAČIĆ (* 12. III. 1860. u Omišlju), savremeni hrvatski slikar.

Caeci vident. Slika od g. 1903. (Nije izloženo).

Isus vraća vid mladu slijepcu.

Signatura: *Pavačić f. Roma 1903.*

Platno. Vis. 3'03, šir. 2'02. Kupljeno 1916.

481. STANISLAW CZAJKOWSKI, savremeni poljski slikar.

Kuća na selu. Slika od g. 1910. (Dvor. V).

Signatura: *Stanislaw Czajkowski 1910.*

Platno. Vis. 1'00, šir. 1'43. Darovala hrv.-slav. zem. hipotekarna banka u Zagrebu 1911.

482. WOJCIECH WEISS, savremeni poljski slikar.

Propovijed. (Dvor. V).

Signatura: W. W.

Platno. Vis. 0'952, šir. 0'52. Darovala kr. zem. vlada 1911.

483. MAKSIMILIJAN VANKA (* 11. X. 1889. u Zagrebu), savremeni hrvatski slikar.

Jesen 1916. Akvarel-slika od god. 1916. (Dvor. VIb).

Signatura: *Vanka 1916.*

Papir. Vis. 0'98, šir. 0'655. Darovala kr. zem. vlada 1920.

484. PAŠKO VUČETIĆ, savremeni srpski slikar.

Portret-studija. Slika od g. 1900. (Dvor. VIc).

Signatura: *Vučetić 1900.*

Platno. Vis. 0'68, šir. 0'485.

485. MIRKO RAČKI (* 1879. u Novom Marofu), savremeni hrvatski slikar.

Morska vila. (Dvor. Vlc).

Platno. Vis. 1'29, šir. 1'00. Nabavila kr. zem. vlada 1921.

486. KRŠNJAVI ISO DR. (* 22. IV. 1845. u Našicama), savremeni hrvatski slikar.

Skaline ribarske kuće. Studija. (Dvor. Vlc).

Signatura: *Sorrento 1874. Kršnjavi.*

Platno Vis. 0'47, šir. 0'35. Darovao sam umjetnik 1921.

487. Isti.

Rođenje Isusovo. Skica od g. 1876. (Dvor. Vlc).

Platno. Vis 0'45, šir. 0'24. Darovao sam umjetnik 1921.

488. Isti.

Othello. Skica započeta g. 1876., a preinačena g. 1919. (Dvor. Vlc).

Platno Vis. 0'43, šir. 0'34. Darovao sam umjetnik 1921.

489. Isti.

Dva prosjaka. Studija od g. 1876. (Dvor. Vlc).

Platno. Vis. 0'48, šir. 0'345. Darovao sam umjetnik 1921.

490. JELKA barunica WOLKENSPERG rod. STRUPPI (* 13. VI. 1878. u Križevcima), savremena hrvatska slikarica.

Naranče. (Dvor. Vlc).

Signatura: *J. Struppi.*

Platno. Vis. 0'98, šir. 0'55. Darovao dr. Milan Amruš.

491. OTON IVEKOVIĆ (* u Klanjcu 17. IV. 1869.), savremeni hrvatski slikar.

Ante Starčević na odru. Slika iz g. 1896. (Dvor. Vlc).

Signatura: *Oton Iveković*
1896.

Platno. Vis. 1'00, šir. 1'49. Darovao dr. Mile Starčević.

492. NIKOLA MAŠIĆ (* u Otočcu 28. XI. 1852., † u Zagrebu 4. VI. 1902.), hrvatski slikar.

Ciganka. (Dvor. Vlc).

Platno. Vis. 1'12, šir. 0'76.

493. MIROSLAV pl. KRALJEVIĆ (* 1885. u Gospiću, † 14. IV. 1913. u Zagrebu), hrvatski slikar.

Autoportret. Slika od g. 1910. (Dvor. Vla).

Signatura: *MK 1910.*

Platno. Vis. 1'90, šir. 0'83.

494. VLAHO BUKOVAC (* u Cavtatu 4. VII. 1855.), savremeni hrvatski slikar.

Portret Franje Josipa I. Slika od g. 1897. (Nije izloženo).

Signatura: *Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti*

Vlaho Bukovac.

Zagreb 1897.

Platno. Vis. 1'20, šir. 1'80.

495. Isti.

Portret Hüge Vasilija Hoyosa. (Nije izloženo).

Platno. Vis. 1'44, šir. 0'79. Darovala Dragica Sova rođ. pl. Kukuljević i rodbina 1917.

496. ŠUMANOVIĆ SAVA (* 22. I. 1896. u Vinkovcima), savremeni hrvatski slikar.

Milosrdni Samaritanac. Slika od g. 1920. (Nije izloženo).

Platno. Vis. 1'91, šir. 1'92. Darovala kr. zem. vlada.

497. EMANUEL VIDOVIĆ (* 1872. u Spljetu), savremeni hrvatski slikar.

U mrtvom gradu (splitsko groblje). (Nije izloženo).

Signatura: *E. Vidović.*

Platno. Vis. 0'99, šir. 1'365.

498. BONIFAZIO VENEZIANO (radio 1555.—1579.). Mletačka škola.

Marija Magdalena pred Isusom. (Dvor. Ic).

Platno. Vis. 1'45, šir. 2'06. Darovao Lujo barun Vranyczany 1921.

DODATAK.

Soba biskupa Strossmayera.

U prvoj galerijinoj dvorani smješten je namještaj, koji se nalazio u onoj sobi đakovačkoga biskupskoga dvora, u kojoj je biskup Strossmayer radio. Predmete izabrao je tadašnji kanonik Milko Cepelić u Đakovu, koji je mnogo godina bio uz biskupa. A popis sastavljen je prema njegovu izvještaju.

U biskupovoj sobi nalaze se slijedeći predmeti:

1—9. *Kanapa, dva naslonjača i šest tapetovanih stolica.* Nabavljeno po jednom od predšasnika biskupa Strossmayera. Na kanapi je biskup sjedio samo onda, kada bi u svome kabinetu primao prijatelje, s kojima je stajao u užem saobraćaju. Na naslonjačima i stolicama nije nikada sjedio, nego je to bilo određeno za goste.

10. *Stol,* nabavljen po jednom biskupovu predšasniku. Pri njemu je biskup vazda nakon

dovršene mise pio kavu sjedeći prema kanapi na pletenoj drvenoj stolici. Na stolu je na posrebrebrenom pladnju cijeli dan stajala boca s vodom, koju bi biskup redovito iza kave pio i razvodnjivao njome kavu, ako bi mu prejaka bila. Inače biskup mimo jela nije nikada, pa ni za najveće sparine, pio nikakova pića. Pod starost bi on tekao u oči spavanja okusio malo svježeg vode, kako bi laglje zaspao.

11. *Pisaći stol* sa 18 ladica i zelenim suknom presvučenom pločom. Na njemu je biskup pisao službene spise i privatna pisma, a sjedio bi s onu stranu stola obrnut od prozora prema stolu i namještaju oko njega. Na stolu je s lijeva stajao globus i kutija s papirom, a s desna bronsana tintarnica od g. 1705. i do nje prema unutrašnjosti sobe knjige i novine, što ih je imao da čita. Pred njim duž stola bile su poredane fotografije prijatelja i rođaka, a u zadnje tri godine svoga života dopustio je, da mu sluga smjesti na nj i neke umjetne cvijetove, što ih je dobio o svome imendanu. Na stolu su bili još i periš i po dvoje očale.

12. *Pisaći stalak*, koji je biskup nabavio u šezdesetim godinama. Na njem su bili biskupovi molitvenici, koji se sada nalaze na klecalu,

i brevijari iz doba mladomisništva, koji su pripali biskupiji. Na ploči pisaćeg stalka stajao je biskupov kvadrat i kapica, kojima bi se služio, kada bi išao k objedu ili večeri, ili da prima posjete ili da šeta po dvoranama, kada bi bilo rđavo vrijeme.

13. »*Secrétaire*«, nabavljen po jednom biskupovu predšasniku. Dospio je u sobu, u kojoj je biskup radio, tekar zadnje godine njegova života iz male tajne sobice, u kojoj su bili smješteni najprivatniji arhiv i diplome bosansko-srijemskih biskupa. U tom je »secrétaireu« biskup držao svoje novce, pa je iz njega dobrotvornom rukom vadio one stotine hiljada, koje je davao narodu u akademiji, galeriji, sveučilištu i t. d. i koje je davao vjeri, a napose svojoj zaručnici, lijepoj đakovačkoj stolnoj crkvi.

14. *Klecalo*, načinjeno g. 1859. od đakovačkoga stolara Ivana Tordinca. Slike blažene djevice Marije te sv. Ćirila i Metodija, umetnute u to klecalo, naslikao je Karlovčanin Vjekoslav Karas (1821. – 1858., vidi str. 58.), koji je g. 1858. boravio kod biskupa u Đakovu. Na naslonjaču toga klecala stajali su negda veliki biskupovi brevijari.

15. *Otomana*, koju je biskup nabavio odmah prve godine biskupovanja. Na njoj se redo-

vito iza objeda odmarao, a pod zadnje godine života popodne prije šetnje i spavao. Nad tom otomanom, a nasuprot postelji u spavaćoj sobi nalazila se Overbeckova slika „Smrt sv. Josipa“ (br. 391. galerije). Kada je biskup u najvećoj upali pluća teško proveo noć od 7. na 8. travnja 1905., dao se u zoru prenijeti na tu otomanu, pa je na njoj pod slikom sv. Josipa, kako je uvijek želio, o trećoj uri po podne istoga dana i preminuo.

16. i 17. Dva staklena ormara, u kojima su stojale biskupove knjige. Takovih je ormara bilo 15 i još dva velika. Prema crkvenim ustanovama pripale su te knjige dijecezi, a sada se u ta dva ormara nalazi odjeća biskupova i različne njegove diplome. Od odjeće se ovdje nalaze:

a) dva talara, koje je biskup nosio godine 1904. i 1905.

b) Dva novija crvena kolara.

c) Crno-svileni kolar, u kojem je biskup pedesetih i šezdesetih godina putovao po Njemačkoj, Francuskoj i Italiji.

d) Dosta iznošen crveni kvadrat, što ga je biskup zadnjih godina po svojim sobama najviše nosio.

e) Lagani šešir, što ga je biskup g. 1904. nosio u rogatačkoj Slatini i u Zagrebu.

f) Komot-kapa, pod kojom bi zimi sjedio pri objedu i večeri i šetao po dvoranama.

g) Par crvenih svilenih rukavica.

h) Par crveno lakovanih cipela, koje je nosio na vatikanskom koncilu.

i) Svilen dlakasti biskupski šešir sa zeleno-zlatnim gajtanom, koji je nosio, kada bi u biskupskoj gala-odori išao pred papu i kralja.

j) Crni pikač, pod kojim je sve do g. 1904. išao na ispite klerikâ u sjemenište.

k) Salonski kaput, što ga je g. 1904. nosio u rogatačkoj Slatini i u Zagrebu.

l) Tamno-plavi plašt, koji mu je od g. 1849. pa do 1888. služio kao jedini zimski kaput. S prvoga je kraja bio podstavljen ljubičastom svilom, kasnije ljubičastim listerom. U tom je plaštu išao na ojačano carevinsko vijeće, na hrvatske sabore g. 1861. i 1865./6. pa i na vatikanski koncil g. 1869./70.

18. i 19. Dvije stolice od ljeskovine, što ih je g. 1860. spleo biskupov harambaša Andrija Brlošić († 5. travnja 1906.). Biskup je uvijek sjedio samo na ovim stolicama, kada je pisao ili kavu pio. Zato je jedna stajala kod pisaćeg stola, a druga uza stol, gdje je kavu pio.

20. Drveni bukov naslonjač, pokrit ćilimcem, na kojem je biskup uvijek sjedio, kada je pri pisaćem stolu čitao.

21. Štapovnik, koji je stojao u biskupovoj spavaćoj sobi. U njemu se sada nalaze dva štapa. Od tih je jedan bio štap prvoga biskupova prijatelja, zagrebačkog kanonika, dra. Franje Račkoga (* 1828. † 1894.), koji je biskup nosio od Račkove smrti sve do g. 1903. Kada je taj od silnoga trenja po šljunku okratčao, služio se sve do svoje smrti štapom, što mu ga je poklonio dugogodišnji njegov tajnik Milko Cepelić.

22. Glineno poprsje glasovitoga francuskoga biskupa te crkvenog pisca i govornika Feliksa A. Filipa Dupanloupa (1802. – 1878.), ličnoga biskupova prijatelja, koje su mu iza Dupanloupove smrti poslali njegovi štovatelji iz Francuske.

23. Bronsana statueta drugoga glasovitog francuskog crkvenoga govornika Jean Bapt. H. Lacordaira (1802. – 1861.), koju su biskupu poslali dominikanci Didon i drugovi iz škole Arcueil kraj Pariza u znak zahvalnosti, što ih je biskup više puta primio u svoj gostoljubivi dom, kada bi sa svojim đacima putovali po Hrvatskoj, Dalmaciji, Bosni i Balkanu.

(Figure br. 22. i 23. bile su na velikom stolu u crvenoj dvorani, gdje je biskup davao audijencije).

Osim gore navedenih predmeta čuvaju se u biskupovoj sobi još slijedeći njegovi predmeti: Dvoje očale, dva cvikera i lorgnon, što ga je g. 1904. imao u rogatačkoj Slatini i u Zagrebu, kada bi misu čitao. Držalo za pero, malo zvonce, tri bijela koralja, prazan bronsani stalak za fotografiju, u kojem je negda stajala slika kneginje Trubeckoj, pet različitih fotografskih – većinom vojničkih – grupa iz novijega vremena. Križić od masline sa trnovom krunom, koji je g. 1885. iz Jerusolima donio kanonik Josip Šestak, a stajao je pred biskupom na pisaćem stolu. Aneroid za zid. Dlakavi prostirač pod biskupove noge pri pisaćem stolu. Šareni stolnjak na stol i prostirač pod njega.

Ispravci.

Str. 14, redak 22. iza broja 18. dolazi lb; s. 17. r. 15. mjesto: »Pietru« čitaj: »Ambrogiiu«; s. 19. r. 6. i 7. mj.: »nedostajao« č.: »dostajao«; s. 21. r. 17. mj.: »izvornu sliku« č.: »— navodno — izvornu sliku«; s. 25, r. 15. mj.: »Bogorodica s Isusom« č.: »Bogorodica sa svecima«; s. 26, r. 21. mj.: (1475.—1517.) č.: (1472.—1517.); s. 30, r. 19. mi.: »Ludovicco« č.: »Ludovico«; s. 31, r. 21. mj.: »sitne« č.: »silne«; s. 34, r. 11. mj.: 226 č.: 225; s. 35, r. 6. mj.: (1555.—1579.) č.: (radio 1555.—1579.); s. 39, r. 2. mj.: (1568.—1640.) č.: (oko 1568.—1640.); s. 40, r. 7. mj.: (br. 155 Ia) č.: (115 Ia); s. 46, r. 10. mj.: (154 VIa) č.: (154 IVa); s. 49, r. 24. mj.: »Galerija ima od njega« č.: »Galerija ima možda od njegove ruke«; s. 49, r. 27. mj.: »Dyckmana« č.: »Dyckmans«; s. 54, r. 3. mj.: 1805. č.: 1805.; s. 54, r. 5. mj.: »pripisuje se njemu« č.: »pripisuju nekogij njemu«; s. 54, r. 7. mj.: 1798. č.: 1748.; s. 54, r. 23. mj.: »Cousy« č.: »Roucy« (tako i str. 65., r. 24.); s. 55, r. 14. mj.: (Slike ove skupine nalaze se u dvorani VI.) č.: (Slike ove skupine nalaze se u dvorani V. i VI.); s. 56, r. 12. mj.: »Kuća u vrtu« č.: »Kuća na selu«; s. 56, r. 20. mj.: 1860. č.: 1859.; s. 57, r. 8. mj.: 1871. č.: 1872.; s. 57, r. 19. mj.: »Muckea« č.: »Mücke«; s. 58, r. 1. iza VIb dolazi 421 V; s. 58, r. 14. mj.: »Franje« č.: »Ferde«; s. 59, r. 9. mj. 1847. č.: 1874.; s. 59, r. 16. mj.: 312 Va č.: 312 VIa; s. 61, r. 3. i 4. mi.: 461, 463 i 464 VIa čitaj 461 VIb, 462—463 nije izloženo i 464 VIa); s. 61, r. 5. mj.: (br. 389 VIa) č.: (br. 398 VIa); s. 61, r. 19. mj.: (br. 468 VIa) č.: (br. 468 VIb) s. 62, r. 1. mj.: 344 č.: 394; s. 63, r. 19. lijevi stupac mj.: »Bagnocavallo« č.: »Bagnacavallo« (tako i str. 94., r. 26.); s. 65, r. 22. lijevi stupac mj.: br. 138 č.: br. 318; s. 66, r. 14. mi.: »Quintin« č.: »Quinten«; s. 69, r. 4. lijevi stupac mj.: »Poelenburg« č.: »Poelembourgh«; s. 69, r.

21. lijevi stupac mj.: »Jakop« č.: »Ivan«; s. 69. r. 8. desni stupac mj.: »Volaterra« č.: »Volterra«; s. 70. r. 13.—15. desni stupac ima da glasi 431; 148, 149, 220 (po načinu); 157—158 (kopije); s. 83. r. 20. mj.: 1528. č. 1530.; s. 85. r. 14. mj.: (1460.—1505.) č.: (oko 1460.—1505.); s. 87. r. 20. mj.: 1525. č.: 1523.; s. 89. r. 1. i 2. mj.: »oko 1430. ili 1435.« č.: »oko 1430./1435.«; s. 105. r. 23. mj.: »Quintin« č.: »Quinten«; s. 125. r. 7. mj. (1510.—1592.) č.: (* između 1510. i 1515. † 1592.); s. 129. r. 7. ima »oko« izostati; s. 131. retku 15. mj.: (Arkade) č.: (Dvor. Ia); s. 131. r. 23. nadodaj (Dvor. Ia); s. 139. r. 21. mjesto: »XIX. vijeka« č.: (1809.—1902.); s. 140. r. 20. mj.: IVb č.: VIb; s. 144. r. 24. mj.: VIb č.: IVb; s. 150. r. 10. mj.: 1528. č.: 1523.

VLAHO BUKOVAC

Kad je ovo izdanje bilo skoro doštampano, stigla nam je potresna vijest o smrti Vlaha Bukovca, koji je preminuo u Pragu 24. aprila 1922. naglom smrću.

Teško je u ovom času i na ovom mjestu prešutjeti veliki taj gubitak, golemi njegov umjetnički rad i veliku slavu, koju je za nas pronio svijetom. Ali je teško nabrzo i samo približno ocijeniti veliko znamenovanje, što ga pokojnik ima za čitavu eru naše slikarske umjetnosti, kojoj je bio prvakom. S ponosom čuva naša galerija niz njegovih radova iz te dobe, koji će joj ostati dikom, kao i on, koji ih je stvorio umjetnosti i narodu svome.

